

Aastaraamat 2023





AS Eesti Raudtee 2023. majandusaasta aruanne koon-
dab jätkusuutlikkuse, ühiskondliku vastutuse ja hea
ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanded, tegevusaruande
ning raamatupidamise aastaaruande. Selle eesmärk on
olla ettevõtte tegevust puudutavates eri aspektides
sidusrühmadele avatud.

Oleme aruanded koostanud kooskõlas Eesti raamatu-
pidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandlu-
se standardite (IFRS – *International Financial Reporting
Standards*), nagu need on vastu võtnud Euroopa Liit, ja
samuti HÜTi nõuete ning globaalse aruandlusalgatuse
(GRI – *Global Reporting Initiative*) jätkusuutlikkuse aru-
andluse standarditega. Aruanded on valminud ettevõtte
juhtkonna ja valdkondade spetsialistide koostööna ning
suunatud asjatundlikule lugejale.



Üldandmed

- Ettevõtte nimi: AS Eesti Raudtee
- Äriregistri kood: 11575838
- Majandusaasta algus: 1. jaanuar
- Majandusaasta lõpp: 31. detsember
- Juriidiline aadress: Telliskivi 60/2, 15073 Tallinn, Eesti Vabariik
- Telefon: (+372) 615 8610
- E-post: raudtee@evr.ee
- Kodulehekülg: www.evr.ee
- Tegevusala: raudteefrastruktuuri majandamine
- Juhatuse: Kaido Zimmermann, Andrus Kimber, Arvo Smiltinš
- Nõukogu: Rene Varek (esimees), Indrek Laineveer, Hannes Luts, Kaupo Raag, Anvar Salomets
- Audiitor: AS PricewaterhouseCoopers

SISUKORD

AASTARAAMAT	4
Eesti Raudteest lühidalt	8
Juhatuse pöördumine	10
2023. aasta põhitulemused	12
2023. aasta olulisemad sündmused	14
2023. aasta auhinnad ja tunnustused	16
Eesti Raudtee strateegia aastateks 2023–2028	18
Tegevuse ühiskondlik mõju	20
Keskset vastutustundliku tegevuse teemad	22
Seosed ÜRO kestliku arengu eesmärkidega	23
Juhtimine	24
Organisatsiooni struktuur alates 01.01.2024	24
Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanne	25
Väärtuspõhine organisatsioonikultuur	27
Riskijuhtimine	27
Ohutusjuhtimine	29
Kvaliteedijuhtimine	30
Suhtlus sidusrühmadega	32
Avatud kommunikatsioon	32
Koostöö ja liikmelisus	33
2023. aasta tegevused ja tulemused	34
Eesmärgistatud juhtimine	34
Finantsnäitajad	37
Tegevusmahud	38
Vastutustundlik teenus	44
Taristu uuendamine ja hooldamine	46
Ohutus ja turvalisus raudteel	52
Innovatsioon ja digitaliseerimine	56
Jätkusuutlik tarneaabel	57

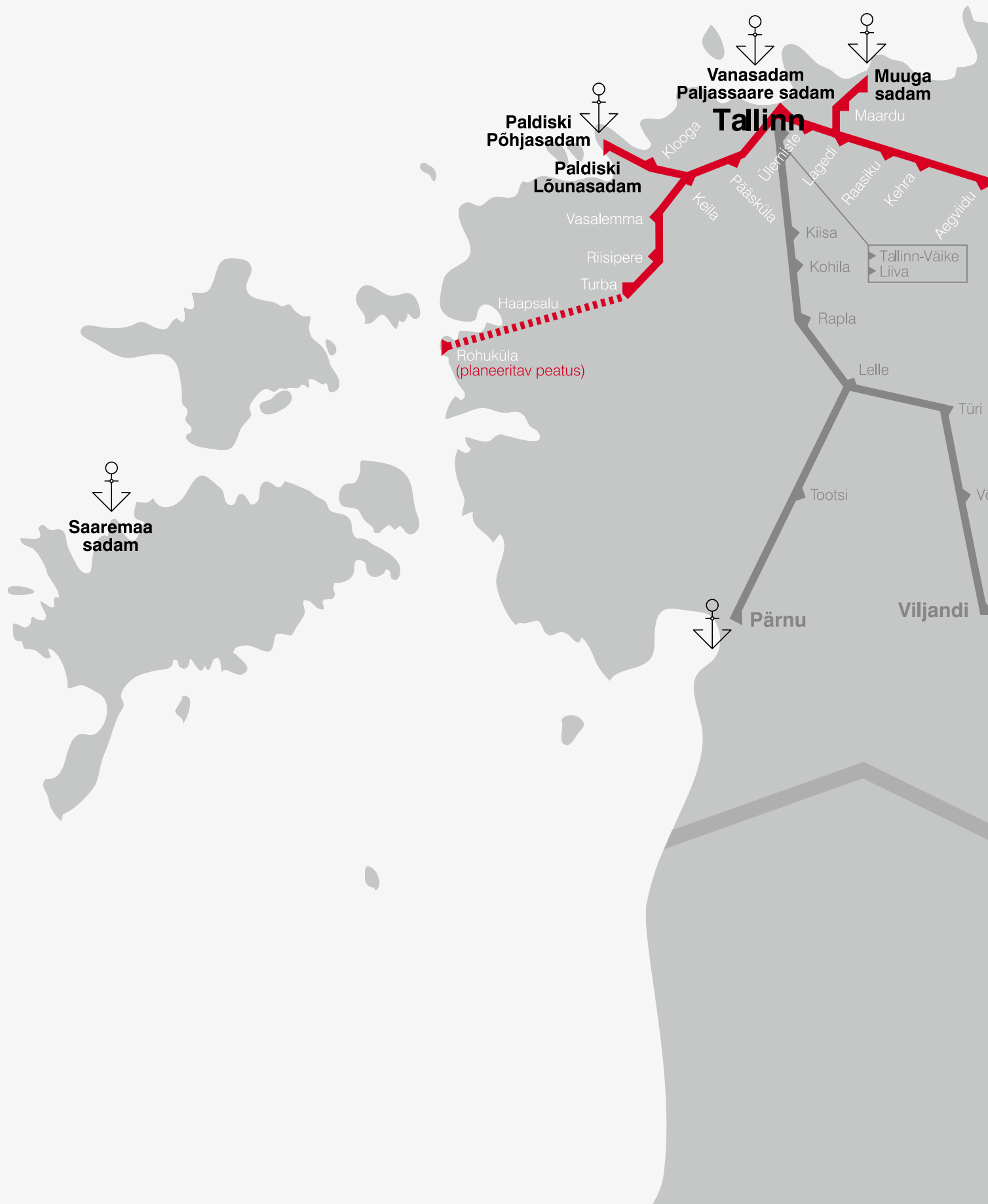
Keskkonnamõjud ja -juhtimine	58
Rohetiigri algatus – Transpordi teekaart 2024	58
Müra	59
Vibratsioon	60
Energia ja õhusaaste	60
Materjalid ja kemikaalid	61
Jäätmed ja taaskasutus	62
Lekked ja reostus	63
Elusloodus	63
Roheline kontor	64
Suhted kohaliku kogukonnaga	65

Töökeskond	66
Ülevaade ja üldandmed	66
Tööandja maine, järelkasv ja õiglane värbamine	68
Kaasamine ja tunnustamine	70
Tasu ja hüved	72
Suhted ametiühinguga	73
Tööohutus ja -tervishoid	73
Koolitused ja areng	74
Mitmekesisus, võrdne kohtlemine, mittediskrimineerimine	77

Ühiskondlik panus	78
Noorte kaasamine	78
Toetustegevus ja koostööprojektid	78
Töötajate vabatahtlik tegevus	79

AS EESTI RAUDTEE 2023. MAJANDUSAASTA ARUANNE	81
Tegevusaruanne	82
Raamatupidamise aastaaruanne	86

GRI sisukord	116
---------------------	-----





EESTI RAUDTEEST LÜHIDALT

Oleme Eesti riigile kuuluv raudteeinfrastruktuuri majandamisega tegelev äriühing (aktsiaselts). Meie peamised ülesanded on raudtee läbilaskevõime jaotamine, raudteeinfrastruktuuri kasutada andmine ja infrastruktuuri kasutustasude kogumine raudteeseaduses kindlaks määratud korras.

Eesti Raudtee kliendid on nii raudteekauba- kui ka -reisijateveoettevõtjad. Meie tegevus aitab turundada Eestit kui efektiivset ja usaldusväärset transiidikanalit.



**1191 km
raudteed**

(sh elektrifitseeritud
rööbasteede pikkus 237 km)



61 jaama



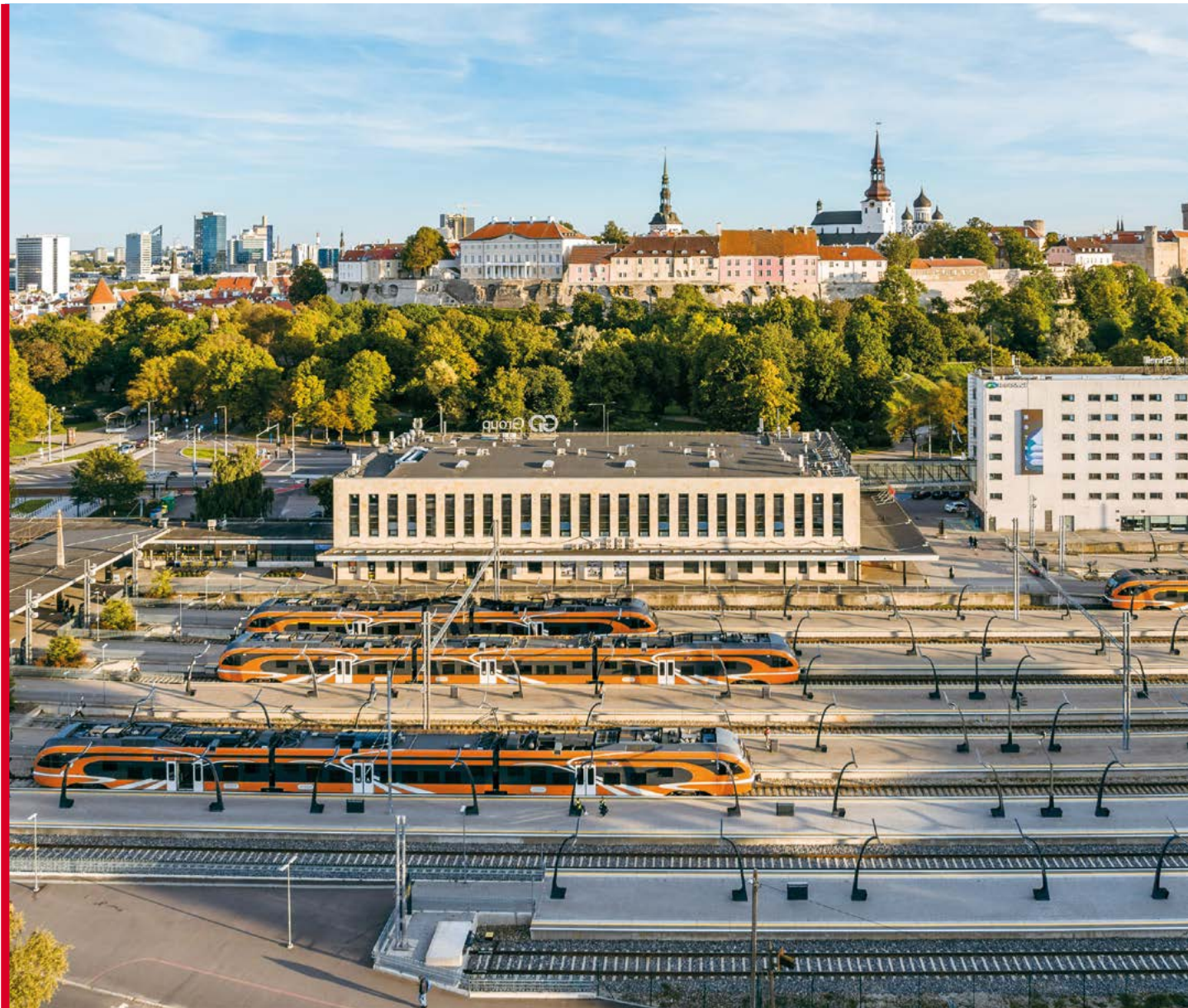
**135 reisijate
ooteplatvormi**

**153 aastat
ajalugu**

jätkame Balti Raudtee Seltsi
alustatud, kelle eestvõtmisel
avati 1870. aastal Eestis
rongiliiklus



703
töötajat üle Eesti



JUHATUSE PÖÖRDUMINE

Möödunud aasta oli Eesti Raudtee jaoks väljakutseterohke – ettevõtte tulemusi mõjutasid nii välispoliitilised küsimused, sh sanktsioonid kui ka mahukad raudteetaristu ehitustööd. Samas reisijateveo jaoks alustasime nii mõnegi projektiga, mis muudavad rongiga reisimise veelgi mugavamaks ja aitavad raudteereisijate arvu kasvatada.

Vastutustundlikkus jätkuvalt fookuses

Meie ettevõtte soov on oma äritegevust vastutustundlikult korraldada, seega on meil eriliselt hea meel, et 2023. aasta kevadel uuendasime vastutustundliku ettevõtluse kuldmärgise ning sama aasta lõpus alustasime peresõbraliku tööandja programmis hõbemärgisega oma teekonda töötajakesksema organisatsioonikultuuri arendamisel. Samuti tegime esimesi samme selle nimel, et 2025. aastaks tagada vastavus Euroopa Parlamendi ja nõukogu äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivile (CSRD).

2023. aasta ehitustööde märksõnadeks olid säästlikkus ja tõhusus

Jätkasime ambitsioonikate investeerimisprojektidega, mille rahastus on tagatud riigi ja Euroopa Liidu vahenditest. Suur tähelepanu oli Tapa jaama suuremahulisel ümberehitusel, mille käigus rekonstrueeriti olemasolevad jaamateed, loodi võimalused kokkuhaagitud reisirongide kasutuselevõtuks ning taastati jaama sorteerimisvõimekus eesmärgiga kaubarongide sorteerimine Ülemiste jaamast ära tuua. Ka on Tapa jaama projekt säästlikku majandamist soodustav, kuna enamus kasutatud materjalidest olid korduvkasutatavad. 2023. aastal alustasime Tapa jaamas uue liginullenergia administratsioonihoone ehitusega, mis valmib 2024. aastal. Omaette suureks tööks oli Tapa jaama turvanguseadmete uuendamisega alustamine. Selleks, et tulevikus oleks Tapa ja Tartu vahel võimalik sõita reisirongidega kiirusel kuni 160 km/h, toimusid Aegviidu ja Nõmmeküla vahel paralleelselt ka elektrifitseerimise ning raudteekõverate õgvendustööd.

Suur tähelepanu oli avalikul raudteeohutusel

Möödunud aastal pöörasime väga suurt tähelepanu avalikule ohutusele. Kui tavapäraselt jõuame AS Eesti Raudtee raudteeohutuskoolitustega koolides ning lasteaedades paari tuhande lapseni, siis 2023. aastal jõudis meie sõnum pea 5000 lapseni. Raudtee ümberehitustööde jooksul on meie taristule lisandunud tunnelid, tõkkepuid ja foore. Tõsi, aasta lõpus ilmnas meil ka murekohti – pidime ettevaatusabinõuna diislrongide kiirusi vähendama idasuuna ülesõidukohtadel, et välja selgitada üksikute rongide ja taristuseadmete koostoime puudumise põhjused. Antud otsuses juhindusime eelkõige ohutuse tagamise vajadusest. Tegeleme selle probleemi lahendamisega ka käesoleval aastal.

Reisijatele mugava taristu pakkumine

Seoses Venemaa ja Valgevene vastaste sanktsioonidega jäid kaubaveomahud meie infrastruktuurile ka 2023. aastal tagasihoidlikuks. Enim vähenesid transiit- ja konteinerveod. Samas valmistab head meelt, et reisijate vedu on aina populaarsem, jõudes Eesti avalikul raudteel pea 8 miljoni reisijani. Sellest tulenevalt on meie pilk suunatud eelkõige reisijatele ning oleme otsimas võimalusi kasutajakogemuse parendamiseks. Näiteks alustasime 2023. aastal ootekodade ümberehitusega, et rongile minejad oleksid paremini kaitstud ilmastikuolude eest. Pilootprojekti raames ehitati ümber kaheksa ooteplatvormi varjualused, mis asuvad Pääskülas, Nelijärvel, Kivimäel, Laagris, Hiiul ja Nõmmel. Lisasime sinna nii pinke kui ka vihma ning tuule eest kaitsvaid elemente. Oleme pilootprojekti raames kogunud palju positiivset tagasisidet, kuid reisijate poolt on välja toodud ka mõned kitsaskohad, mida me nüüd järgnevate ümberehitustega soovime kõrvaldada. Järgmised ootekojad ehitatakse ümber juba 2024. aastal. Head meelt valmistas asjaolu, et mahuka Lääne-Harju projekti tulemusena saime oma reisijateveo kliendile pakkuda läänesuunal paremat liiklusgraafikut, kuhu lisandus nii reise kui rongiga reisimise aeg lühenes. Mitte kunagi varem pole Turba, Paldiski, Keila ja Kloogaranna suunaline rongiliiklus olnud nõnda tihe ja kiire! Lääne-Harju projektis saime edukalt ära kasutatud Euroopa Liidu vahendid, mis olid eraldatud selle projekti tarbeks, lausa 99,8% ulatuses.

Äritulemused

2023. aastal oli oluline teha tihedat koostööd klientidega kaubamahtude säilitamiseks. Kuigi kaupu liikus Eesti Raudtee taristul planeerituga võrreldes vähem, vastasid kaubaveo raudteeinfrastruktuuri kasutustasud loodetule.

Vaatamata 2023. aasta väljakutsetele, võime siiski head meelt tunda, et suutsime lõpuni viia mahuka Lääne-Harju projekti, keskkonnasõbralikult ümber ehitada Tapa jaama koos sorteerimispargiga ning jõudsalt edasi liikuda nii elektrifitseerimiseks kui ka kiiruste tõstmiseks vajalike ettevalmistustöödega Tartu suunal. Tõsine ehitusaasta on meil aga 2024. aastal ees, kus me tagame Tartu suunalisele rongiliiklusele uue signalisatsioonisüsteemi, elektrifitseeritud ning kaasaegase taristu.



Kaido Zimmermann
Juhatuse esimees-peadirektor

2023. AASTA PÕHITULEMUSED



Müügitulu
28,6
mln eurot

(2022: 29,4)



EBITDA
23,8
mln eurot

(2022: 23,6)



Varad kokku
489,8
mln eurot

(2022: 417,4)



Omakapital
176,1
mln eurot

(2022: 176,1)



Investeeringud
83,9
mln eurot

(2022: 55,6)



Raudteel toimunud
õnnetuste / kannatanute /
hukkunute arv
17 / 15 / 8

(2022: 11 / 19 / 5)



Kohalike
vedude maht
2,0
mln tonni

(2022: 2,6)



Rahvusvaheliste
vedude maht
2,8
mln tonni

(2022: 5,2)



Kohalike reisijate
arv Eestis
7,8
mln reisijat

(2022: 7,1)



2023. AASTA OLULISEMAD SÜNDMUSED



1

JAANUAR

- Narva raudteejaamas avati eesti kirjanduse päeval reisiraamatukogu
- Eesti Raudtee ja Eesti Raudteelaste Ametiühing sõlmisid 2023. aastaks kollektiivlepingu
- Allkirjastati rahastusotsused, mille alusel eraldatakse perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondidest toetust kõverate õgvendamiseks ning raudtee kapitaalremondi teostamiseks Tallinn–Tapa–Tartu ja Tapa–Narva liinidel, samuti Tallinn–Tartu ja Tapa–Narva elektrifitseerimiseks



2

VEEBRUAR

- Eesti Raudtee sõlmis töövõtulepingu Aegviidu–Tapa–Tartu suunalise raudtee kontaktvõrgu ja veolajaamade projekteerimiseks, ehitamiseks ning hooldamiseks

3



MÄRTS

- Alustati Haapsalu–Rohuküla raudteelõigu projekteerimisega
- Kuu alguses alustas Eesti Raudtee vedurijuhtide üldkoolituse läbiviimisega
- Jätkusid mitmed eelneval aastal alanud ja ilmastikuolude tõttu seiskunud olulised ehitustööd – Tapa sorteerimispargi rekonstrueerimine, Aegviidu–Tapa lõigu kõverate õgvendamine ja kapitaalremont, Lääne-Harju raudteetööde lõpetamine

APRILL

- Eesti Raudtee sõlmis lepingu Riisipere–Vasalemma jaamavahe ning Vasalemma jaama 3. tee ja Riisipere jaama kapitaalremondi teostamiseks

4



5

MAI

- Toimus transpordisektori Rohefoorum, mille üks korraldajatest oli Eesti Raudtee
- Eesti Raudteel oli au võõrustada Rootsi kuningat Carl XVI Gustafit ja kuninganna Silviat, Eesti presidenti Alar Karist ja tema abikaasat Sirje Karist, kes kõik koos Balti jaamast rongiga Tartusse sõitsid
- Alustati ehitustöödega Tapa jaama uue administratiivhoone rajamiseks Kauba 8 kinnistule
- Sõlmiti leping Kiltsi raudteesilla projekteerimis-ehitustööde läbiviimiseks



JUUNI

- Eesti Raudtee töötajatele ja nende peredele korraldati Lavassaares asuvas Eesti Muuseumiraudtees lastekaitsepäeva üritus

JUULI

- Eesti Õpilasmaleva rühmad löid kaasa Eesti Raudtee kesklao heakorratöödel
- Alustati koostööd Tartu linnaga kahe kergliiklustunneli projekteerimiseks ja ehitamiseks
- Algasid tööd Tapa raudteejaama osalisel renoveerimisel

8 AUGUST

- Alustati Tapa-Kaarepere lõigu kõverate õgvendamise ja raudtee kapitalremondi töödega



SEPTEMBER

- Tallinnas toimus Euroopa Liidu Raudteeameti raudteeohutuskonverents, mida aitas korraldada ka Eesti Raudtee
- Läänesuunal alustasid sõitu Keila–Tallinn kiirrongid
- Alustati uute ilmastikukindlamate ootekodade paigaldamise pilootprojektiga
- Eesti Raudteel alustas oma neljakuulist väljaõpet esimene liikluskorraldajate õppegrupp
- Toimus riiklik suurõppus CREVEX 2023, mille korraldamisel osalesid ka Eesti Raudtee töötajad
- Valmis esimene kiiruste 160 km/h nõuetele vastav ooteplatvorm Nelijärvel

OKTOOBER

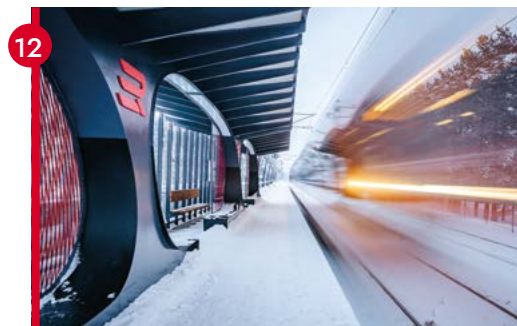
- Toimusid ettevõtteülesed infopäevad Tartus, Narvas ja Tallinnas
- Eesti Raudtee nõukogu kinnitas ettevõtte uuendatud strateegia

NOVEMBER

- Üldkoosoleku otsusega valiti AS Eesti Raudtee nõukogu esimeheks Rene Varek ning liikmeteks Indrek Laineveer, Hannes Luts, Kaupo Raag ja Anvar Salomets
- Toimus ettevõtte üritus pikaajalise staažiga töötajatele ja tähistati Eesti Raudtee 153. sünnipäeva
- Koostöös Nõmme linnaosaga alustas Eesti Raudtee Nõmme koolides raudteeohutuskoolitustega
- Sõlmiti leping Kaarepere–Kärkna õgvendustel rajatiste projekteerimiseks ja ehitamiseks
- Lääne-Harju liinidel valmisid esimesed ilmastikukindlad ootekodad platvormidele ja viimane kapitalremonditud, Riisipere–Vasalemma 7 km lõik

DETSEMBER

- Lõppes Ühtekuuluvusfondi finantsperspektiiv 2014-2020, mille abil viis Eesti Raudtee ellu 113,6 mln euro väärtuses investeeringuid
- Viidi lõpule ettevalmistavad tegevused Haapsalu raudtee II etapi (Turba–Rohuküla) taastamiseks
- Sõlmiti ehitustööde leping Ausi ökotunneli rajamiseks
- Käivitati Lääne-Harju liiklusjuhtimise terviklahendus



2023. AASTA AUHINNAD JA TUNNUSTUSED

- Ettevõtte kaitses järgnevat kaheks aastaks Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi (VEF) poolt väljastatava **Vastutustundliku ettevõtluse kuldmärgise**
- Uuendati peakontori **Rohelise Kontori** sertifikaat
- Eesti Raudtee ühines **töötaja ja peresõbraliku tööandja** programmiga ning pälvis **hõbetaseme**
- Avaliku raudteeohutuse eestvedaja **MTÜ Operation Lifesaver Estonia (OLE)** tunnustas koos kliimaminister **Kristen Michaliga** nii Eesti Raudteed kui ka eraldi ettevõtte raudteeohutussaadikuid **Kuldse tõkkepuu tänukirjaga** ohutuse edendamiseks tehtud töö eest. 2023. a oktoobris said Eesti Raudteelt raudteeohutuse edendamise eest tänukirjad meie jaamatöö osakonna insener, juhtimiskeskuse taristudispetšer, kommunikatsioonijuht ja jaotusvõrgu osakonna käidujuht. Tubli uustulija tunnustuse "Sädeinimine" pälvis Eesti Raudtee kinnisvara haldusosakonna tööjuht





- Kaitseministeerium tunnustas silmapaistva töö eest Eesti **riigikaitseesse panustajaid ning kaitsevaldkonna arendajaid**. Tunnustuse pälvisid ka Eesti Raudtee taristudirektor ja taristu arendusjuht
- Eesti Tööandjate Keskliit tunnustas konkursil “**Parim Praktika 2023**” Eesti Raudtee praktikanti Hugo Jõksi, kes nomineeriti kolme parima praktikandi sekka kõrghariduses
- Muinsuskaitseameti **hästi restaureeritud kohaliku pärandi aastaauhinna**le nomineeriti Eesti Raudtee poolt taastatud Jõgeva pagasi- ja tuletõrjekuur
- Eesti Raudtee meeskond sai **Relsiralli 2023** võistlusel teise koha
- Eesti Raudtee saavutas Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse poolt ellu kutsutud “**Digitaliseerimise meistriklassi**” programmis teise koha



EESTI RAUDTEE STRATEEGIA AASTATEKS 2023–2028



VISIOON

saada regiooni
kaasaegseimaks
raudteetaristu-ettevõtjaks



MISSIOON

olla raudteealane
kompetentsikeskus ning
tagada ohutu ja efektiivne
teenus raudteel



VÄÄRTUSED

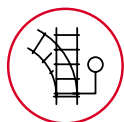
koostöö, ausus,
uuendusmeelsus,
professionaalsus



Eesti Raudtee ainuaktsionär on Eesti Vabariik. Lähtudes riigivaraseadusest peab riigi osalusega äriühingu nõukogu kinnitama ettevõtte strateegia. 2023. aastal kinnitaski Eesti Raudtee nõukogu ettevõtte uuendatud strateegia aastateks 2023–2028, mis juhindub Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud avaliku raudteefrastruktuuri arendamist suunavast tegevuskavast aastateks 2021–2028, pikaajalisest strateegiast “Eesti 2035” ja üleriigilisest planeeringust “Eesti 2030+”, transpordi ja liikuvuse arengukavast 2021–2035, ning on kooskõlas ettevõtte tegevust suunavate rahvusvaheliste kokkulepete, seadusandluse, teiste Euroopa Liidu ja Eesti arengudokumentide ning valdkondlike standarditega.

Eesti Raudtee strateegia seob ettevõtte väärtused, visiooni, missiooni, strateegilised eesmärgid, peamised tegevused ning tuleminäitajad üheks tervikuks. Tuleminäitajad on joondatud Euroopa raudteefrastruktuuri-ettevõtjate koostööplatvormi PRIME näitajatega. Strateegias esitatud ettevõtte strateegilised ja operatiivsed tuleminäitajad toetuvad neljale nurgakivile, mida sisustavad järgmised organisatsiooniülesed strateegilised eesmärgid.

TARISTU



- Elektrifitseeritud ja kaasaegse täisautomaatse liikluskorraldusega taristu
- Optimeeritud taristu
- Tõhus ettevõtte

TÖÖTAJAD



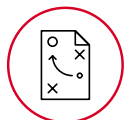
- Professionaalsed ja pühendunud töötajad
- Väärtuspõhine juhtimine
- Kestlik ja sotsiaalselt vastutustundlik ettevõtte
- Atraktiivne tööandja

SIHTRÜHMAD



- Kvaliteetsed teenused
- Sidusrühmade rahulolu
- Raudteeliikluse kasv

PROTSESSID



- Digitaliseeritud ja automatiseeritud protsessid
- “Nullvisioon” raudteetaristu ohutuses

Strateegia juurde kuulub Eesti Raudtee äriplaani. Peamised investeeringud on äriplaani kohaselt suunatud elektrifitseerimisele, kiiruste tõstmisele, turvanguüsteemide moderniseerimisele, liikluskorralduse protsesside digitaliseerimisele ja automatiseerimisele ning raudtee läbilaskevõime suurendamisele kohtades, kus seda napib.

TEGEVUSE ÜHISKONDLIK MÕJU



Eestis elab ligi 80% elanikkonnast raudtee mõjualas. Raudtee loob võimalusi inimeste ja kaupade liikumiseks, tööhõiveks ja kestlikuks transpordiks.

- **Majanduse elavdamine:** head transpordiühendused ja -teenused aitavad kaasa majanduskasvule ning ettevõtluse arengule (nt eksportkaupade vedu ning turism). Meie mahukatest investeeringutest saavad tarnijate ja alltöövõtjatena tulu väga paljud Eesti ettevõtted.
- **Liikuvuse soodustamine:** hästi korraldatud raudteetransport on mugav, kiire ja ohutu viis igapäevaseks liikumiseks ja reisimiseks. Eri transpordiliikide ühendamisel (linnasisene ühistransport ja multimodaalsed ühistransporditerminalid, jagamisplatvormid, „Pargi ja reisi“ süsteemid) on raudtee oluline lüli.
- **Tööhõive soodustamine:** raudtee aitab muuta aegruumilised vahemaad lühemaks ning annab maapiirkondades elavatele inimestele paremad võimalused tööl käimiseks.
- **Keskkonnahoid:** raudtee on kõige keskkonnasõbralikum alternatiiv lennu- ja maanteetranspordile. Mastaabisäästul ja Eesti raudteetaristu elektrifitseerimisel on selles oma osa.
- **Tööhõive:** üle 700 töötajaga kuulume suurimate tööandjate hulka Eestis, pooled töökohad on meil väljaspool Tallinna.

Kesksed vastutustundliku tegevuse teemad

Eesti Raudtee on integreerinud sotsiaalsed ja keskkonnanäesmärgid vabatahtlikult oma strateegiasse, tegevustesse ning suhetesse sidusrühmadega. Jätkasime ka 2022. aastal kinnitatud ettevõtte vastutustundliku ettevõtluse tegevuskava täitmist. See tegevuskava juhib valdkonna arenguid kuni aastani 2024. Ettevõtte struktuuriüksuste koostöös lepitakse kokku 54 erinevat tegevust erinevatest valdkondadest, mis puudutavad nt riske, ohutust, küberturvalisust, töötajate heaolu, säästlikkust, sidusrühmi kui ka keskkonda. Tulenevalt tegevuskavast vähendati 2023. aastal näiteks elektrienergia tarvet võrreldes 2022. aastaga 15,6%, töötajate tervist silmas pidades vahetati peakontoris 90-l protsendil kontorilauad töstatavate laudade vastu, sama tehti ka jaamades, tegeleti aktiivselt noorte kaasamisega töökeskkonda kui ka ohutuskoolitustega, arendati Rohelise kontori juhtimissüsteemi peakontoris ning pakuti töötajatele laia valikut koolitusi vastutustundlikust ettevõtlusest kuni küberturbeni.

Sidusrühmade küsitluse tulemusel selgunud Eesti Raudtee ühiskondliku vastutuse prioriteetsed teemad:

- raudteeohutuse tagamine ning avalikkuse teadlikkuse tõstmine;
- keskkonnanäoju põhimõtete läbiv rakendamine Eesti Raudtee tegevuses;
- töötajate õiglane värbamine, arendamine, motiveerimine ning kohtlemine;
- ohutu töökeskkonna loomine ning positiivse ohutuskultuuri edendamine ettevõttes ja raudteetaristul;
- vastutustundliku ettevõtluse põhimõtete pidev arendamine ettevõttes;
- väärtuspõhise organisatsioonikultuuri loomine ning korruptsioonivastane võitlus;
- avatud kommunikatsioonist lähtumine, et hoida usaldusväärse partneri rolli kõikide sidusrühmade seas.



Seosed ÜRO kestliku arengu eesmärkidega

Meie põhitegevuse roll ja mõju ühiskonnas ning vastutustundliku juhtimise olulisemate punktide ja tegevuste elluviimine puudutavad laiemaid ühiskondlikke probleeme.



- Eesmärke number 3, 7, 8, 9, 11 ja 13 mõjutame oma tegevusega otse ja oluliselt.
- Eesmärke number 4, 12, 15, 16 ja 17 mõjutame oma tegevusega kaudselt või keskmisel määral.
- Ülejäänud eesmärkidele on meie mõju väiksem.



Meiega seotud peamised märksõnad:

- elukeskkonnale ja tervisele ohutud liikumisviisid;
- oma töötajate tervis ja ohutus.



Meiega seotud peamised märksõnad:

- energiatõhusus;
- elektrifitseerimine, taastuvenergia kasutuselevõtt;
- kasvuhoonegaaside heite vähendamine transpordisektoris;
- ilmastikule vastupidav taristu.



Meiega seotud peamised märksõnad:

- tööjõu mobiilsus;
- tööhõive regioonides;
- väliskaubanduse soodustamine;
- suur ja regionaalne tööandja, mitmekesine kollektiiv;
- ohutud, turvalised ja õiglasel töötingimused.



Meiega seotud peamised märksõnad:

- tehnoloogilised uuendused ja keskkonnahoidlikkus taristu uuendamisel, sh elektrifitseerimine;
- kvaliteetne, usaldusväärne, kättesaadav, säästlik, vastupidav ja turvaline taristu majanduse ja inimeste heaolu toetamiseks.



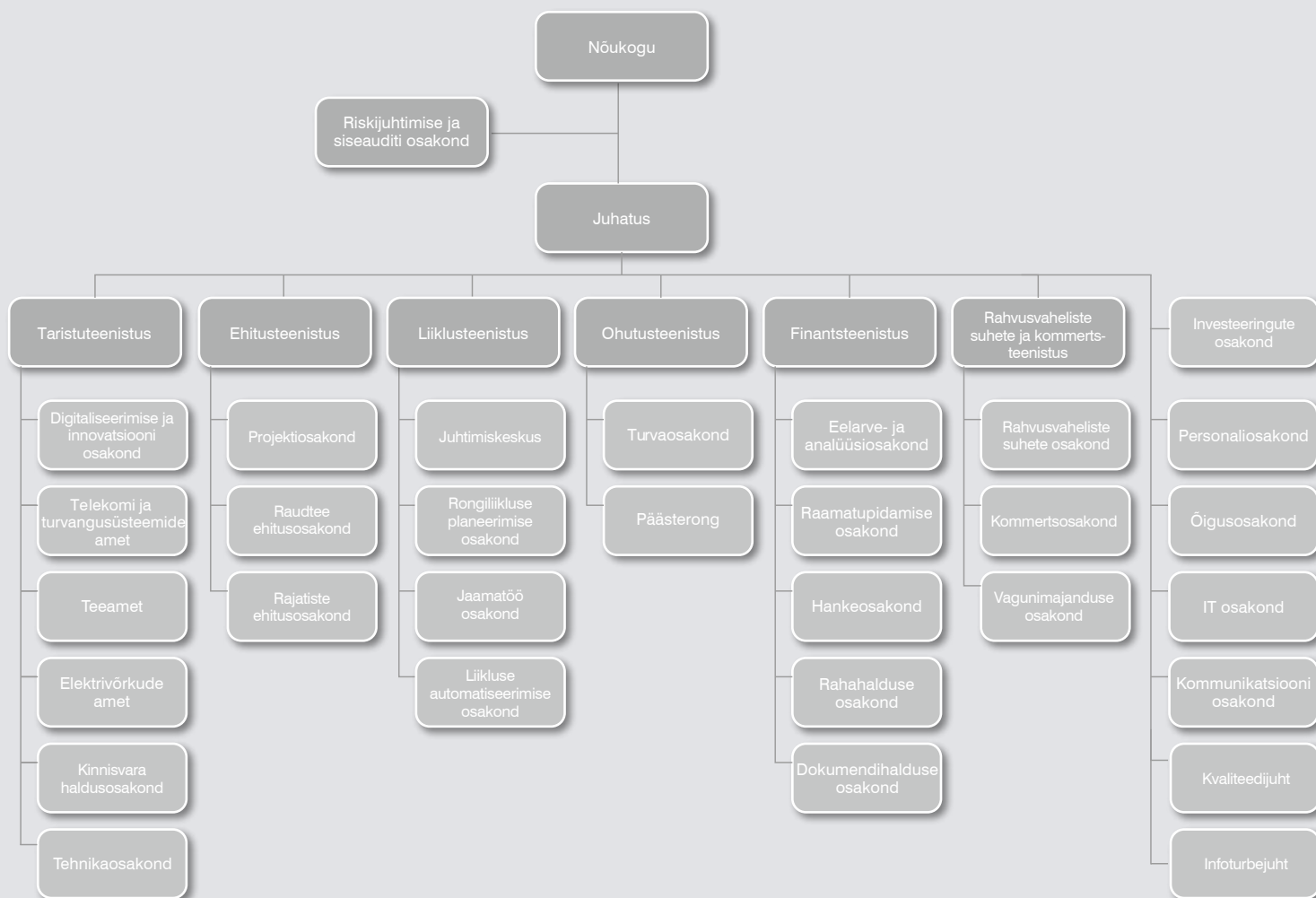
Meiega seotud peamised märksõnad:

- linnade, äärelinnade ja maapiirkondade ühendaja;
- maapiirkondade elujõulisuse tagamine;
- jätkusuutlik linnastumine;
- multi- ja intermodaalsus;
- kättesaadav, mugav, säästlik ja ohutu ühistransport.

Aastaruande peatükkides viitame neile kestliku arengu eesmärkidele, millega meie vastav tegevus seotud on.

JUHTIMINE

Organisatsiooni struktuur seisuga 01.01.2024



Hea ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanne

Üldkoosolek

Korraline üldkoosolek kliimaministri isikus kinnitas 02.05.2023 äriühingu 2022. majandusaasta aruande.

Nõukogu

2023. aastal kuulusid nõukogusse Carri Ginter (kuni 01.11.2023), Kaur Kajak (kuni 12.05.2023), Indrek Laineveer, Hannes Luts (alates 14.11.2023), Sven Pertens (kuni 01.11.2023), Kaupo Raag (alates 12.05.2023), Anvar Salomets (alates 14.11.2023) ja Rene Varek. Kuni 01.11.2023 oli nõukogu esimeheks Sven Pertens ning alates 14.11.2023 on nõukogu esimees Rene Varek. Aktsiaseltsi nõukogu teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle, osaleb ettevõtte tegevuse planeerimise ja juhtimise korraldamisel ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate või nõukogu otsusega määratud juhatuse piimäära ületavate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt ning ettevõtte ja ainuaktsionäri huvides.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. 2023. aastal toimus kümme nõukogu koosolekut ja võeti vastu kaheksa otsust koosolekul kokku kutsumata. Üks nõukogu liige ei osalenud ühel nõukogu koosolekul. Kirja teel hääletamisel ei osalenud üks nõukogu liige nelja otsuse hääletamisel ja üks nõukogu liige ühe otsuse hääletamisel, kuna nad olid end küsimuste arutelult ja hääletamiselt taandanud. Võimalike huvide konflikti riski korral taandab nõukogu liige end küsimuse arutelult ega osale hääletamisel ning temale ei saadeta nimetatud küsimusega seotud materjale ega nõukogu koosoleku protokoll.



Rene Varek

Auditikomitee ja ohutuskomitee

Auditikomitee ülesanne on osaleda nõukogu nõustava organina järelevalvega seotud küsimustes, sh jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande ja audiitorkontrolli protsessi, vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust nõuetele.

2023. aastal kuulusid auditikomitee koosseisu Jaak Annus (kuni 26.07.2023), Kaur Kajak, Roman Laidinen, ja Indrek Laineveer (alates 26.07.2023). 2023. aastal oli auditikomitee esimeheks Roman Laidinen.

Ohutuskomitee ülesanne on osaleda nõukogu nõustava organina ohutusjärelevalvega seotud küsimustes raudtee eripärast lähtudes. Ohutuskomitee koosseisu kuulusid 2023. aastal Dago Antov, Indrek Laineveer, Sirle Loigo, Tauno Suurkivi ja Tamo Vahemets. 2023. aastal oli ohutuskomitee esimeheks Tamo Vahemets.

Ainuaktsionär on kehtestanud nõukogu liikmete tasude määrad ja tasustamise korra, kusjuures nõukogu esimehele makstakse suuremat tasu. Nõukogu liikmetele, kes nõukogu koosolekul ei osalenud, nõukogu koosoleku toimumise kuu eest tasu ei maksta. Tasustamiskorra kohaselt makstakse lisatasu auditikomitee ja ohutuskomitee liikmeteks olevatele nõukogu liikmetele nimetatud komiteede koosolekutel osalemise eest. Nõukogu liikmetele lahkumishüvitist ei maksta.



Kaido Zimmermann



Andrus Kimber



Arvo Smiltinš

Juhatus

Juhatus esindab äriühingut ja juhib ettevõtte igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada Eesti Raudtee jätkusuutlik areng seatud eesmärkide kohaselt, ning korraldab kontrolli ja aruandlust.

Eesti Raudtee juhatus on kehtestanud töökorra, mis sätestab juhatuse sisemise töökorralduse, otsuste vastuvõtmise ja täitmise jälgimise korra ning muud juhatuse tegevuseks vajalikud regulatsioonid. 2023. aastal toimus 62 juhatuse koosolekut.

Aktsiaseltsi võivad kõigis õigustoimingutes esindada juhatuse esimees üksinda ja juhatuse liikmed kahekesi ühiselt. Edasivõltamise õigus on juhatuse esimehel üksinda ja kahel juhatuse liikmel ühiselt.

AS-i Eesti Raudtee juhib juhatuse esimehe-peadirektorina Kaido Zimmermann, kes on ühtlasi ka OÜ Rail Baltic Estonia nõukogu liige. Juhatuse koosseisu kuuluvad veel juhatuse aseesimees-finantssdirektor Andrus Kimber ja juhatuse liige-tehnikadirektor Arvo Smiltinš, kes on ka raudteeinseneri kutseid omistava SA Raudteekutsed kutsekomisjoni liige ja hindamiskomisjoni esimees.

Juhatus liikmete tasumäärad ja lahkumishüvitise maksmise tingimused sisalduvad juhatuse liikmetega sõlmitud lepingutes. Juhatuse liikmetele täiendava tasu määramisel lähtub nõukogu ettevõtte finantstulemustest, arvestades konkreetse juhatuse liikme töö tulemuslikkust ja isiklikku panust püstitatud finants- ja tegevuseesmärkide saavutamisel. 2023. aastal maksti nõukogu otsuse alusel AS Eesti Raudtee juhatuse liikmetele tulemustasu 2,2-kordse 2022. aastal makstud keskmise kuutasu suuruses summas.

Teabe avaldamine

Eesti Raudtee avaldab oma veebilehel teateid ettevõtte tegevust puudutavatest olulistest asjaoludest ja sündmustest seadustes ettenähtud korras.

Väärtuspõhine organisatsioonikultuur

Riigile kuuluva ettevõtteks on meil suurem läbipaistvuse kohustus. Pöörame teadlikult tähelepanu ärireeetika ning organisatsioonikultuuri edendamisele.

AS Eesti Raudtee lähtub enda juhtimiskultuuris viiest äriühingute valitsemise kuldreeglist:

- ettevõttes on kinnitatud väärtuste ja eetikakoodeks;
- sõnastatud on strateegilised eesmärgid, mis on asja- ja ajakohased ning ettevõtteseselt teadvustatud;
- strateegiline juhtimine on läbipaistev ning selle abil viiakse ellu pikaajalisi eesmärgid, kuhu on kaasatud kõik ettevõtte struktuuriüksused;
- töötajad võtavad vastutuse oma ülesannete täitmise eest;
- ettevõttes on toimivad aruandlussüsteem ja sisemine kommunikatsioon.

Julgustame töötajaid, neid tunnustades ja motiveerides, ühiste väärtuste järgi käituma. Igal aastal anname välja väärtuste auhindu üheksas kategoorias, millega austame töötajaid valdkonna edendamise või silmapaistva tegevuse eest. Väärtuspõhine juhtimine on Eesti Raudteel oluline ning ka meie töötajad ise hindavad seda.

Osutame ka suurt tähelepanu korruptsiooni ja pettuse ennetamisele. Korruptsiooni- ja pettuseennetuse teemadel tehakse töötajatele iga-aastaseid koolitusi. Meie väärtuspõhised ootused ei laiene ainult töötajatele, vaid ka ettevõtte partneritele. 2023. aastal ei esinenud ühtegi ettevõttega seotud korruptsioonijuhtumit ega muud olulist seadustele mittevastavust.

Ettevõtte kodulehel on ka vihjeandmiskanalid, mida saavad kasutada anonüümselt kõik soovijad. 2023. aastal tehti vihjeliinile kokku 13 kõnet, mille puhul ei olnud alust täiendavat menetlust alustada. Teistele vihjekanalitele teavitusi ei tehtud.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimine on ettevõtte jaoks oluline juhtimisinstrument, mille kaudu saab ettevõtte kindluse, et strateegiliste ja tegevuseesmärkide täitmine toimub kontrollitult ning võimalikud riskid on korrektset ja mõjusate maandamismeetmetega kaetud. Ettevõtte riskide ja kontrollide juhtimine on suunatud ennetamisele – selleks on konkreetse riski omanik kohustatud rakendama parimaid meetmeid riski esilekutsuvate tegurite maandamiseks. Riskijuhtimise põhimõtted on sõnastatud dokumendina, kus on kirjeldatud nii riskide juhtimise poliitika, riskijuhtimise protsess kui ka poolte rollid ja vastutusalad.

Eesti Raudteel vastutab riskijuhtimise eest ettevõtte juhatus. Riskijuhtimise tegevuste ja protsessi järelevalve kohustus on ettevõtte nõukogul, selle auditikomiteel ning Eesti Raudtee riskijuhtimise ja siseauditi osakonnal. Sisekontrollisüsteemi ja riskijuhtimise käigus on määratud töötajad, kes vastutavad riskide mõjusa juhtimise eest.

Riskide ja kontrollide hindamise protsessi osaks on töötoad, kus koos töötajatega vaadatakse läbi riski mõjutavad ja esile kutsuvad tegurid ning analüüsitakse rakendatud maandamismeetmete sobivust ja tõhusust. Riskide juhtimiseks kasutatakse ettevõtte poolt väljatöötatud riskijuhtimise lahendust, ning sellele tuginedes on loodud ülevaatlik riskijuhtimise aruandlus. Antud tegevuste kaudu jälgib ettevõtte kas ja kui mõjusalt töötavad riskide maandamiseks rakendatud meetmed. Olulised parandustegevused seotakse perioodi detailsete eesmärkidega. AS Eesti Raudtee rakendab riskijuhtimises parimaid ennetavaid tavaid ning on koondanud enda tegevused kontrollide tugevdamisele. Juhtidele ja riskiomanikele tehakse riskijuhtimisealaseid regulaarseid koolitusi nende kompetentside tõstmise eesmärgil.

Oluline on ka märkida, et ettevõttes kehtestatud riskijuhtimise põhimõtted kehtivad kõikidele osapooltele ja neid peavad rakendama ka välised osapooled, kes on AS-iga Eesti Raudtee lepingulises suhtes.

Kõikide oluliste struktuuriüksuste juhid käivad vähemalt kord aastas nõukogu auditikomitee koosolekutel tutvustamas valdkonnaga seotud riske, juhtimisega seotud kitsaskohti ja meetmeid nende haldamisel nii, et esinemise tõenäosus ja mõju oleksid ettevõttele võimalikult väikesed.

Kokku oli 2023. aastal Eesti Raudteel tuvastatud ja hallatud 104 riski.

Riskid ja riskikategooriad

Strateegilised riskid	Tegevusriskid	Vastavusriskid	Finantsriskid
Poliitiline keskkond Veomahtude vähenemine Infrastruktuuri ebapiisav finantseerimine Investeeringuvõime	Ohutus Toimepidevus Protsessid Personal Tehnoloogia ja IT Turvalisus ja keskkond Varade ja varude korraldamine Hanked ja lepingud Pettused, vargused ja vandalism Muudatuste juhtimine	Regulatsioonid Kahjunõuded Läbilaskevõime jaotamine Vastavus sanktsioonidega	Likviidsusrisk Krediidirisk Intressirisk Valuutarisk Turuhinnarisk



Ohutusjuhtimine

Kõik Eesti Raudtee ja ettevõtte taristu kasutajate töötajad peavad tulenevalt nende kogemusest ja väljaõppest olema teadlikud oma ülesannetega seotud võimalikest ohuteguritest ning hoiduma töö tegemisel mõjutatud osapoolte ohtu seadmisest.

Raudteetaristul ohutuse tagamise süsteem osadena:

- selgitame välja ohud, nende juurpõhjused, hindame regulaarselt riske ja kavandame parendusmeetmed;
- järgime rahvusvahelisi ja riiklikke õigusakte ning ettevõttesiseseid raudteeohutus-, tööohutus-, töötervishoiu ja keskkonnanõudeid;
- kehtestame raudteetaristu korrashoiu ja kasutada andmise nõuded ning kontrollime nende täitmist;
- tagame oma klientidele raudteetaristu maksimaalse läbilaskevõime läbi kvaliteetse liiklusjuhtimise ja taristurikete minimeerimise;
- arendame järjepidevalt nii enda kui ka lepingupartnerite töötajate teadmisi ja oskusi;
- kaasame töötajaid, töötajate esindajaid ja koostööpartnereid töötervishoidu ning töökeskkonda ähvardavate ohtude väljaselgitamisesse, analüüsimisse ja edasisesse kontrollitegevustesse;
- korraldame ohutuskoolitusi lepingupartnerite töötajatele, nõuame tegevuseeskirjade täitmist ja vajalike sertifikaatide olemasolu.

Eesti Raudtee on pühendunud ohutuse juhtimissüsteemi toimimise tagamisele ja järjepidevale arendamisele. Ettevõtte juhtkond julgustab töötajaid, neid tunnustades ja motiveerides, ühiste väärtuste ning positiivse ohutuskultuuri järgi käituma. Kõik Eesti Raudtee töötajad, alates juhatusest, vastutavad ohutustaseme tagamise eest.

Kvaliteedijuhtimine

Kvaliteedi- ja protsessijuhtimise põhieesmärk on ettevõtte töö korraldamine teenusekvaliteedi tõstmiseks. 2023. aastal keskendusime protsesside kaardistamisele ja kujundamisele, sest mitmed muudatused nii tehnoloogia kui töökorralduse valdkondades vajasisid ka protsesside uuendamist. Näiteks uue liiklusjuhtimissüsteemi tõttu vaatasime üle olemasolevate protsesside toimivuse ning tulevikuvaatest vajalikud tegevuste muudatused ja kirjeldasime need protsessijoonistena. Protsesside uuendamise käigus ajakohastasime Eesti Raudtee protsessikaardi, kus eristatakse põhi-, tugi- ja juhtimisprotsesse.



Protsessid olid fookuses ka uute juhtimissüsteemide rakendamisel, nt varahalduse juhtimissüsteemi juurutamise ettevalmistusena vaatasime üle meie olulisemate tegevuste kirjeldused. Samuti teostasime siseauditi, mis kinnitas meie tegevuste õiget suunda ning täpsustas, kuidas erinevates taristuteenistuse struktuuriüksustes varahalduse põhimõtteid ühtlustada.



SUHTLUS SIDUSRÜHMADEGA

Avatud kommunikatsioon

2023. aastal oli kommunikatsioonis oluline jagada informatsiooni nii raudtee arengutest kui ka ohutusest, suuremahulistest raudteel tehtavatest ehitustöödest ja piirangutest, mis mõjutasid rongide sõidugraafikuid. Ukrainas toimuva sõja ja sanktsioonide tõttu oli kõrgendatud huvi raudteel veetavate kaubagruppide, veeremimärgistuse ja veo-ettevõtjate vastu.

Oleme täheldanud, et avalik huvi Eesti Raudtee tegevuse vastu on tõusvas trendis, mistõttu oleme järjest enam keskendunud elanikkonna ohutusteadlikkuse tõstmisele ja ennetava teabe jagamisele. 2023. aastal oli meie meediakajastuste koguarv 1250 (2022: 1045), sh positiivseid 89, negatiivseid 140 ja neutraalseid 1021. Negatiivsete ja neutraalsete kajastuste koguarv võrreldes 2022. aastaga suurenes mõnevõrra tulenevalt avalikkuse ootusest ootekodade ümberehituseks, raudteel toimunud rikete mõjust reisijatele ning autoga liiklejatele ja idasuunalise kaubaveoga seonduvatest küsimustest.

Eesti Raudteel on oma sotsiaalmeedia kanalid (Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube), mille jälgijaskond pidevalt kasvab ja kus jagatakse informatsiooni raudteeohutuse, ettevõtte, selle hangete ning projektide kohta. Samuti esitletakse Eesti Raudteed kui potentsiaalset tööandjat – koostöös oma ettevõtte brändisaadikutega tegime sotsiaalmeedia tarbeks kampaania, et raudteevaldkonda tutvustada. Jagame operatiivselt teavet kohalike omavalitsuste veebikülgede ja reisijaid teenindava veo-ettevõtja kodulehe kaudu. Eesti Raudtee soovib olla usaldusväärne partner kõikidele sidusrühmadele.

2023. aasta kevadel olime osalised Rohefoorumi korraldajate tiimis ning jagasime seal avalikkusega infot elektrifitseerimise projektist ning selle positiivsetest mõjudest ühiskonnale. Samuti aitasime korraldada raudteeohutuseksperptidele suunatud Euroopa Liidu Raudteeameti raudteeohutuskonverentsi, mis toimus 2023. aasta septembris Tallinnas.





Koostöö ja liikmelisus

Juriidilise isikuna tegutseb Eesti Raudtee järgmistes Eesti ja rahvusvahelistes erialaliitudes:

- Euroopa Raudteede Ühendus (CER – *Community of European Railway and Infrastructure Companies*) asukohaga Brüsselis;
- Euroopa raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjate koostööplatvorm PRIME;
- Põhjamere-Läänemere raudteekaubaveo koridori (RfC 8) korralduskogu;
- Euroopa raudteetaristustevõtjate ühendus RNE (*RailNetEurope*) asukohaga Viinis;
- BIC (*Bureau International des Containers et du Transport Intermodal*) asukohaga Pariisis;
- Eesti Kaubandus-Tööstuskoda;
- MTÜ Logistika ja Transiidi Assotsiatsioon (LTA);
- MTÜ Rail Baltic Business Network;
- MTÜ Operation Lifesaver Estonia;
- Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsioon (EKJA);
- Eesti Personalijuhtimise Ühing (PARE);
- MTÜ Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum;
- MTÜ Eesti Sisekoolituse Arendamise Liit;
- SA Raudteekutsed;
- Ausa Ettevõtluse Võrgustik (MTÜ Korruptsioonivaba Eesti).

Ainuaktsionäri (Eesti Vabariik) volituse alusel tegutseb Eesti Raudtee järgmistes organisatsioonides:

- Rahvusvaheline Raudteede Koostööorganisatsioon OSJD (*Organisation for Co-operation between Railways*) asukohaga Varssavis;
- Raudteetranspordi Nõukogu (*Совет по железнодорожному транспорту*) asukohaga Moskvast.

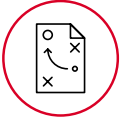
2023. AASTA TEGEVUSED JA TULEMUSED

Eesmärgistatud juhtimine

2023. aastal jätkas Eesti Raudtee taristu uuendamise, sisemiste protsesside tõhustamise, ohutustaseme tõstmise ning vastutustundlikkuse edendamise. Eesti Raudtee jaoks oli positiivne, et riik on jätkuvalt leidnud võimaluse finantseerida ettevõtte eesmärkide täitmiseks vajalikke kulutusi ja jaganud suures mahus investeringutoetusi.

Lähtuvalt ettevõtte strateegiast seati 2023. aastaks 11 tegevuseesmärki neljas kategoorias. Neist olulisemate täitmise kohta annab ülevaate järgnev tabel.



KATEGORIA	EESMÄRK	TULEMUS
 TARISTU	- Kulumieelne kasum (EBITDA) on vähemalt 23,1 mln eurot - Investeeringute eelarvest on täidetud vähemalt 85% kassaeelarvest - Elektrifitseerimise projektis on Lagedi–Aegviidu lõigu kontaktvõrgu projekteerimis- ja ehitushange läbi viidud ja töövõtuleping sõlmitud - Kaheksa jaama on lülitatud dispetšersentralisatsiooni; turvagusüsteemid Tapa jaamas on moderniseeritud ning liiklusjuhtimissüsteemi liiklusgraafikute koostamise moodul on kasutusele võetud - Rongiliikluseks mittevajalikku vara on vähendatud, sh 10 hoonet, pööranguid ja jaamateid. Elektrienergia tarbimine ettevõttes väheneb 14 GWh-le aastas	- EBITDA oli 23,8 mln eurot - Eesmärk täideti - Hange viidi läbi ja lepingud valmistati sõlmimiseks ette, kuid lepingu sõlmimine lükkus edasi hanketulemuste vaidlustamise tõttu - Tapa jaam moderniseeriti ning seitse jaama lülitati dispetšersentralisatsiooni. Tapa jaamas rekonstrueeriti Tartu-poolne kõrik, millega loodi eeldused turvagusüsteemide moderniseerimiseks - Võõrandati 10 hoonet, demonteeriti 49 pöörangut ja üle 15 km jaamateid, ettevõtte elektrienergia tarve oli 12,3 GWh
 SIDUSRÜHMAD	- Kaubaveomaht on 5,5 mln tonni - Reisijateveo aastane käive on 4,6 mln rongikilomeetrit - Liiklusgraafiku täitmine on vähemalt 99,2% nii reisijate- kui kaubaveol, rongiliiklust takistavate rikete tõttu ei hiline rohkem kui 230 rongi	- Kaubaveomaht oli 4,8 mln tonni - Reisijateveo aastane käive oli 5,0 mln rongikilomeetrit - Eesti Raudtee poolt mõjutatavast liiklusgraafikust täideti kaubarongide puhul 100% ja reisirongide puhul 99,8%, hilines 125 rongi
 PROTSESSID	- Ettevõtte strateegia aastateks 2023–2028 on uuendatud - Ohutusjuhtimise süsteem on vastavusse viidud ühiste ohutusmeetodite direktiivi nõuetega - Kaardistatakse liiklusjuhtimise protsessid. Tehnoloogiliste akende protsess on automatiseeritud selliselt, et taotlemine ja menetlemine toimuvad elektrooniliselt infosüsteemis	- Eesmärk täideti - Eesmärk täideti, 2024. a alguses väljastatud uuendatud ohutusluba kehtib kuni 2029. aasta jaanuarini - Eesmärk täideti protsesside osas, akende osas lõpetatakse automatiseerimine 2024. aastal
 TÖÖTAJAD	- Luuakse liikluskorralduse koolituskeskus ning sinna värvatakse töötajad - Liiklusteenistuse eesti keelt valdavate töötajate osakaal on tõusnud ning loodud on liikluskorraldaja kompetentsimudel - Küberhügieeni koolituse on läbinud vähemalt 60% sihtrühmast - Ettevõtte kuldtase VEF indeksis on kaitsud	- Eesmärk täideti - Eesmärk täideti - Eesmärk täideti 2023. aasta kevadel kaitses ettevõtte VEF-i indeksi kuldtaset järgnevas kaheks aastaks

Lähtudes Eesti Raudtee strateegiast, on ettevõtte seadnud endale 2024. aastaks 11 eesmärgi, sealhulgas:

- EBITDA on vähemalt 24,5 mln eurot;
- investeeringute eelarve on täidetud vähemalt 85% ehk 116,1 mln euro ulatuses;
- vähemalt 25 jaama on lülitatud dispetšersentralisatsiooni ja taristuüleses turvangu-süsteemide (CCS) moderniseerimise suurprojektiis on Tapa–Tartu liini põhilised ehitustööd lõpetatud;
- elektrifitseerimise projektiis on Aegviidu–Tapa–Tartu kontaktvõrk valmis pingestamiseks ja Tapa–Narva kontaktvõrgu projekteerimis- ja ehitushange on läbi viidud;
- raudteetaristu jaoks mittevajalike hoonete arvu on vähendatud kümne võrra ning ettevõtte elektrienergia tarbimine on mitte rohkem kui 13 GWh aastas;
- kaubaveo kasvule kaasa aitamiseks on välja arendatud kaks uut teenust (vagunite registreerimiseelne ülevaatus ja kommertsülevaatus), reisirongide aastane käive on vähemalt 4,8 mln rongikilomeetrit ja uuendatud on vähemalt kolm reisijate ooteplatvormi, taristu rikete tõttu hilinevad rongide arv ei ületa 220 ja Eesti Raudtee poolt on tagatud liiklusgraafiku täitmine vähemalt 99,2% nii kaubaveol kui reisijateveol, läbi on viidud raudteekraana soetamise hankemenetlus, taristu hooldustööde ja sündmuste infosüsteemi (FSM) pilootprojekt on käivitatud;
- ettevõttele on omistatud varahalduse juhtimissüsteemi ISO 55001 sertifikaat, moderniseeritud on 39 raudteeülesõidukohta, raudteeülesõidukohtade ettevõtte poolt mõjutatavate rikete arv ei ületa 100 ning raudteeülekäigukohtade riskianalüüsid on koostatud Tallinna–Tartu ja Tapa–Narva lõikudele;
- liiklusteenistuse eesti keelt valdavate (keeleoskus vähemalt B2 kategooria tasemel) töötajate osakaal on vähemalt 37%, küberhügieeni koolituse on läbinud ja testi on sooritanud valdav osa töötajatest;
- praktikantide arv ettevõttes on vähemalt 20 ning töörahuolu ja pühendumuse uuring on läbi viidud;
- kestliku arengu (ESG) strateegia on koostatud.



Finantsnäitajad

(mln eurot)	2023	2022	2021	2020	2019
Äritulud kokku	64,3	59,0	55,8	63,8	62,8
Müügitulu	28,6	29,4	32,8	31,1	39,5
sh infrastruktuuriteenused	23,1	24,7	29,3	28,4	34,4
sh muud teenused	5,5	4,7	3,5	2,7	3,5
Muud äritulud	35,7	29,6	23,0	32,7	23,3
sh varade sihtfinantseerimine	7,9	7,9	7,1	7,8	5,3
sh sihtfinantseerimine tulemuseesmärkide saavutamiseks	25,9	20,7	14,6	24,1	16,0
sh muud äritulud	1,9	1,0	1,3	0,8	2,0
Kulumieelne ärikasum (EBITDA)	23,8	23,6	22,4	32,7	29,7
Puhaskasum	0,0	0,0	0,0	7,1	8,9
Investeeringud	83,9	55,6	34,9	32,0	31,5
Varad aasta lõpus	489,8	417,4	374,4	356,9	342,6
Omakapital aasta lõpus	176,1	176,1	176,1	176,1	159,0
Intressikandvad kohustised aasta lõpus	74,4	49,2	34,8	26,3	30,8
Ärikulud kokku	64,6	58,7	55,5	56,4	53,6
sh kaubad, materjalid, teenused	12,1	11,9	9,8	8,0	10,4
sh mitmesugused tegevuskulud	4,9	4,4	3,5	4,3	3,8
sh tööjõukulud	22,1	19,5	18,7	18,4	18,2
sh põhivara kulum	24,2	23,3	22,1	25,3	20,5
sh muud ärikulud	1,4	-0,4	1,4	0,3	0,7

Tegevusmahud

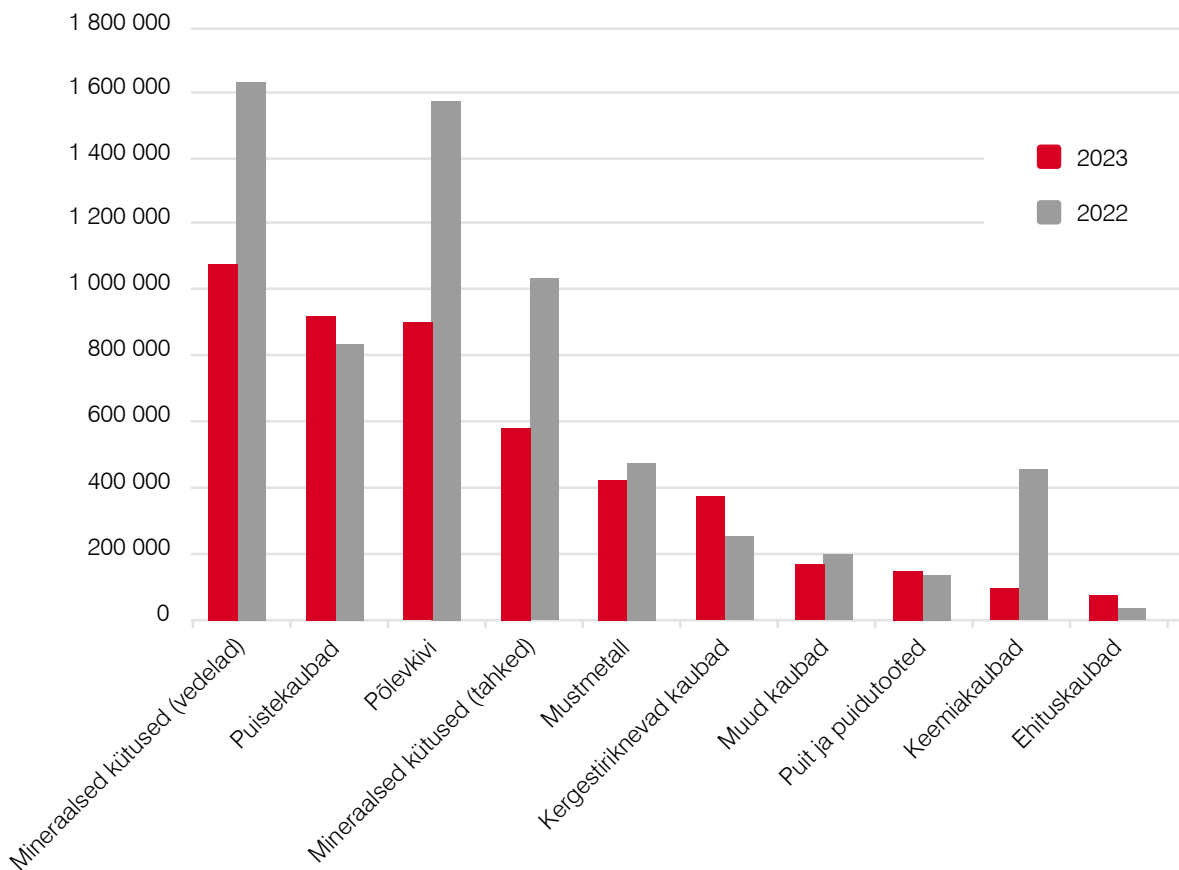
Ettevõtte avalikuks kasutamiseks määratud infrastruktuuril tegutses liiniveol viis kaubaveo-ettevõtjat (AS Operail, AS Sillamäe Sadam, AS Enefit Power, AS GoRail, SIA LDz Cargo Eesti filiaal), ning kaks reisijateveo-ettevõtjat – AS Eesti Liinirongid (Elron) ja AS Pasažieru vilciens (Vivi). Alates liiklusgraafikuperioodist 2021/2022 on Eesti Raudtee sõlminud infrastruktuuri kasutamise lepinguid ka mitteavaliku raudtee veo-ettevõtjatega, kes veavad kaubasaatjate ja -saajate kaupu üle avaliku ja mitteavaliku raudtee vahelise piiri.

2023. aastal veeti Eesti Raudtee taristul 4,79 mln tonni kaupu. Võrreldes 2022. aastaga vähenes veomaht 38,8%. 41,0% kaupadest vedas raudteeveo-ettevõtja Operail AS (2022: 80,5%). Muutusi 2023. aasta veomahtudes põhjustasid peamiselt Venemaa ja Valgevene suhtes kehtestatud sanktsioonid Venemaa jätkuva agressiooni tõttu Ukrainas.

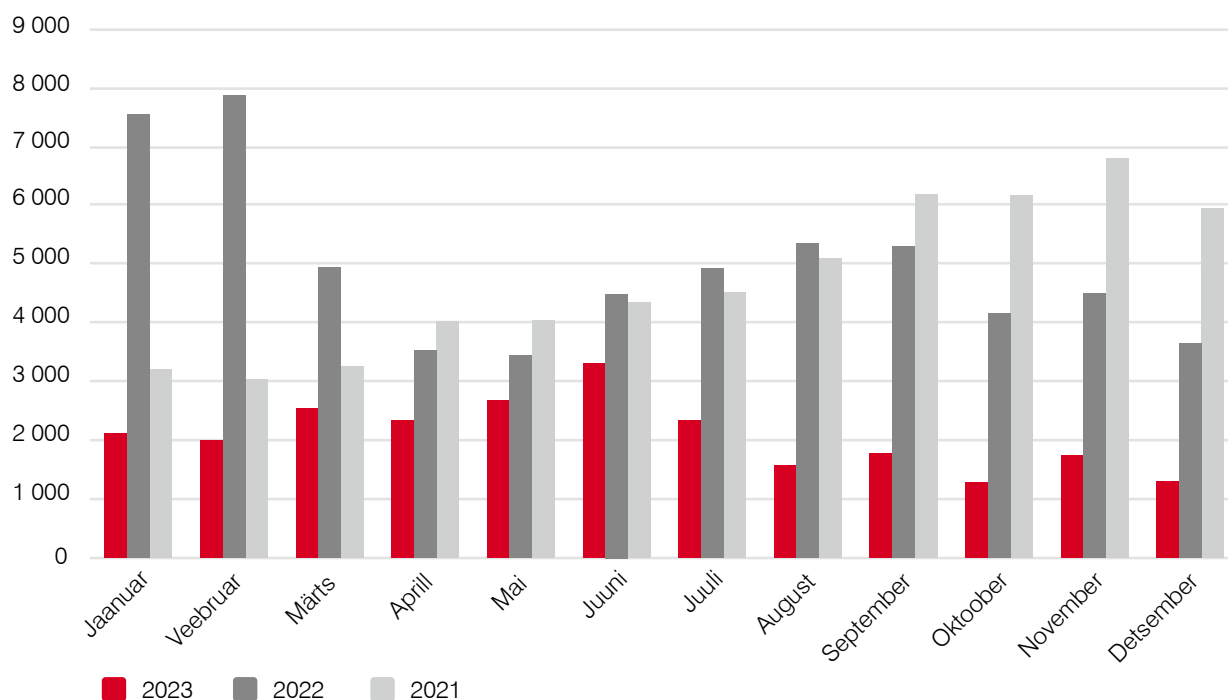


Kõige suurema osa kaupadest moodustasid 2023. aastal mineraalsed vedelkütused, mida veeti kokku 1,06 mln tonni ja mille vedu vähenes võrreldes eelneva aastaga 34,4%. Puistekaupu veeti 2023. aastal 0,91 mln tonni, mis tähendas 8,9% suuremat tulemust võrreldes 2022. aastaga. Põlevkivi veeti 0,89 mln tonni ehk 42,9% vähem kui eelneval aastal. Konteinervedude mahuks kujunes 2023. aastal 24,74 tuh TEU-d (20-jalane standardkonteiner) ja seda oli 58,5% vähem kui 2022. aastal.

TOP 10 kaubad (tonni)

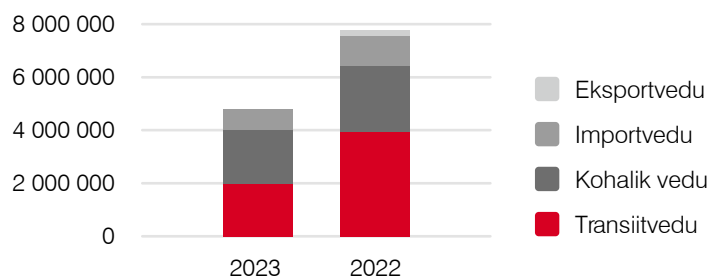


Konteinerite veomaht kuude kaupa 2021-2023 (TEU)



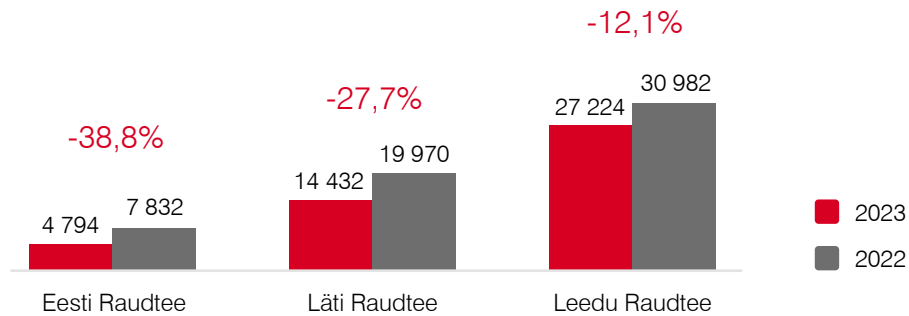
Transiidina läbis 2023. aastal Eestit 2,07 mln tonni kaupu ehk 47,1% vähem kui 2022. aastal. Transiidi osatähtsus kogu veomahus vähenes 50,0%-lt 2022. aastal 43,2%-ni 2023. aastal. Kohalike vedude maht vähenes 24,6% ning ulatus 1,96 mln tonnini. Selle tulemusena moodustasid siseriiklikud veod 40,8% kogu veomahust (2022: 33,1%). Importveod olid kokku 0,74 mln tonni, vähenedes 34,4%, ning eksportveod 0,03 mln tonni, vähenedes 2022. aastaga võrreldes 84,6%.

Kaubaveo maht (tonni) ja struktuur veoliikide kaupa 2022-2023



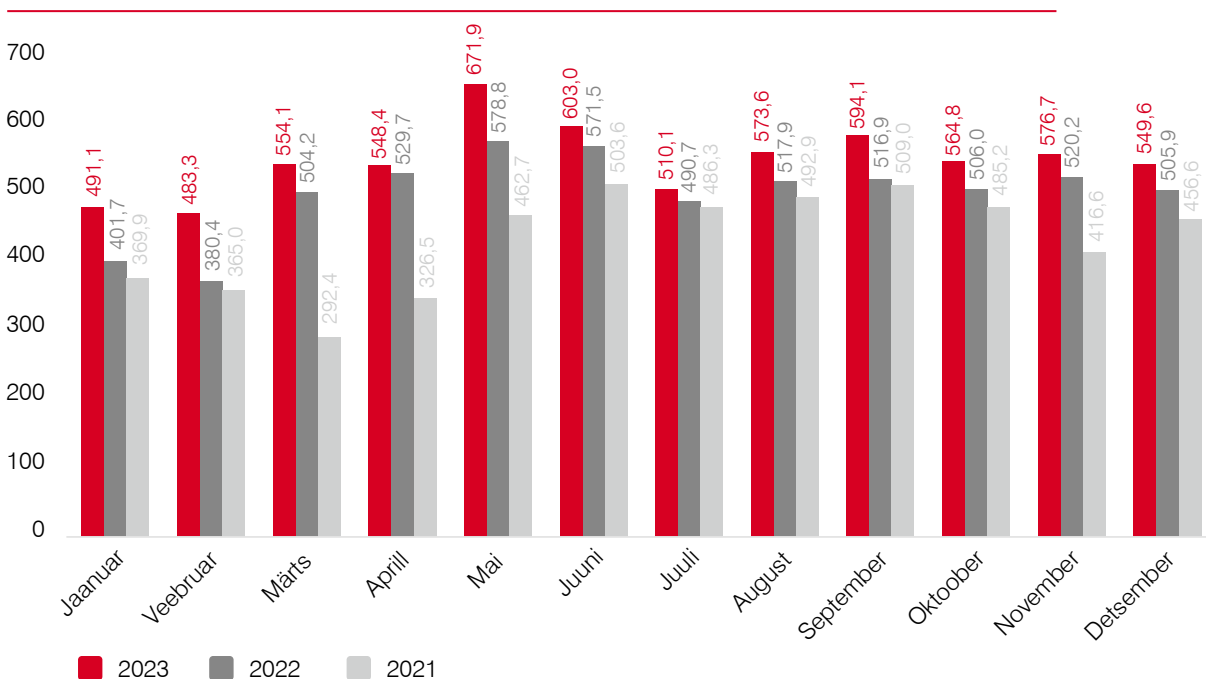
Samuti vähenes 2023. aastal veomaht nii Läti kui Leedu raudteeinfrastruktuuril.

Veomahud Balti riikide avalikel raudteedel 2022-2023 (tuhat tonni)



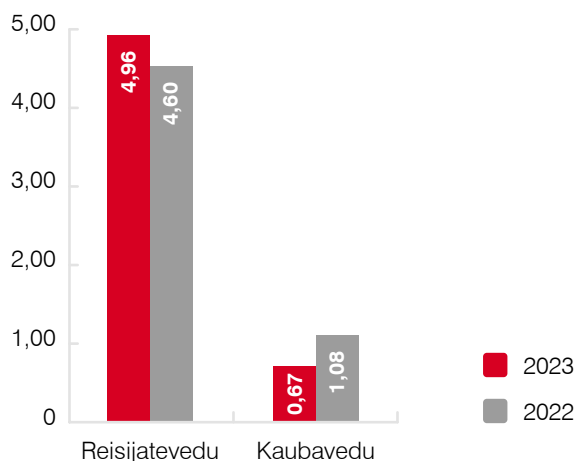
Eesti Raudtee infrastruktuuril veeti 2023. aastal diisel- ja elektrirongidega 6,67 mln reisijat (+10,7%) ning Eestis kokku 7,80 mln reisijat (+9,4%). Rahvusvahelist reisirongiliiklust aastatel 2021-2023 ei ole toimunud. Teistest Baltimaadest oli raudteereisijate arv 2023. aastal Lätis 17,1 miljonit (2022: 15,7 miljonit) ja Leedus 5,0 miljonit (2022: 4,2 miljonit).

Kohalike reisijate kuine arv Eesti Raudtee infrastruktuuril 2021-2023 (arvestamata lõiku Tallinn/Tallinn-Väike, tuhandetes)



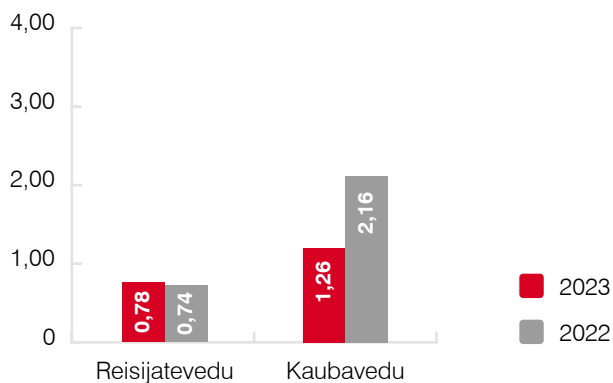
Kokku oli reisirongide käive ettevõtte infrastruktuuril 4,96 mln rongikilomeetrit, mis moodustas 88,1% kõikide rongide kogukäibest (2022: 81,0%). Reisirongide käive kasvas võrreldes 2022. aastaga 7,9% ja kaubarongide käive vähenes 37,8%.

Rongide käive (mln rongikm)



Veeremi töö moodustas 2023. aastal Eesti Raudtee infrastruktuuril 2,04 mld bruto tonnkilomeetrit, sh kaubarongide töö 1,26 mld bruto tonnkilomeetrit ehk 61,7% (2022: 74,4%). Võrreldes 2022. aastaga vähenes kaubarongide töö 41,7% ja reisirongide töö kasvas 5,0%.

Veeremi töö (mld bruto tonnkm)





VASTUTUSTUNDLIK TEENUS



Eesti Raudtee klientidena käsitleme kõiki sidusrühmi, mitte ainult raudteeveo-ettevõtjaid. Väärtustame iga kliendi kokkupuudet Eesti Raudteega ja panustame kliendisuhtluse kvaliteedi tõstmisesse. Seetõttu on ettevõtte jaoks oluline kaardistada iga-aastaselt klientide rahulolu meie teenustega. 2021. aastal alustasimegi põhjaliku kliendikogemuse uurimisega, millega jätkasime 2022. aastal. 2023. aastal astusime sammu edasi ja lisaks küsitlusele kohtusime kuue veo-ettevõtjaga ka n.-õ silmast silma, et nendega süvaintervjuud läbi viia.

Eesti Raudtee väärtusahelad

Reisijatevedu



Kaubavedu



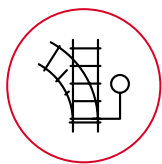
- Eesti Raudtee poolt osutatavad teenused
- Klientide jt sidusrühmade poolt osutatavad teenused

Lisaks saadeti küsitlus 67-le koostööpartnerile. Kahjuks on raudteeveo mahtude erakordselt kiire langus paari viimase aasta jooksul mõjutanud ka sidusrühmade vastamisaktiivsust. Kõige kriitilisemad olid hinnangud Eesti Raudtee IT-lahenduste kasutusmugavuse kohta, mis viitab klientide muutunud vajadustele uues turusituatsioonis, millele meil tuleb kiiresti reageerida. Kõrgemalt hinnati suhtluskvaliteeti Eesti Raudteega, kus 67% vastanutest hindas seda väga heaks või pigem heaks.

Klientidega 2023. aastal läbi viidud intervjuudest selgus, et hüppeliselt on tõusnud turuosaliste ootused riigile toetus- ja leevendusmeetmete rakendamiseks, kus infrastruktuuri-ettevõtjat nähakse nende elluvijana. Peamised ootused on seotud infrastruktuuri-ettevõtja tehnoloogiliste lahendustega, mis annaksid turuosalistele võimaluse oma kulusid vähendada.



Meie taristu seisukord 2023. aasta lõpuks:

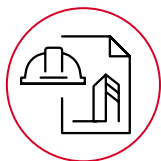


- teatud kiirusi võimaldavate raudteeliinide osakaalud: 3% – 140km/h, 18% – 135 km/h ja 65% – 120 km/h;
- kasutusel olevad reisijate ooteplatvormid on 100% vastavuses kasutatava veeremiga;
- raudteeülesõidukohtadest on 90% heas korras;
- raudteeülesõidukohtadest on foorisignalisatsiooniga varustatud 81% ning tõkkepuudega varustatud 33%;
- teerajatistest (sillad, viaduktid, truubid) on 66% heas korras;
- 2023. a lõpuks oli 100% Lääne-Harju piirkonna jaamadest lülitatud uude dispetšersentralisatsiooni.

2023. aasta kvaliteedinäitajad:

- raudtee piirijaamade läbilaskevõime suhteline kasutamine: Narva 4,8%; Koidula 6,0%; Valga 20,6% (2022: vastavalt 14,8%, 8,7% ja 22,8%);
- reisirongide liiklusgraafiku täitmine 99,8% (2022: 99,4%);
- kaubaveo töörežiimi järgimine 100% (2022: 99,5%);
- rikete arv 1718 (2022: 1612).

Taristu uuendamine ja hooldamine



Ehitustööd

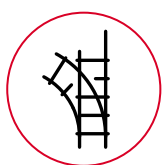
2023. aasta oli raudtee-ehituses tegus aasta. Alustati ettevalmistusi lähiaastate suurimaks väljakutseks **õgvendada kõveraid** ning **tõsta kiirusi** Tallinn–Tartu ning Tapa–Narva liinidel. Läbi viidi mitmeid ettevalmistavaid tegevusi – projekteerimine, hanked ja maade võõrandamine. Aasta teises pooles lõpetati esimene etapp Aegviidu ja Tapa vahelisel lõigul ning töödega liiguti edasi Tapa–Tartu liinile. **Tapa sorteerimispargis** lõpetati raudteetööd, mis lõi eelduse vagunita sorteerimistegevuse lõpetamiseks Ülemiste tiheasustusalal. Tapa sorteerimispargi ehitusel kasutati rohkem kui 80% ulatuses taaskasutatavaid materjale (rööpad-liiprid-ballast). Lääne-Harju raudteeliinidel remonditi viimane lõik peateest Vasalemma ja Riisipere vahelisel lõigul. Selle tulemusena on kõik läänesuunalised peateed rekonstrueeritud. Liikluskorralduse valdkonnas käivitati **Lääne-Harju** liinidel liiklusjuhtimise terviklahendus.

2023. aastal sõlmiti leping **elektrifitseerimise projekti** esimese etapi (Aegviidu–Tapa–Tartu) kontaktvõrgu projekteerimiseks, ehitamiseks ja käitamiseks. Hange algatati 2022. aasta septembris ja leping allkirjastati 2023. aasta veebruaris. Aasta lõpuks oli suur hulk kontaktvõrgu mastide vundamente ja maste paigaldatud ning mõnel lõigul alustati ka juhtmete paigaldamisega. 2023. aastasse jäi Lagedi–Aegviidu kontaktvõrgu rekonstrueerimise hanke läbiviimine, mille tulemusena on plaanis aastakümnete eest ehitatud kontaktvõrk täielikult uuendada. Hankelepingu sõlmimine toimub 2024. aasta alguses.

Jätkasime **taristuülese turvangusüsteemide moderniseerimise** projektiga. Projekti raames valmis Tapa jaama tarkvara. Tartu–Koidula liini uuendamiseks hankiti vajalikud seadmed. Lisaks kuulutasime välja Tartu–Koidula liini ja Tapa jaama ehitushanked. Projektis kasutatavate pöörmeajamite tootmiseks ja tarnimiseks sõlmisime lepingu Tšehhi ettevõtjaga AŽD Praha. Ohutuse suurendamiseks otsustasime 2022. aasta lõpul, et raudteeülesõidu kohtadel, kus rongide kiirused on suuremad, võtame kasutusele nelja tõkkepuuga lahenduse.



Koostöös kohalike omavalitsustega tehakse ettevalmistusi uute tunnelite rajamiseks, näiteks alustas Tallinna linn töödega Tondi raudteeülesõidu ümberehitamiseks kahetasandiliseks. Selleks ehitatakse liiklejate ohutuse parendamiseks varasema ülesõidu asemel uus raudteealune läbisõit, rajatakse uued ja ohutud jalgteed ning kaldteed ja trepid parema ligipääsu tagamiseks raudtee ooteplatvormidele. Raudteetööd on tänaseks lõppenud. Tegemist oli Eesti Raudtee jaoks unikaalse projektiga, kus me pidime tagama reisirongiliikluse korralduse ja toimimise Tondi ja Pääsküla jaama vahel ka ajal, kui kogu rongiliiklus Tondilt Balti jaama suunas oli oktoobrikuus 9 päeva suletud. Antud projekt valmib täies mahus 2024. aastal. Ka Tartu linnaga on alustatud koostööd kahe uue jalakäijate tunneli rajamiseks.



Raudtee

Teemajanduse 2023. aasta plaaniliste hooldustööde eesmärgiks oli hoida ohutut rongiliiklust kehtestatud kiirustega. Põhilised hooldustööd olid järgmised:

- raudtee toppimine masinaga 127,5 kilomeetril (+12% võrreldes 2022. aastaga);
- 69 pöörme masinaga toppimine (+29%);
- Fastclip-tüüpi rööpakinnituste korrashoid 5,5 kilomeetril (-17%);
- KB-tüüpi rööpakinnituste korrashoid 13,2 kilomeetril (-16%);
- asendasime 2162 puitliiprit (-44%) ja 916 pöörmeprussi (+15%);
- tegime 80 termiitkeevitust (-15%) ja 53 riströöpa pealekeevitust (-21%);
- tegime 145 kontaktkeevitust (+190%);
- asendasime 2890 m pikkrööbast (-38%);
- lihvisime 132 km rööbasteed (+100%).

2023. aastal tehti põhjalikud analüüsid raudteerajatiste seisukorra kohta, teisendades tulemused ühtsesse skaalasse (vt allpool).

SI (seisukorra indeks)

0-25 punkti – vajab pidevat tähelepanu

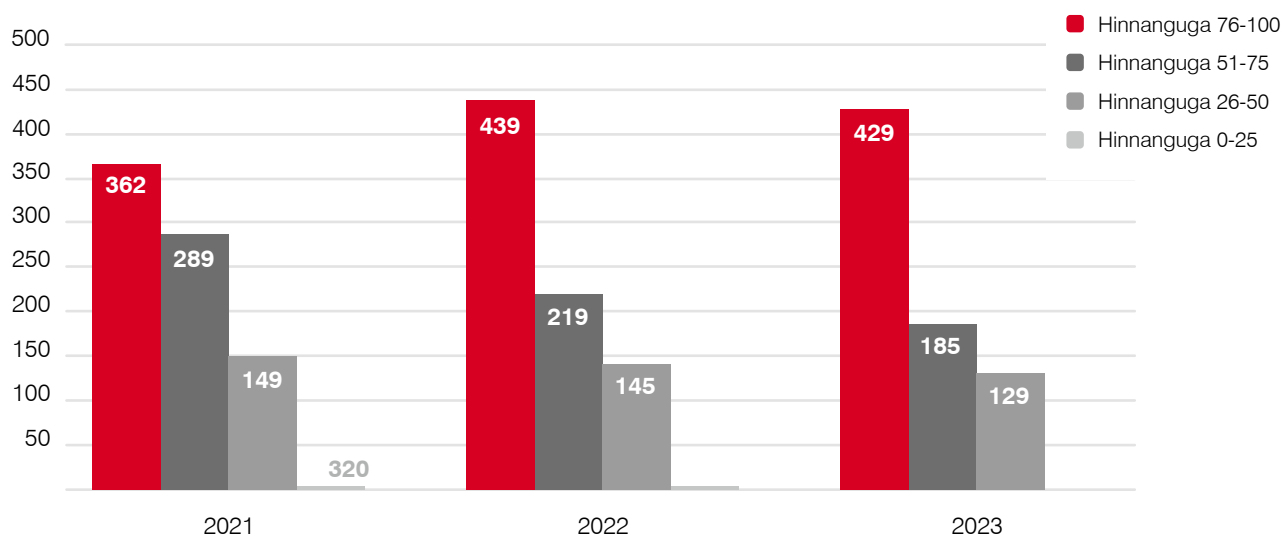
26-50 punkti – vajab tähelepanu

51-75 punkti – heas seisukorras

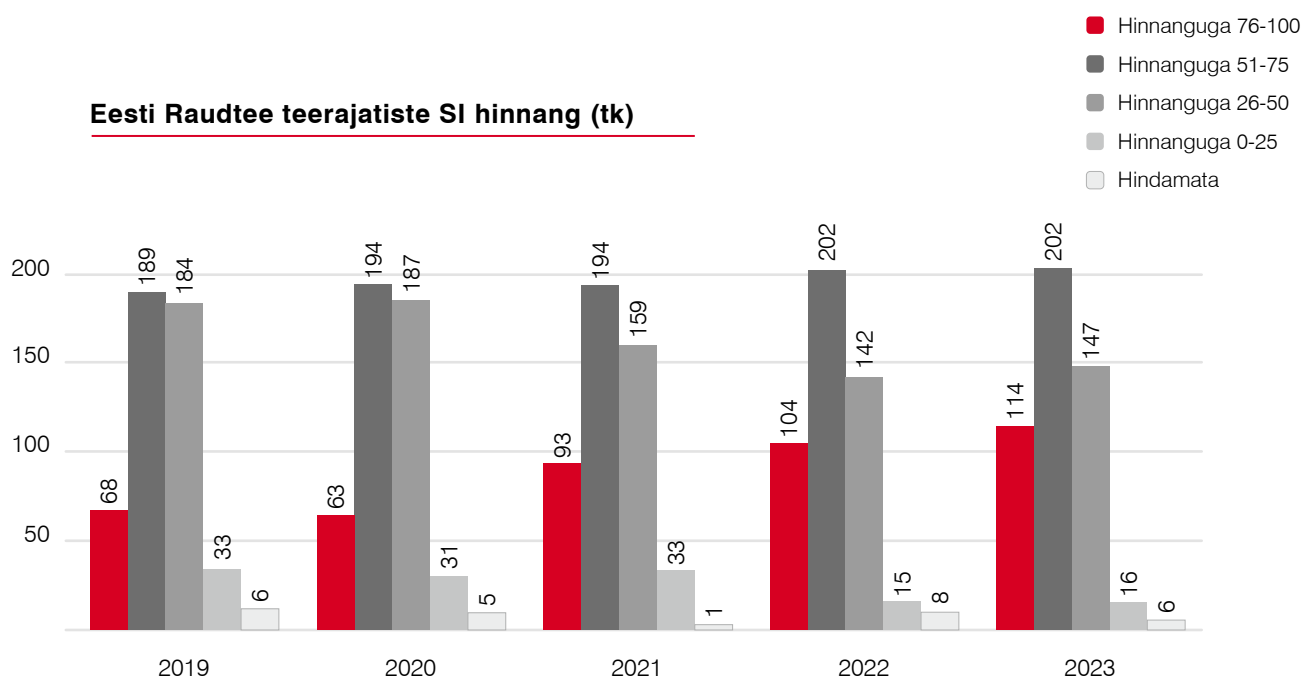
76-100 punkti – väga heas seisukorras

Keskmine hinnang Eesti Raudtee peateede rööbasteele oli 75 (+3 võrreldes 2022. aastaga), sildadele ja truupidele 60,2 (+1,2) ning raudteeületuskohtadele 81,4 (+0,4).

Eesti Raudtee rööbastee SI hinnang (kogupikkus km)

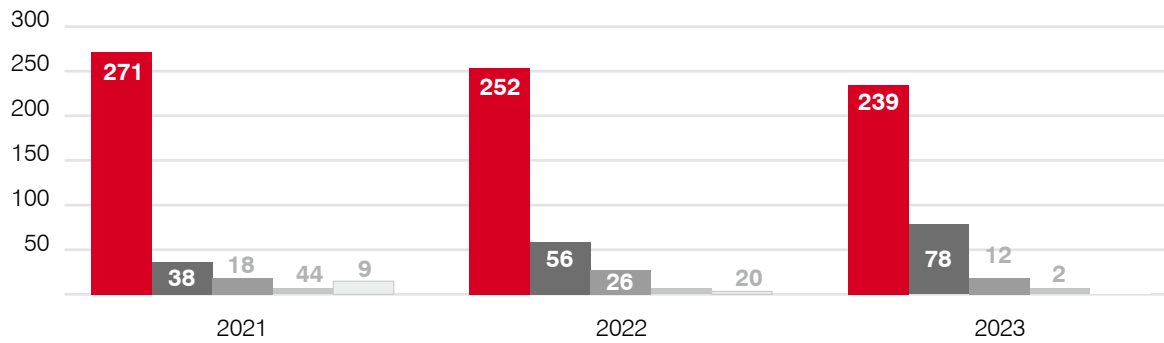


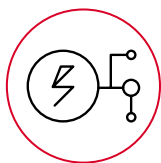
Eesti Raudtee teerajatiste SI hinnang (tk)



Eesti Raudtee ületuskohad SI hinnanguga (tk)

- Hinnanguga 76-100
- Hinnanguga 51-75
- Hinnanguga 26-50
- Hinnanguga 0-25
- Hindamata

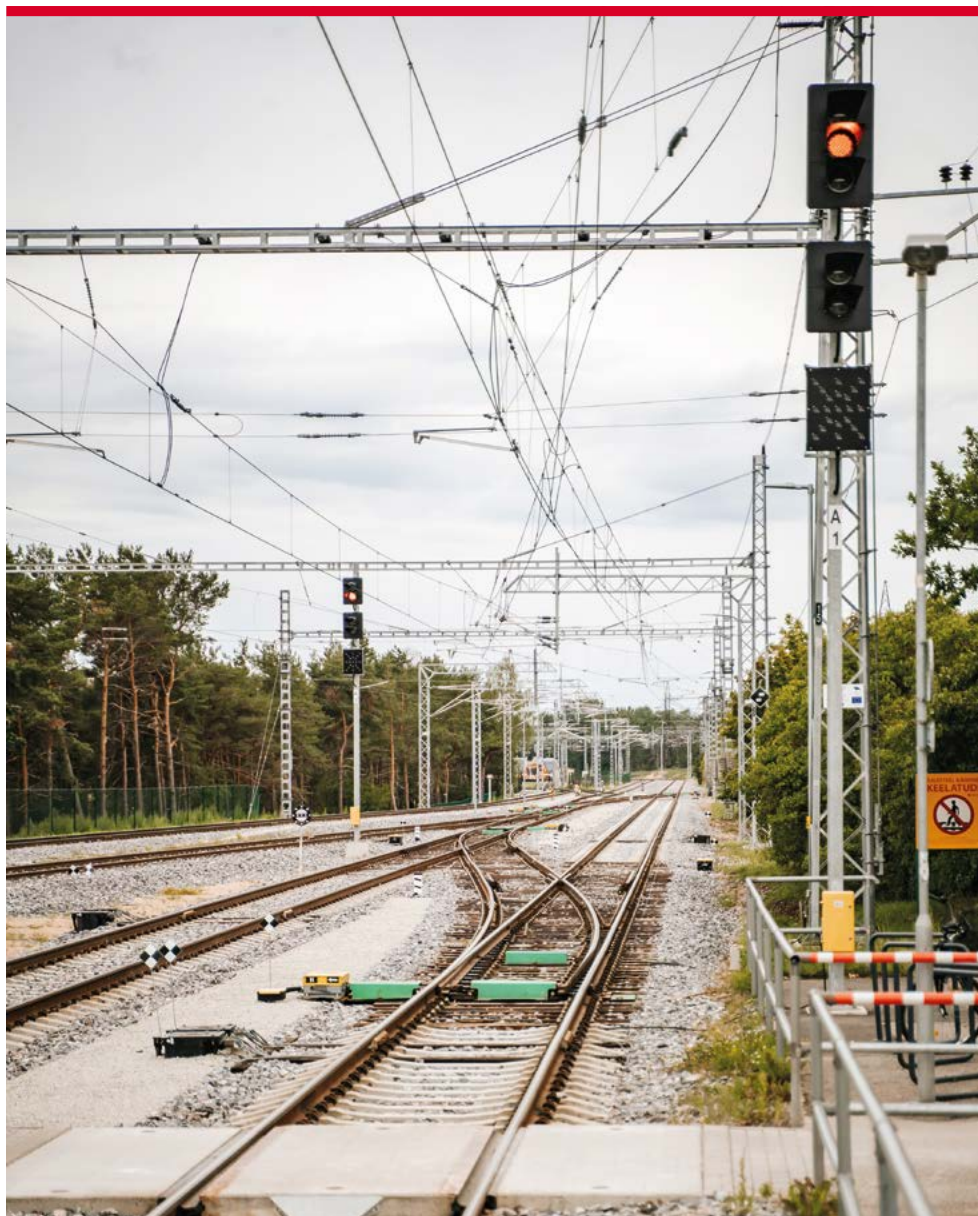




Elektrivõrgud

2023. aasta jooksul ehitati sarnaselt varasematele aastatele välja mitmeid toitepunkte turvavangustustemidele, uuendati valgustussüsteeme, ehitati välja pöörmete elektrilisi soojendusi jms. AS Eesti Raudtee tegeleb ka elektrienergia vahendamisega, mis tähendab, et hangitavat elektrienergiat müüakse edasi alltarbijatele, kellest suurim on Elron. Tema elektrirongid sõidavad Eesti Raudtee poolt tarnitava elektrienergia toitel. 2022. aastal viidi läbi riigihange, mille tulemusena sõlmiti AS-iga Alexela kaheks aastaks elektrienergia ostuleping hinnangulisele kogusele 80 GWh. Kogu hangitud elektrienergia pärineb taastuvatest allikatest, mille tulemusena kasutavad ka kõik Eesti elektrirongid ainult taastuvat elektrienergiat.

Hindade volatiilsus sunnib järjest enam otsima lahendusi elektrienergia tarbimise vähendamiseks. Üks võimalus on ehitada lokaalseid tootmissüsteeme. Nii valmis Eesti Raudteel 2022. aastal Tapa jaamas esimene päikesepark võimsusega 50 kW ja 2023. aasta lõpuks sama võimsusega park Narvas. 50 kW võimsusega pargi valmimine Valgas jääb aga 2024. aastasse. Igal aastal investeeritakse ka elektrivõrkude ja -seadmete uuendamisse, mistõttu ettevõtte loeb võrkude seisundit igati rahuldavaks.





Kinnisvara

Suuremad kinnisvara haldusosakonna poolt teostatud tööd olid 2023. aastal Kopli jaamas Eesti Raudtee koolitus- ja õppeklassi renoveerimine ja sisustamine; Võrus ja Tartus (Näituse 26a) uute piirdeaedade ja sissepääsude rajamine meie alade ümbritsemiseks; Balti jaama ooteplatvormidele ja juurdepääsuteedele uute LED-valgustite paigaldamine; Pääsküla kontaktvõrgu hoone remontimine. Lisaks korrastasime Jõgeva raudteejaama ajaloolise pagasikuuri välisperimeetri, millega saime Muinsuskaitseameti tunnustuse. Uuendasime Tartu vaksali tunneli, mis aitab kaasa Euroopa kultuurpealinna Tartu 2024 sündmustele. Turvasüsteemide valdkonnas uuendasime Pääsküla, Saue ja Valingu raudteeülekäikude jälgimisüsteemid. Suvel aitas Eesti Õpilasmalev korrastada meie kesklaod territooriumi.

Tallinnas aadressil Toompuiestee 35 algatasime detailplaneeringu uue büroohoone rajamiseks, mis oleks ka meie tulevaseks peahooneks. Muuhulgas likvideeritakse olemasolev maapealne tarastatud parkimisplats, mis katab enamuse krundist. Selle asemele rajatakse ärihoonele lisaks rohke haljastusega avalik pargiala erinevate puhkamise ja vabaajaveetmise võimalustega, samuti kvartalisisesed läbipääsud jalakäijatele ja kergliiklejatele. Olemasoleva ja planeeritava hoone vajadustest lähtuvad parkimiskohad oleksid täielikult paigutatud kahele maa-alusele korrusele.

Uus hoone on kavandatud peamiselt ettevõtte omakasutusse, et tulevikus sinna kokku kolida seni erinevates asukohtades paiknevad struktuurüksused. Hetkel tegutseb Eesti Raudtee üüripinnal Telliskivi Kvartalis, kuid pikemas plaanis näeme, et praegune kontor ei kata ettevõtte tulevikuvajadusi seoses uue liiklusjuhtimiskeskuse vajadustega. Oluliseks hoone funktsiooniks saabki raudteeliikluse juhtimine. Selleks kavandatakse vajalikud serveriruumid ning kaasajastatakse liikluskorraldajate saal. Kava kohaselt planeerime osa ruume ka avalikuks kasutamiseks.

2023. aastal alustati raudteeinfrastruktuuri majandamisest väljalangevate Ülemiste ja Kopli maa-alade arendusstrateegia väljatöötamist koostöös naaberkinnistute omanike ja kohaliku omavalitsusega. Raudteemaade arendamise eesmärgiks on raudteest tühjaksjäävatele maa-aladele Eesti Raudtee jaoks soodsaimate uute kasutusfunktsioonide leidmine.

Kopli kaubajaama kohta oleme koostöös Tallinna Strateegiakeskusega välja töötanud tulevikulahenduse ja esitanud ettepanekud Põhja-Tallinna üldplaneeringusse, kus on välja toodud ligikaudsed kvartaalsed mahud (hoonestus, rohealad jm) ning säilitamisele kuuluv kaubajaama territoorium. Arvestame Tallinna linna soovidega rohevõrgustiku rajamisel.

Ülemiste jaamas käivad tööd ühtse taristu planeerimiseks koostöös Rail Baltic'uga, kes on ühisterminali ehitustöid juba alustanud. 2024. aastal võetakse Ülemiste jaamas üles rööpmestik, mida raudtee jaoks vaja enam ei ole. Tööde käigus ehitatakse ümber olemasolev Ülemiste jaama raudteeinfrastruktuur, et teha ruumi Rail Baltica 1435 mm rööpmelaiusega raudteele. Selle jaoks lammutatakse ligi 16,3 kilomeetrit olemasolevaid rööbasteid, mille asemele ehitatakse üle 8 kilomeetri uut 1520 mm rööpmelaiusega raudteed.

OHUTUS JA TURVALISUS RAUDTEEL



OHUTUSE JUHTPÕHIMÕTE:

teeme kõik endast oleneva, et raudteel inimesed tahtmatult ei hukkuks ega saaks raskelt vigastada

Eesti Raudtee eesmärgiks on ennetada raudteeohutust mõjutavaid juhtumeid ning hädaolukordi, tagada raudteetaristu ohutu kasutamine andmine ja katkematu rongiliikluse korraldamine, samuti ohutus raudteetöötajatele ja üldsusele.

Samaaegselt reisirongide kiiruste ja liiklussageduse kasvuga maandame sellest tulenevaid ohte ja riske liiklejatele ning reisijatele. Eesti Raudtee on võtnud strateegiliseks eesmärgiks viia raudteeületamise ning reisijate rongile pääsemise ohutus ja turvalisus uuele tasemele. Lähima kümne aasta jooksul teeme järgmised olulised sammud selle suunas.

2023. aasta suvel kinnitati kliimaministri poolt uus ohutuspõhised karmistav raudtee tehnokasutuseeskiri, milles kehtestati täiendavad nõuded raudteeületuskohtadele. Raudteeületuskohtade turvalisuse tõstmiseks jagatakse need erinevate ohutuspõhete kategooriatesse. Kui seni tulenesid raudteeületuskohtade kategooriad eelkõige maanteeületuskohtade ja rongide liiklussagedustest, siis edaspidi on täiendavaks kriteeriumiks rongide kiirus. Raudteeületuskohtade kategooriad ja järelkult ka ohutuspõhised neile seni hoopiski puudusid. Kategooriate määramiseks korraldame 2024. aastal kergliiklejate loendusi. Nende põhjal selgub, kas konkreetsel ülekäigukohal peaks olema tunnel, automaatika, automaatsed tõkked või sobib



tänane lahendus. Vaatame üle ka juba töös olevate raudteeületuskohtade tehnilised lahendused. Kogutud info alusel järjestame jaamad arvestades muudatuste võimalikku mõju rongide sõiduaegadele, koostame riskianalüüsid ning täiendame vastavalt võimalustele investeerimis- ja finantseerimisplaan.

Meie panus numbrites

15
jalakäijate
tunnelit

ehitatud viimaste
aastate jooksul

Üle 67 km
rajatud
piirdeaedu

raudtee vales
kohas ületamise
takistamiseks

50

tõkkepuuga

varustatud
raudteeülesõitu
(150st),
aastaks 2025
saavad tõkke-
puud 104 ülesõitu



80
automaatse
foorisignalisat-
siooniga

varustatud
raudteeülesõitu
(150st)

122
helisignalisat-
siooniga

varustatud
raudteeülesõitu
(150st)

Rohkem kui
14 miljonit
eurot

investeeritakse
uue ohutus-
varustuse
paigaldamiseks
110-le
raudteeülesõidu-
kohale

570
inimest
(150 Eesti
Raudtee ja 120
töövõtjate
töötajat, 300
**esmareagee-
rijat)**

sai ohutusosalast
koolitust 2023.
aastal
(2022: 467)

Pea 5 000
kooli- ja
lasteaialast

sai 2023. a meie
töötajatelt raud-
teeohutuse alast
koolitust
(2022: 650)



Ennetustöö

Meie asutatud mittetulundusühing OLE koondab pea kõiki Eesti raudtee-ettevõtjaid. Raudteeohutuse teavituskoolitusi korraldatakse igal aastal nii lasteaedades kui ka koolides, jõudes 2023. aastal ohutusteabega umbes 7 000 lapseni. Neist 5 000 lapseni viisid sõnumi Eesti Raudtee töötajad. Tegime 2023. aastal koostöös OLE-ga mitmeid avalikke kampaaniaid raudteeohutuse suurendamiseks, fookustades raudteeületajate panust ohutuse suurendamiseks (nt dialoogikampaania „KAS?“, „Sind oodatakse jõuluku koju“). Toimus ka raudteeohutusunädal.

Taastevõimekus

Eesti Raudtee omab taastevõimekust päästerongi kujul, millega on tagatud ööpäevaringne valmidus reageerimiseks raudteel toimunud juhtumitele ja kriisisituatsioonidele ning nende tagajärgede likvideerimisele. Päästerong koosneb Tallinna ja Tapa avariigruppide, kelle põhivarustusse kuuluvad muuhulgas kolm raudteekraanat, raudteel sõitmise võimekusega eriautod, raudteeveeremi rööbastele tagasi tõmbamiseks vajalik eritehnika, keemiahaagis ohtlike kaupadega tekkinud juhtumitele reageerimiseks. Oma taastevõimekusega olime 2023. aastal abiks teistele raudtee-ettevõtjatele veeremi rööbastele tagasi tõstmisel.

Päästerongi raudteekraanad osalesid ka infrastruktuuri ehitustöödel, perioodil august kuni november 2023 kasutati raudteekraanade abi kokku 12-s tehnoloogilises aknas pöörmete jms tõstmiseks.

Eesti Raudtee viib koostöölepingute alusel läbi partnerite (sh Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, kiirabi, Kaitsevägi) koolitusi ja korraldab õppusi eesmärgiga vältida õnnetusjuhtumeid ning tagada nende tagajärgede leevendamiseks ja raudteeliikluse kiiremaks taastamiseks eri osapoolte kiireim ja professionaalseim tegutsemine.

28.-29. septembril 2023 toimus Muugal riiklik suurõppus CREVEX (*Crises Evacuation Exercise*), mille üks korraldajatest oli Riigikantselei kõrval ka Eesti Raudtee. Õppuse raames harjutati Muuga sadamas kütuserongide kokkupõrke tagajärjel tekkinud plahvatusele ja ulatuslikule tulekahjule reageerimist. Selleks, et operatiivteenistused oleksid igapäevaselt valmis raudteel toimunud õnnetusteks, korraldasime enne õppust esmareaageerijatele ka koolitusi. Nende käigus õpetasid meie spetsialistid raudteel toimunud õnnetuste lahendamist. Prooviti läbi, kuidas paigaldada lekkivale tsisternile avarii põhjaklappi ning kuidas kasutada ohtlike lekete sulgemiseks vajalikke eritööriistu. Kopli kaubajaamas katsetati demonteerimist ootavatel rööbasteedel Päästeameti erisõidukite võimekust, et näha kuidas need rasketes tingimustes hakkama saavad. Eesti Raudtee Muuga jaama paigaldati ka 24-st kõlarist koosnev süsteem ning ka Tartu jaamas on kõlarid, mis on osa riiklikust varajase hoiatuse süsteemist.

Pärast seda osales Eesti Raudtee ka Kaitseväe ja Kaitseliidu ühisõppuses „Ussisõnad“, kus stsenaariumide läbimängimisel oli üheks asupaigaks Tartu raudteejaam.

Ka oma töötajatele korraldame toimepidevuse õppusi. 2023. aasta oktoobris viidi näiteks Eesti Raudtee juhtimiskeskuses läbi täiemahuline toimepidevuse ja hädaolukorralahendamise õppus, kus meie liikluskorraldajad pidid evakuatsioonivajadusest sõltumata tagama katkematu ning ohutu rongiliikluse.



Juhtumid

Raudteeohutusega seotud juhtumid klassifitseeritakse vastavalt raudteeseadusele tõsisteks õnnetusjuhtumiteks, õnnetusjuhtumiteks, vahejuhtumiteks ja tehnilisteks juhtumiteks.

Tõsiseid õnnetusjuhtumeid 2023. aastal ei olnud. Õnnetusjuhtumeid koos suitsiididega oli 17 (2022: 11), sh neli rongi ja auto kokkupõrget raudteeülesõidukohal, kaheksa rongi inimesele otsasõitu ja viis suitsiidi. Õnnetusjuhtumites ja suitsiidides sai vigastada kokku 15 inimest, sh kaheksa hukkus.

Vahejuhtumeid oli kokku kuus (2022: 5), sh kolm rööpamurdu, üks reisirongi sõitmine vastu katkenud kontaktvõrgu kandetrossi ja kolm reisirongide kiiruse ületamist, millega vedurijuht tekitas ohu rongiliikluses.

Tehnilisi juhtumeid oli 2023. aastal 335 (2022: 340).

Vandalismijuhtumeid oli 2023. aastal kokku 186 (2022: 270), sh 60 tõkkepuude maha sõitmist (2022: 86).



Infoturve

Eesti Raudtee infoturbepoliitika eesmärk on tagada põhi- ja tugiprotsesside katkematu toimimine ning ettevõttes käitatavate isikuandmete ja ärisaladuse piisav kaitse. Selle kinnistamiseks läbisime 2023. aastal edukalt ISO 27001:2013 korralise auditi. Ka on ettevõtte eesmärk vältida infoturbe intsidente. Tagamaks meie info turvalisust, käideldavust ja terviklikkust, hindame vastavaid riske ja rakendame neile vajalikke maandamis-meetmeid. Selle tulemusena saavad meie töötajad, kliendid ja teised sidusrühmad Eesti Raudteed usaldada ning teada, et töödeldavad andmed on kaitstud nõutud tasemel. Infoturbe juhtimissüsteemi tõhusaks rakendamiseks toimub igakuiselt infoturbe nõukogu, kus infoturbejuht annab ülevaate toimunud intsidentidest, töös olevatest infoturvet puudutavatest tegevustest ja valdkonna eesmärkide täitmisest. 2023. aasta suurima mõjuga küberturbe intsidentideks olid Eesti Raudtee kodulehe teenusetõkestusrünnakud ning Eesti Raudtee fiiberoptilise kaabli purunemine ehitustööde tõttu, mis ajutiselt põhjustas liikluse seiskumise.

Aasta viimases kvartalis korraldati Riigi Infosüsteemi Ameti tellimisel turvatestimine, et selgitada välja ettevõtte infoturbe tase. Testimist teostas Security Software OÜ (CYBERS). Analüüsi eesmärgiks oli anda ettevõttele ülevaade küberturbe seisundist, tuvastades lüngad ja kõrvalekalded parimatest tavadest. Lisaks lünkana-lüüsile anti ettevõttele soovitusi riskide maandamiseks, et aidata kujundada ettevõtte küberturbe strateegiat.

2023. aastal jätkasime ka küberturbe koolitustega meie töötajatele, mille läbis 93% kõikidest töötajatest (648 töötajat).

INNOVATSIOON JA DIGITALISEERIMINE



Eesti Raudtee 2022. aastal valminud digistrateegia keskmes on innovatiivsete lahenduste kasutamine eesmärgiga hallata süsteeme ennetavalt, tuginedes uutele tehnoloogiatele, mis võimaldavad raudteetaristul paiknevatelt seadmetelt koguda andmeid ja neid analüüsida.

2023. aasta olulisemad tegevused

- **Taristu hooldustööde ja sündmuste infosüsteemi** projekti raames viidi läbi põhjalik analüüs, kus kirjeldati uusi protsesse varade hoolduse, rikete kõrvaldamise ja lao moodulite jaoks. Läbi viidi turuanalüüs sobiva infosüsteemi valikuks, mis vastaks eelnevalt püstitatud nõuetele. Turuanalüüsi tulemuste põhjal loodi tulevase rakenduse prototüüp.
- Jätkati **Lääne-Harju pöörmeajamite andmete kogumise ja analüüsi pilootprojekti**, et analüüsida andmete kogumise protsessi ja andmete korrektsust talvisel perioodil. Tulemused näitasid, et andmete täpsus on muljetavaldav ning üleminek ennetava hoolduse põhimõtetele aitab meil märkimisväärselt vähendada hooldusaegu ning pikendada varade kasutusiga.
- Arendasime ettevõtte **GIS-süsteemi**, kus raudtee peateed on kalibreeritud pikettide (teetrassi 100 m pikkuste lõikude) täpsusega, võimaldades vahemaade mõõtmist murdunud pikette arvestades, ning piketi koordinaatideks ja vastupidi konverteerimist. Lisasime süsteemile täiendavaid funktsionaalsusi.
- Alustati **hoiatuste väljastamise digitaalse rakenduse** piloteerimist, digitaliseeriti **raudteeülesõitude monitooringu** protsess. Lõpetamisetappi jõudis **tehnoloogiliste akende protsessi** automatiseerimine.

JÄTKUSUUTLIK TARNEAHHEL

Eesti Raudtee korraldab igal aastal hankeid kümnete miljonite eurode väärtuses: tellime ehitus- ja remonditöid, mitmesuguseid teenuseid, ostame seadmeid, varuosi, tehnikat, kontoritarbeid jne. Riigihangete registris avaldame hanked, mille eeldatav maksumus ületab 60 000 eurot.

Hangete sotsiaalmajanduslik mõju

Riigihankereeglite eesmärk on avada piiriülest huvi äratavad hanked võimalikult laiale Euroopa Liidu tarnijate ringile. Üldiselt kehtib reegel, et mida suurema maksumusega hange, seda laiemale ettevõtjate ringile saadetakse info hankes osalemiseks.

2023. aastal sõlmiti 318 hankelepingut maksumusega ca 256 miljonit eurot (2022: 238 lepingut maksumusega veidi üle 179 mln euro). Sellest valdav enamus ehk 97% (2022: 92%) on sõlmitud Eesti ettevõtjatega või Eesti ettevõtja on ühispartner välismaa ettevõtjaga. See protsent on läbi aastate püsinud sarnasel tasemel, seega Eesti Raudtee kui hankija panus kohalikku majandusse on stabiilselt oluline.

Eesti Raudtee tegutseb valdkonnas, kus määrava tähtsusega on ohutus ja keskkonnahoid ning seda võtame arvesse ka riigihanke alusdokumentide koostamisel. Hangetel osalejatelt ja koostööpartneritelt eeldame korrektset ja lepingutingimustele vastava teenuse pakkumist.

Tihti on keskkonnanõuded kirjeldatud hanketingimustes, nt hangitavad, teenuse osutamisel või töö tegemisel kasutatavad materjalid peavad vastama nõutud sertifikaatidele. Võimaluse korral paneme hangetes erilist rõhku materjalide taaskasutusele. Lähtume hanketingimuste koostamisel elutsükli kujust, arvestades näiteks soetatavate materjalide vastupidavust ja hilisemaid hoolduskulusid.



KESKKONNAMÕJUD JA -JUHTIMINE

Rohetiigri algatus – Transpordi teekaart 2040

2023. aastal osalesime Transpordi teekaart 2040 projektis, juhtides raudteetranspordi tööühma. Transpordi teekaart 2040 on järjekorras kolmas Rohetiigri algatusel koostatud teekaart Eesti riigile, et saavutada inimtegevuse ökoloogilise jalajälje oluline vähenemine.

Teekaardi koostamisel valiti baasaastaks 2019 (kriiside eelne tavapärane majandusolukord). Eesti transpordisektori heite riiklikus bilansis sisalduv transpordisektori kasvuhoonegaaside heide oli 2019. aastal 2388 kt CO₂ekv, moodustades kogu riigi kasvuhoonegaaside heitest ligikaudu 16%. Raudteetranspordi heide oli 2019. aastal 50,2 kt CO₂ekv. Ligikaudu 70% sellest moodustas kaubavedudest tulenev emissioon ja 30% reisijateveo emissioon, kuid oluline on välja tuua, et 2019. aasta bilanss sisaldab olulisel määral kaubatrasiidist tulenevat heitekogust (65% kaubaveo ja üle 40% kogu raudtee heitest), mis teekaardi avaldamise hetkeks on praktiliselt lõppenud ja seetõttu on allesjäänud kasvuhoonegaaside (KHG) heide kaubavedudest samas suurusjärgus reisijate veoga.

Raudteevedu kokku: 50,2	Kaubavedu: 34,3	Siseriiklik: 6,6	Põlevkivi: 4,9
			Muud: 1,7
	Reisijatevedu: 15,9	Rahvusvaheline: 27,7	Transiit: 22,1
			Muud: 5,6

Raudteetranspordi CO₂ekv jaotus transpordiliikide ja eesmärkide kaupa, kt CO₂ aastas (2019)

Allikas: Transpordi teekaart 2040

Teekaardil loetleti ka Eesti raudteetranspordi peamised probleemid:

- raudteereisijatevedu ei ole ülejäänud ühistranspordivõrguga piisavalt seotud;
- rongiliikluse atraktiivsus ja kättesaadavus vajavad parendamist lühemate sõiduaegade, sujuvamate ümberistumiste ja rohkemate otseühenduste rakendamise abil;
- teatud liinidel takistab piiratud läbilaskevõime rongiliikluse tihendamist;
- kaubaveo-ettevõtjatel ei ole finantsvõimekust, et kasutusel olevad diiselledurid asendada alternatiivkütuseid kasutava veeremiga;
- raudtee elektrifitseerimisega on seotud suur investeeringute maht, millele lisanduvad kiiruste tõstmiseks vajalikud kõverate õgvendustööd ning ohutuse tagamine signalisatsioonisüsteemide väljavahetuse jm vajalikkuga.

Rohetiigri transpordi teekaardis püstitati eesmärk vähendada transpordisektori CO₂ekv 90% aastaks 2040

Eeltoodud probleemide lahendamiseks esitati teekaardil ettepanekud, mida realiseerides oleks võimalik järk-järgult liikuda loodusega kooskõlas oleva majandusmudeli poole.

MEEDE	SELGITUS
Akurongide kasutuselevõtt reisijateveol	Elroni rongipargis olevast 20 diiselrongist 16 ümberehitus akudele, et elektrifitseeritud taristu piirkonnast välja sõites saaks veerem edasi liikuda akudesse salvestatud energia abil
Taktsõiduplaani rakendamine	Transpordiliikide-ülese taktipõhise sõiduplaani rakendamine ning sõlmpunktide loomine, kuhu ühissõidukid igal tunnil koondusid, luues sellega integreeritud (multimodaalse) ühistranspordivõrgu
Diiselledurite asendamine alternatiivsetel kütustel töötavate veduritega	Keskkonnasõbralike vedurite ostu või olemasolevate ümberehituse toetamine, et kaubaveo-ettevõtjad saaks diiselkütuselt liikuda vesiniku, gaasi või elektri kasutamisele

Müra

Raudteelt tulenev müra ja vibratsioon muutuvad iga aastaga aina tähtsamateks keskkonnaaspektideks. Vastutustundliku ettevõtte teeme regulaarselt müra ja vibratsiooni mõõtmisi, et olla kursis, kui need peaksid ületama kehtestatud norme. Peamise vahendina vibratsiooni ja müra vähendamiseks kasutab Eesti Raudtee uute raudteelõikude rajamisel kokkukeevitatud rööpaid.

Müra tekib peamiselt kas diiselrongide mootoritest või rongide liikelohkudega ratastest. Sellise müra vältimiseks ei saa me taristuettevõtte väga palju ette võtta. Müra võib tekkida ka raudtee kõverates, mida läbides võivad rongid tekitada ebameeldivat kriginat, mille vältimiseks tuleks rööpaid regulaarselt määrada. Ka raudtee hoolduseks vajalikud tööd võivad olla mürarikkad, näiteks puhuritega lume- või lehekoristus. Proovime sellist müra leevendada, ajastades töid päevastele aegadele.

Ka liiprite ja rööbaste vahele paigaldatavad aluslapid aitavad müra vähendada. Oleme rajanud müra-tõkkeid näiteks Tartus ja Muugal. Rajasime esimese loodusliku müraseina Saue valda, Laagri alevikku. Seoses teise peatee valmimisega Laagris tegime 2023. aastal müra kordusmõõtmisi ja oleme tänaseks veendunud, et teise tee ehitus ei tõstnud kuidagi mürataset antud piirkonnas, vastupidi, ilmselt tänu müra leevendavale müravallile on müratase hoopiski langenud. Seega on leevendavad meetmed olnud tõhusad.

2023. aastal laekus ettevõttele kokku 24 mürakaebust, mis olid seotud taristu ehitus- kui ka hooldustöödega, kaubaveduritega ning helisignalisatsiooni tugevusega raudtee ülesõidul.

Vibratsioon

Enim võib vibratsioon olla tajutav vahetult raudtee ääres, raudtee kaitsevööndis asuvates hoonetes. Uuringute kohaselt on rongiliikluse tekitatud vibratsiooni mõjuala ulatus umbes 25 meetrit, seega ei levi vibratsioon raudtee kaitsevööndist kaugemale. Olenevalt pinnasetüübist on vibratsiooni levimine maapinna kaudu erinev: mida tihedam pinnas, seda paremini summutab see vibratsiooni. Raudtee ümbruses on valdavalt ehitusgeoloogiliselt suure kandevõimega pinnased, mille vibratsiooni edasikandmise omadused on väiksemad.

Energia ja õhusaaste

Meie tegevusest tekkiv õhusaaste ning mõju keskkonnale ja kliimamuutustele on pigem vähene. Peamine süsinikoksiidi-, vääveldioksiidi-, lämmastikoksiidi- ja looduslike orgaaniliste ühendite heide tekib ühe kergkütteõilil ja ühe maagaasil töötava katlamaja kütmisel ning ettevõtte masinapargi kasutamisel.

2021. aasta algusest läks Eesti Raudtee täielikult üle taastuvatest allikatest pärineva elektrienergia kasutamisele. Ettevõtte ostis 2023. aastal 34,5 GWh elektrienergiat, mis on võrreldav umbes kümne tuhande kodumajapidamise energiatarbega aastas. Eesti Raudtee taristu enda vajadusteks kulub ostetavast elektrienergiast vähem kui 40%, 2023. aastal 12,3 GWh (2022: 14,6 GWh). Selle energiaga hoitakse muuhulgas töös raudtee juhtimissüsteeme ja jaamu, valgustatakse taristut, soojendatakse pöörmehid kinnikülmumise vastu jne.

Ettevõtte üks eesmärgi on vähendada elektrienergia tarbimist. 2023. aastal langes elektrienergia tarve tänu mitmele tegevusele. Nii näiteks kasutatakse pöörmehi elektersoojendussüsteemi oluliselt kaalutletumalt ehk neid rakendatakse võrreldes varasemaga rohkem vajaduspõhiselt. Oluline panus on antud valgustuse energiakulu vähendamiseks. Suur hulk vanu valgusallikaid ja valgusteid on vahetatud kaasaegsete ja säästlike süsteemide vastu ning üha enam arvestatakse valgustuse kasutamisel tegelike vajadustega. Oluline on ka teavitustöö töötajate hulgas, mille eesmärk on selgitada energiasäästu vajadusi ning võimalusi. 2024. aastaks on püstitatud eesmärk, et ettevõtte oma elektrienergia tarve ei ületa 13 GWh piiri.

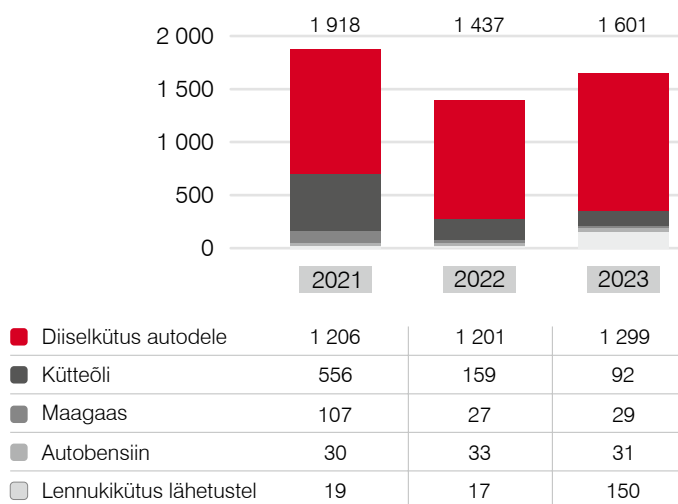
Reisijatevedu korraldava Elroni elektrirongid tarbivad nelja veoalajaama kaudu samuti ligikaudu 40% Eesti Raudtee poolt ostetavast elektrienergiast, ning 20% energiast kasutavad ära teised tarbijad, kes on Eesti Raudtee võrguga ühendatud. Üleminek taastuvatest allikatest pärineva elektrienergia kasutamisele on andnud tõhusa panuse keskkonnahoidu.

Väga palju kasvas eelmiste aastatega võrreldes lennukilomeetrite arv lähetustel, mis tulenes sellest, et meil on lepingulised suhted Hispaania ettevõtjatega. Endiselt aga on kõige suurema jalajälje tekitaja Eesti Raudtee sõidukites kasutatav diiselmootor.

RESSURSS	MÕÕTÜHIK	2023	2022	2021
Maagaas	m ³	57 068	53 324	58 722
Kütteõli	liitrit	29 000	50 000	42 453
Diiselmootorid autodele	liitrit	398 317	368 303	384 656
Autobensiin	liitrit	11 452	11 867	10 706
Lennukikütus lähetustel (läbisõidu alusel)	km	953 060	84 863	102 247

Oleme võtnud suuna säästlike küttesüsteemide kasutamisele. Hetkel on Eesti Raudteel vaid kaks suurt katlamaja, mille heite välisõhku me igas kvartalis arvutame – kergkütteõli katlamaja Muugal ja gaasikatlamaja Narvas. Kokku oli nende kahe katlamaja heitekogus 2023. aastal 198 tonni CO₂ ja 0,546 tonni muud heidet (täpsemad andmed GRI indeksis aruande lõpus).

Eesti Raudtee 2023. aasta süsiniku jalajälg oli 1 601 tonni CO₂ekv (2022: 1 437 tonni).



Sellise koguse süsinikdioksiidi kompenseerimiseks oleks 2023. aastal vaja olnud istutada 80 042 puud (2022: 73 608) või 2,3 MW tuulegeneraator oleks pidanud töötama 6 403 tundi (2022: 5 888).

Materjalid ja kemikaalid

Taristu hooldamisel ning ehitamisel eelistame keskkonnasõbralikumaid vahendeid. Lähtume võimalusel sellest, et materjale saaks hiljem taaskasutada. Hea näitena võib tuua Tapa sorteerimispargi rekonstrueerimise, mis teostati üle 80% ulatuses taaskasutatavate materjalidega, väärendades neid osalise remondi või puhastamise ja sõelumise abil. Raudteesõrestikes vahetati välja rööbaste kinnitusedetailid ja asendati kulunud rööbas kasutusel olnud vähemkulunud rööpaga, mis küll ei ole sobilik peateel suurte kiirustel liikuvatele reisirongidele, kuid jaama sorteerimisteede jaoks on igati sobiv. Samuti võeti kasutusele puhastatud ja sõelutud killustik, mis oma tugevuselt on samaväärne uue killustikuga. Ehitustööde käigus väljakaevatud pinnasest aga rajati Tapa jaama tasandatud alad, mis võeti kasutusele materjalide laoplatsidena.

Kasutame oma tegevuses kahte suuremat kemikaalirühma: õli ja umbrohutõrjevahendeid. Pöörmete määrimiseks kasutame biolagunevat määret ja kasutusel on survepitsid, mille abil saab määrdeaine minimaalselt vajalikus koguses pöörmepadjale paigaldada. Uued paigaldatavad pöörmel on juba määrdeainevalad.

Umbrohutõrjeks oleme kasutanud glüfosaadipõhiseid vahendeid. Glüfosaati sisaldavad umbrohutõrjevahendeid oli lubatud kasutada kuni 15. detsembrini 2023. Selleks ajaks oleks pidanud olema olemas keskonnasõbralikum alternatiiv. Oleme juba aastaid seda otsinud. Põllumajandus- ja Toiduametist saadud info kohaselt ei ole sellist alternatiivi tänaseks olemas ja glüfosaadipõhiseid umbrohutõrjevahendeid võib professionaalne kasutaja kasutada ka edaspidi.

Jäätmed ja taaskasutus

Meie suurimaks probleemiks on siiani olnud vanad, kasutuskõlbmatuks muutunud puitliiprid, mis liigituvad ohtlike jäätmete hulka, sest on immutatud kreosoodiga, mis on kantserogeenne aine. Selliste männiliiprite eluiga on kuni 20 aastat ja nende nõuetekohane utiliseerimine on äärmiselt kulukas. Meil on kaks jäätme-loaga platsi liiprite ladustamiseks, Tapal ja Tallinnas. Mõlemal platsil on olemas vastavalt kehtivale seadus-andlusele kindlustus ja tagatised ohtlike jäätmete utiliseerimiseks. Juba kolm aastat ei hangi Eesti Raudtee enam uute ehitusprojektide raames puidust liipreid. Kõik uued raudteelõigud ehitatakse betoonliipritele.

2023. aastal utiliseerisime vanu puitliipreid ca 650 tonni. Muid ohtlikke ja probleemseid jäätmeid tekkis meil kokku 5,2 tonni, millest enamuse moodustasid raudtee-ehituses kasutatavad plastikdetailid.

UTILISEERITUD MUUDE OHTLIKE JÄÄTMETE KOGUSED (kg)	2023	2022	2021
Kummist isolatsioonimaterjalid	563	516	30 020
Plastik	1 659	1 037	44 424
Ohtlike jäätmetega saastunud pakend	449	844	97
Absorbendid, kaltsud	86	264	112
Mootori, käigukasti ja määrdeõlid	649	562	570
Patareid ja väikeakud	9	32	83
Päevavalguslambid	96	159	68
Ehitus- ja lammutusjäätmed	0	536	340
Rehvid	205	346	1 887
Ohtlikke osi sisaldavad suured seadmed	1 103	1 704	1 894
Bituumen	0	671	1 580
Laborikemikaalid	0	150	0
Muud jäätmed	379	0	485
KOKKU	5 198	6 821	81 560

Lekked ja reostus

Suhtume alati suure ettevaatlikkusega võimalikesse lekettesse ja reostustesse. Neid võivad raudteeliikluses tekitada ohtlikke veoseid (nt kütused, väetised) vedavad rongid. 2023. aastal ühtegi suuremat leket ei olnud. Siiani aga puhastatakse pinnast Sondas 2017. aastal kaubarongi tsisternidest lekkinud lahustist. Paraku ei ole õnnestunud seda täielikult puhastada ja analüüsides sisaldub endiselt lahusti jääke, mistõttu on õnnetuse põhjustanud ettevõtte esitanud meile taotluse pinnase väljakaevamise ja puhta pinnasega asendamise projektile tehniliste tingimuste saamiseks.

Elusloodus

Tavapäraselt tegutseb Eesti Raudtee oma taristu kaitsevööndi sees. Raudtee ääres on ka looduskaitsealasid, kuid need ei ulatu raudtee kaitsevööndisse. Näiteks on Valga–Koidula lõigul üks liblikate kaitseala, Tapa–Tartu suunal Põdrangu looduskaitseala, Äntu maastikukaitseala, Seljamäe hoiuala ja Mustallika looduskaitseala. Neile on kehtestatud sihtkaitsevööndid, mille puhul on kaitsealal lubatud olemasolevate ehitiste hooldustööd.

Ehitustegevust planeerime ainult varem tehtud keskkonnauuringute alusel. Töid tehes peame alati arvestama mõjuga elusloodusele. Raudtee-ehitus võib kaasa tuua puude ja põõsaste raie, maapinna ja taimestiku tallamise ning pinnase ümberpaigutamise.

Uute raudteelõikude rajamisel arvestame ka loomade liikumistrajektooriga, läbipääsudeks rajame tunnelid.



Roheline kontor

Juba 2019. aastal juurutasime Eesti Raudtee peahoones rohelise kontori juhtimissüsteemi. 2023. aastal toimus sertifitseerimisaudit, mille läbisime edukalt. Vastav sertifikaat tõendab, et järgime oma töös jätkusuutlikkuse põhimõtteid nii tervisliku töökeskkonna loomisel, loodusressursside kasutamisel kui ka hange- ja ostude tegemisel.

Selleks:

- kasutame energia säästmiseks liikumisanduritega valgusteid;
- sorteerime jäätmeid liigiti nende taaskasutamiseks – meie köökides ja väljas asuvas prügimajas on konteinerid eri jäätmete jaoks;
- väldime asjatut dokumentide väljaprintimist;
- joome ise ja pakume külalistele puhast kraanivett.



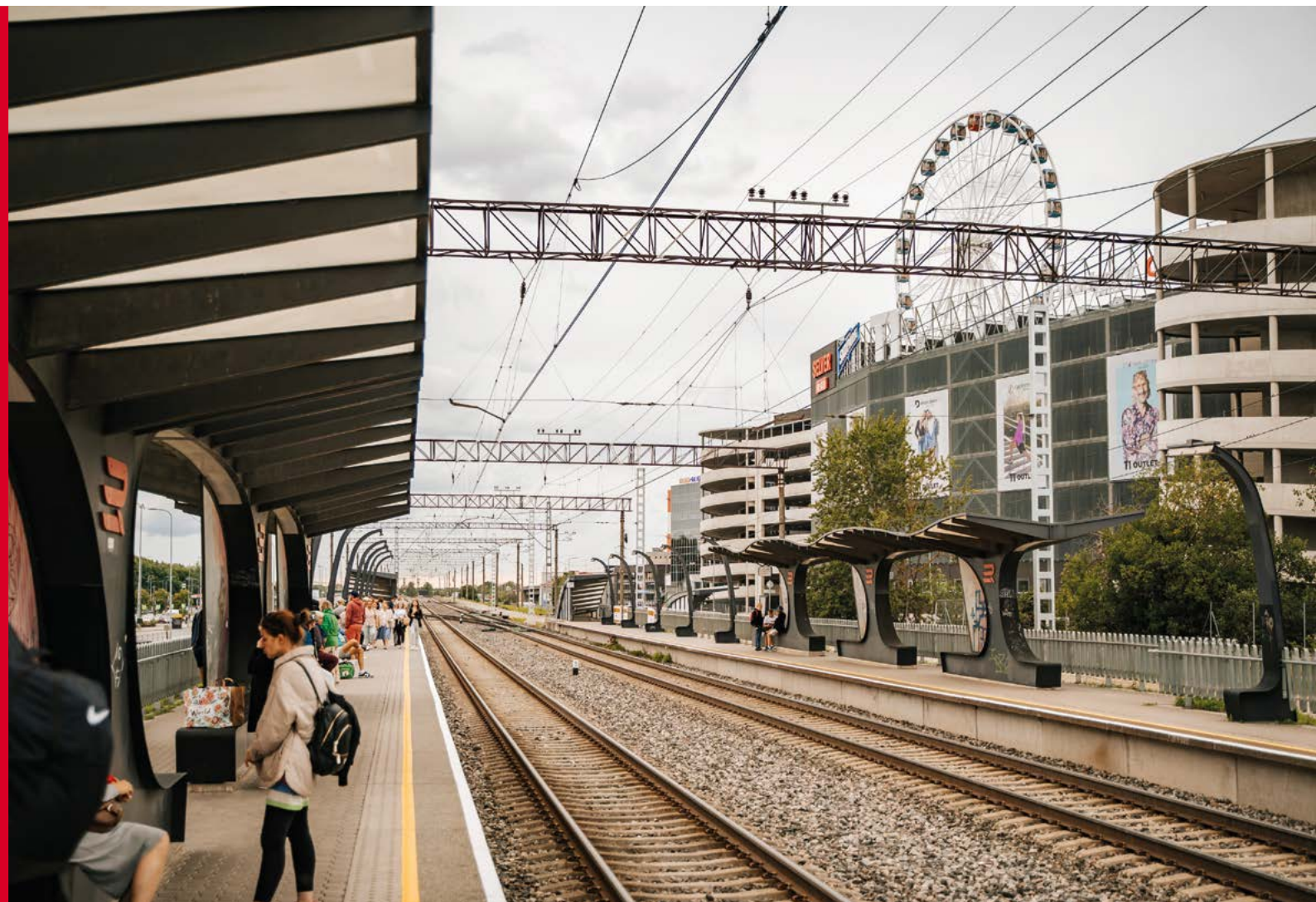
Sammujaht on Eesti Raudtee töötajate kõndimise/jooksmise üritus, kus koos tiimidega kogutud sammud peavad virtuaalselt täitma eelnevalt esitatud väljakutse. 2023. aastal toimus sammujaht deviisi all "Raudselt elektrifitseeritud", mille eesmärgiks oli läbida tiimiga 456 km. See distants vastab raudtee pikkusele, mille on Eesti Raudtee planeerinud elektrifitseerida lõikudes Aegviidu–Tapa–Tartu (184 km), Tallinn–Aegviidu (121 km) ja Tapa–Narva (151 km).

Ettevõtte töötajad on üha keskkonnateadlikumad ning soovivad ise veelgi rohkem keskkonnahoidu panustada. 2023. aastal keskendusime varasemast rohkem töötajate spordiharrastuste toetamisele. Ettevõttes tegutseb juba mitmendat aastat spordiklubi, kes aasta jooksul viis läbi meie töötajatele üle kümne sporditegevuse ning -võistluse (nt kanuamatk, erinevatest jooksudest osavõtt, bowlinguturniir, korvapalli- ja võrkpallitreeningud, ronimisseina treening, Sportlikuma Riigiasutuse sari, Suvespartakiaad, kardivõistlus jne).



Suhted kohaliku kogukonnaga

Raudteega puutuvad väga paljud Eestimaa inimesed ühel või teisel viisil kokku. Meie ülesanne on teavitada avalikkust raudteel toimuvast ja tagada ohutus raudtee igas punktis igal ajal. Uusi raudteeületuskohti rajades kaasame juba planeerimise faasis nii kohaliku omavalitsuse kui ka kogukonna esindajaid. Arvestame nii palju kui võimalik kohalike elanike harjumuste ja soovidega. Näiteks parandasime 2023. aastal Kristiine linnaosa kohalike elanike murest tingituna Lilleküla raudteeharude ning Tehnika tänava vahelise tehnilise tunneli seisukorda. Ettevõtte teeamet kattis tehnoloogilise veeviimari põhja killustikkattega ning lisas sinna drenaažitoru kuiva pinnase tagamiseks. Samuti pakkusime Nõmme koolides raudteeohutuskoolitusi rohkem kui 2500-le lapsele koostöös Nõmme Linnaosa Valitsusega, kui piirkonnas raudteeliiklus tihenes.



TÖÖKESKKOND



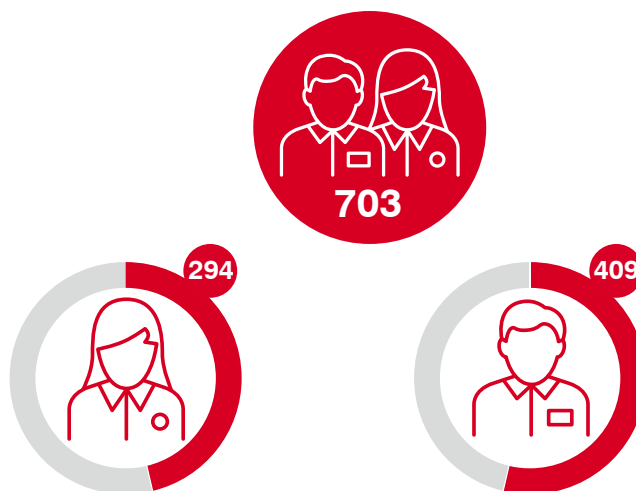
Personalijuhtimise peamised teemad on põhjalike raudteealaste teadmistega järelkasvu tagamine, uute tehnoloogiliste lahenduste rakendamist toetav töötajate koolitamine, uute töötajate leidmine tööjõuturult ning alati on olulised töötervishoid ja tööohutus.

Eesti Raudtee strateegiliste eesmärkide täitmise eelduseks on seda ellu viivate töötajate panus. Töötajatega seotud eesmärgid tulenevad seadusandlusest ja on kirjeldatud ettevõtte strateegias, personalipoliitikas, koolitus- ja arendusstrateegias, samuti koolituspõhimõtetes, värbamisprotseduuris ning töötasu- ja motivatsioonisüsteemis.

Ülevaade ja üldandmed

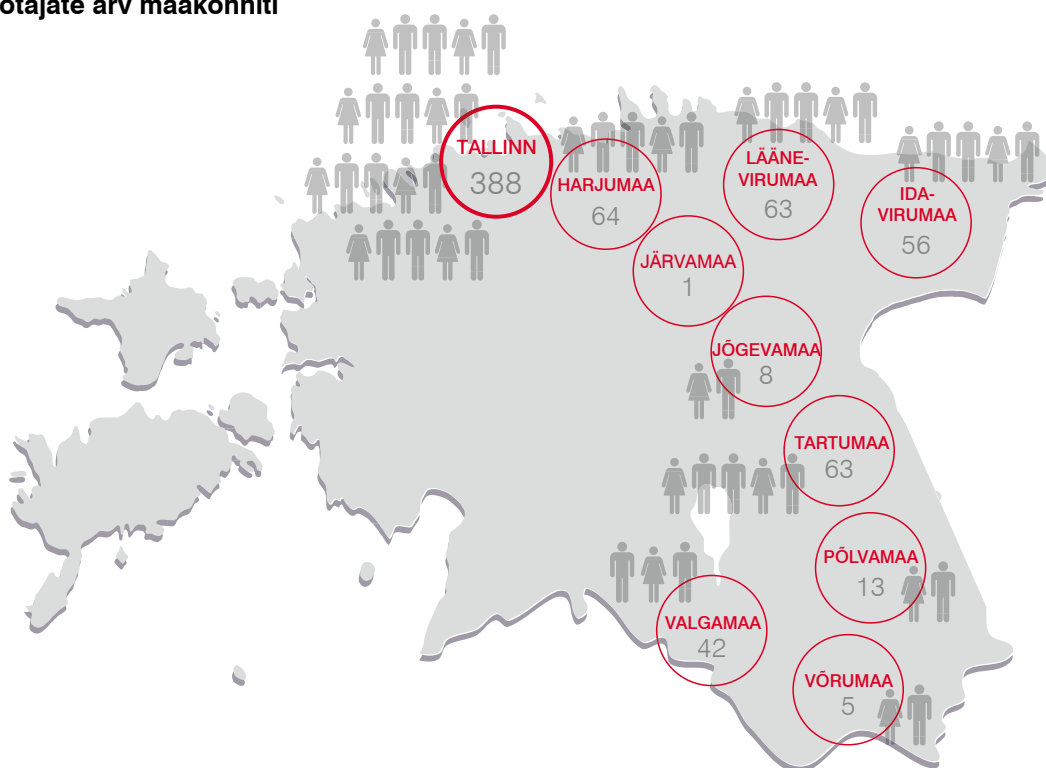
Eesti Raudtee on tööandjaks rohkem kui 700 töötajale: 2023. aasta keskmine töötajate arv oli 693, aasta lõpus oli Eesti Raudteel 703 töötajat (arvestades ka lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses viibijaid). Enim töötajaid on taristu- ja liiklusteenistustes, vastavalt 354 ja 209. Naiste ja meeste osakaal on ettevõttes enam-vähem võrdne (mehi 58% ja naisi 42%), suuremad erinevused on töö iseloomust tingituna liiklusteenistuses (naisi 178, mehi 21), ohutusteenistuses (naisi 2, mehi 18), ja taristuteenistuses (naisi 46, mehi 308). Eesti Raudtee annab tööd ka seitsmele Ukraina sõjapõgenikule, kes töötavad raudtee-ehituse ja -energeetika valdkondades.

Meie töötajate keskmine staaž on 17 tööaastat. Tööjõu voolavus oli 2023. aastal 5,78% töötajatest (2022: 7,5%). Töötajate keskmine vanus on 51 aastat.



Töötajate arv aasta lõpus	KOKKU	Naisi	Mehi
2022	676	293	383
2023	703	294	409
Kuni 30 aastaseid	37	8	29
31-50 aastaseid	251	92	159
51 aastaseid ja vanemaid	415	194	221
sh 60-aastaseid ja vanemaid	151	72	79
sh pensioniealisi	72	31	41

Töötajate arv maakonniti



	KOKKU	Naisi	Mehi
Uute töötajate arv	86	27	59
Ettevõttest lahkunud töötajate arv	61	28	33

Töötajate arvu kasvu on põhjustanud aktiivselt suurprojektide tarbeks värvatud projektijuhtimise, ehituse, energeetika, mehhatroonika, automaatika ning IT-oskustega töötajad, keda vajame jätkuvalt ka lähiaastatel.

Tööandja maine, järelkasv ja õiglane värbamine



Meie ettevõtte on viimastel aastatel pööranud erilist tähelepanu töörahulolu ja pühendumuse parandamisele, et luua raudteelastele motiveeritud töökeskond. Ettevõtte uurib oma töötajate pühendumust ja rahulolu üle aasta toimuvate rahulolu-uuringutega. Järgmine üle-ettevõtteline rahulolu ja pühendumuse uuring on planeeritud aastasse 2024.

2022. aasta sügisel töötajate seas läbi viidud rahulolu ja pühendumuse uuring, milles osales 80% töötajatest, näitas, et valdav enamus töötajatest (82%) soovib Eesti Raudteed tööandjana. Pühendumuse skaala põhjal oli näha, et 65% Eesti Raudtee vastajatest peab oma tööd haaravaks ning on tööülesannete täitmisele pühendunud. Samuti nähtus uuringu tulemustest, et Eesti Raudtee tugevused on terviklikud meeskonnad, juhtimine, töökorraldus ja rolliselt. Igas organisatsioonis on olemas ka arengukohad ning Eesti Raudtee puhul näitasid uuringu tulemused, et meie puhul on väljakutseks tööaja korraldus, osakondade vaheline koostöö ja tunnustus ning tagasiside teemad.

Selleks, et arengukohad muutuksid ühel hetkel meie tugevusteks, lõime töörahulolu ja pühendumuse uuringu tulemuste põhjal tegevuskava, mida vaatame juhtidega üle ja korrigeerime kord poolaastas. Näiteks tunnustamise ja tagasiside valdkonnas uurisime juhtide parimaid tavasid ja jõudsime järeldusele, et valdavalt viivad juhid läbi silmast-silma vestlusi, mille raames antakse vastastikku tagasisidet, räägitakse hetkel käsil olevatest tööülesannetest ja probleemküsimustest. Loodi „Kiida kolleegi“ rubriiki siseveebi, kus töötajad saavad ise avaldada tunnustust töökaaslastele. 2023. aastal käivitus videoekraanide pilootprojekt, mis hakkas tööle meie ühe täiendava sisekommunikatsioonikanalina.

Tööaja korraldust saame aga parandada läbi töötajate oskuste arendamise. 2023. aastal lõime liikluskorraldaja kompetentsimudeli uue liiklusjuhtimissüsteemiga töötamise jaoks. Alustasime ka liikluskorraldajate järelkasvu koolitamisega. Septembrikuus alanud neljakuulise programmi läbis ja lõpetas edukalt viis osalejat, kes seejärel asusid tööle Eesti Raudtee liiklusteenistuses. Koolitusprogrammi lektoritena jagasid oma teadmisi ja kogemusi 18 ettevõtte töötajat. Plaanis on jätkata sarnase järelkasvu koolitamise programliga ka järgnevatel aastatel.

Ettevõtte terviklikkuse tagamiseks oleme rõhutanud osakondade vahelist koostööd. Selleks viisime läbi koostööuuringu ja analüüsisime tulemusi, et parandada suhtlust ja koostööd erinevate osakondade vahel. Projektijuhtidele on seatud ühised eesmärgid, mida hoitakse pidevalt tähelepanu keskmes perioodiliste, kord kvartalis toimuvate projektijuhtide koosolekute raames.

Raudteesektoris on jätkuvalt oluline Eesti Raudtee kui tööandja maine tõstmine ja järelkasvu tagamine. Ins-tari tööandja atraktiivsuse 2023. aasta uuringus olime tudengite seas 107. kohal rohkem kui 200 ettevõtte hulgas (2022: 102). Kutsekoolide arvestuses olime 124. kohal (2022: 69). Uuringule vastasid meie sihtgrupis nii kutsekoolide automaatika ja mehhatroonika, elektrienergia ja energeetikaõpilased kui ka üli- ja kõrgkoolide ehituse ja teedeehituse tudengid, keda oli kokku pea 230. Kokkuvõttes võib öelda, et Eesti Raudtee on ettevõtte tudengite seas üpris tuntud – tervelt 83% teadis meie ettevõtet. Meid huvitavas sihtgrupis saab öelda, et kõige tuntumad oleme ehitus- ja teedeehituse tudengite ning kutsekoolide elektroenergeetikute seas. Mehhatroonika ja automaatika õpilaste seas aga peame veel tegema lisapingutusi, et meie ettevõtte tuntust tööandjana tõsta. Töötajate järelkasvu tagamiseks teeme koostööd ülikoolide, kõrgkoolide ja kutsekoolidega. Valdkonna eksperdina kuulub Eesti Raudtee esindaja Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ)

logistika magistriõppekava ja äriduse bakalaureuseõppekava programminõukodadesse. Eesti Raudtee töötajad olid paljudes õppeainetes lektoriteks, lõputööde juhendajateks või kuulusid lõputööde kaitsmiskomisjonide koosseisu Tallinna Tehnikakõrgkoolis (TTKK) ja TTÜ-s. 2023. aastal tutvustasime Eesti Raudtee töö- ja praktikavõimalusi TTKK-s ning Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskuses (EWERS), samuti kolmel tudengimessil (Võti Tulevikku, Logistikaseminar ja Inseneeria Karjäärimes)

Eesti Raudteele on oluline väärtustada haridust ja toetada noorte tuleviku tipptegijate õppetööd. 2023. aasta kevadel tunnustas Eesti Raudtee kahte TTÜ üliõpilast – elektroenergeetika ja mehhatroonika kolmanda kursuse õppurit Märt Kulda ning elektriseadmete ja mehhatroonika eriala tudengit Ville Mart Volarit 2000 euro väärtuses stipendiumiga.

Lisaks oleme võtnud eesmärgiks kujundada Eesti Raudtee kui tööandja mainet gümnasistide seas selgitustööga, miks tasub mõnda raudteevaldkonna eriala õppima minna. Võtsime osa meie stipendiaadi ideest alguse saanud võistlusest Rööpameister, kus Eesti Raudtee ehitusteenistuse töötajad olid konsultandi ja žüriiliikmete rollides. Eesti Raudtee pani parimatele meeskondadele välja auhinnad. Üritus kujunes väga populaarseks ja seetõttu on plaanis seda korraldada ka järgnevatel aastatel.

Osaesime 2023. aastal aktiivselt Tuleviku Tegijate programmis, tehes esitlusi erinevates koolides üle Eesti. Oleme avatud ettevõtte ja noored on oodatud külastama kodule, töövarjupäevadele ning praktikale. 2023. aasta sügisel osales Eesti Raudtee töövarjunädalal kümme tublit töövarju, kes "varjutasid" nii raudteehutuses, keskkonnakaitstes, personalitöös, elektrivõrkude ametis, liiklusjuhtimises kui ka ehitusjuhtimises. Juba mitmendat aastat järjest toimuvad ka ettevõtte sisesed töövarjupäevad, mille raames saavad töötajad varjutada kolleege. Töövarjupäevade eesmärgiks on üksteise töö parem tundmaõppimine ja erinevate ametikohtade ja tööde vahel ühisosa leidmine, samuti koostöö parandamine ettevõttes. 2023. aastal osales töövarjutamisel 16 töövarjupaari.

2023. aasta läbis ettevõttes praktika 20 noort. Praktika juhendajad on meil oma ala professionaalid. Tunnustame nende vastutusrikast tööd ja tõstame esile teiste töötajate ees. Osaesime ka Tööandjate Keskkliidu poolt korraldatud konkurssidel Parim Praktikakoht ja Parim Praktikant. Eesti Raudtee ehitusteenistuse rajatiste ehitusosakonna praktikant Hugo Jõks valiti konkursil "Parim Praktika 2023" kõrghariduse kategoorias esimese kolme sekka. Hugo õpib TTÜ Tartu Kolledži ehitiste projekteerimise ja ehitusjuhtimise õppekava 3. kursusel ning meie juures praktikal olles sai ta kogeda projektides osalemist ja ka nende algatamist, samuti paistis ta silma oma suure uudishimu, algatusvõime ning hea ajaplaneerimise oskusega.

Toetame värbamist oma töötajate kaudu ja maksame töötajatele iga soovitatud ja tööle tulnud töötaja eest värbamispreemiat.



Kaasamine ja tunnustamine

Organisatsioonikultuuri lahutamatu osa on ettevõtte väärtused, mis juhivad meie töötajate käitumist probleemsetes olukordades valikute tegemisel. Kord aastas viiakse töötajatega läbi arenguestlused, mille raames töötajad hindavad ennast läbi ettevõtte väärtuste ja mille kaudu annavad juhid töötajatele tagasisidet.

Lisaks juhi poolsele tunnustamisele on ettevõttes ka väärtuste auhinnad. 2023. aastal oli üle aegade edukaim ettevõttesisene konkurss, kuna lausa 255 töötajat hääletasid auhindadele esitatud kandidaatide poolt. Väärtuste auhinnad koos rahalise preemiaga anti välja üheksas kategoorias.



- **Aasta veduriks** sai IT-osakonna digiarenduse grupi juht Mailis Alt-Adamson, kes juhib meie ettevõttes IT muudatusi ja -arendusprojekte. Meie töötajad peavad teda uuendusmeelseks, lahenduste leidmisele orienteerituks ja üldse igati positiivseks kolleegiks.



- **Aasta aususe kandjaks** sai liiklusteenistuse Tartu piirkonna juhataja Janika Tasane, kes on pea 30 aastat meie ettevõttes oma tööstiiliga teistele eeskujuks olnud. Ta on täpne, austatud ja asjatundlik kolleeg.

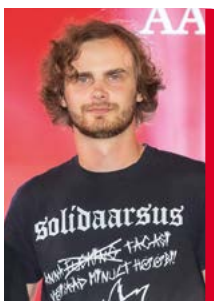
- **Aasta profiks** valiti teeameti teejärelvalve peaspetsialist Vitali Hodorkin, kes on meie ettevõttes oma karjääri jooksul kolleegidele silma jäänud kui tõeline professionaal, kelle peale saab alati loota. Ta on äärmiselt mitmekülgsete ja hindamatute teadmistega raudteest.



- **Aasta juhiks** valiti rongiliikluse juhtimiskeskuse juht Andrus Koha, kes pole tavapärase kogemusega raudteelane, aga on oma kolmeaastase staaži jooksul võitnud juhtimiskeskuse töötajate südame. Ta juhib meie ettevõttes väga olulist üksust ning tema alluvad on öelnud, et ta on hooliv ning innustav juht.



- Ettevõttes on virtuaalne ideepank, mille eesmärgiks on koguda töötajate käest uuendusmeelseid ideid, mis parendavad Eesti Raudtee tööprotsesse ja -keskkonda või toetavad muul moel ettevõtte tegevust. **2023. aasta ideeks** valiti lindudele pesakastide tegemine, mille edastas Tartu jaama insener Natalja Jaarma. Selle idee puhul oli oluline ka keskkonnahoiu aspekt, mille edendamine on üks meie strateegilisi suundi.



- **Aasta uueks tulijaks** valiti meile algselt praktikandiks tulnud ehitusteenistuse projektiinsener Karl-Joosep Kass, kes tegi kiire tähelennu meie ettevõttes. Ta üllatas kolleege oma teadmiste, huvi ja põhjalikkusega raudtee valdkonnast.

- **Aasta riskijuhiks** sai investeringute osakonna juhataja Maia Sokk. Tema eestvedamisel hakati tegema suurprojektide siseauditeid, mille eesmärgiks on saada ülevaade, kas ja kui edukalt toimib projektijuhtimine.



- **Aasta koolitajaks** sai dokumendihalduse osakonna juhataja Helen Hindrichson-Nairis. Tema koolitused mõjutavad pea kõiki meie töötajaid ning nende tagasiside keskmine hinne on üks kõrgemaid. Kolleegid hindavad teda kui väga mõjusa ja selge sõnumiga koolitajat.

- **Aasta meeskonna** tiitli pälvis ettevõtte sporditiim Madis Kolli eestvedamisel. Meie spordiklubi on 2023. aastal osalenud väga aktiivselt erinevatel Eesti Sportlikema Riigiasutuste karikasarja etappidel ning korraldanud ka ise meie töötajate seas ülipopulaarseks osutunud spordiüritusi.



Töötajate ühtses infoväljas hoidmiseks korraldame regulaarselt infopäevi. 2023. aasta oktoobrikuus viisime neid läbi nii Tallinnas, Tartus kui ka Narvas. Kokku osales üritusel üle 350 töötaja. Samuti oli infopäevi võimalik vaadata Youtube'i vahendusel otseülekandena ning tagantjärele meie ettevõtte siseveebis.

2023. aasta kevadel korraldasime töötajate lastele ja lastelastele Lavassaare Eesti Muuseumraudtee territooriumil lastekaitsepäeva ürituse, suvel korraldasime ettevõtte töötajatele Peipsi järve ääres ühisürituse ning novembrikuus piduliku staažimärgiürituse.





Peame oma töötajaid meeles juubelitel, tööjuubelitel, perekondlikel sündmustel, staažikate töötajate lahkumisel. Samuti on meie jaoks oluline meeles pidada juba pensionile läinud kolleege. Näiteks aitas ettevõtte Eesti Raudteelaste Liitu, kelle eesmärk on väärtustada raudteetranspordi ajalugu Eestis ning kokku koondada raudteelasi. Muuhulgas on neil traditsiooniks endiste raudteelaste meelepidamine juubelitel. Just selle tarbeks valmistas Eesti Raudtee asjakohased diplomid ning väikesed meenekingitused.

Tasu ja hüved



Töö tasustamisel lähtume eesmärgist hoida Eesti Raudteel oma ala häid spetsialiste, maksame neile konkurentsivõimelist töötasu ja rakendame muid motiveerivaid tasustamisvahendeid. Eesti Raudtee töötajate motiveerimise aluseks on ettevõtte töötasu- ja motivatsioonisüsteem.

Lisaks töötasule on Eesti Raudtee töötajatele ette nähtud näiteks:

- tulemustasu olenevalt töötulemusest, eesmärkide täitmisest, töösse suhtumisest, vastutulelikkusest, lojaalsusest, initsiatiivikusest, koostöövõimest jne;
- kolm tasustatud tervispäeva ühes kalendriaastas;
- tasustatud lisapuhkepäevad tulenevalt tööstaažist ja ka erirežiimi alla käivast tööst;
- kord aastas puhkusetootus, mille suurus sõltub tööstaažist;
- töötajate kindlustamine tööõnnetuse vastu;
- spordikompensatsioon 90 eurot ühes kvartalis – 2023. aastal kasutas seda 406 töötajat;
- pensionile siirdumisel pensionitoetus olenevalt staažist 10-50% kuupalgast;
- tervislikel põhjustel töölepingu lõpetamise hüvitis olenevalt staažist 1-2 kuupalka;
- toetus rõõmsate tähtpäevade (juubel, tööjuubel, jõulud, emadepäev, pulmad, lapse sünd, lapse esimesse klassi minek) puhul, kuid ka rasketel hetkedel, nagu lähedase kaotus;
- ühisüritused;
- reservvää õppekogunemistel osalemise ajaks säilitatakse töötajatele lepingujärgne põhipalk.

Suhted ametiühinguga

Eesti Raudteelaste Ametiühing on Eesti Raudteele sisuliseks partneriks ettevõtte töötajate töötingimuste, töötasu, töötervishoiu, töökoormuse, töölepingu lõpetamise ja muude tööga seotud tingimuste läbirääkimistel. Ettevõttel on ametiühinguga head ja konstruktiivsed suhted ning kohtumised ametiühingu esindajatega on regulaarsed. Eesmärgiks on alati leida töötajate soovidele ja probleemidele mõlemaid pooli rahuldav lahendus.

Ametiühingusse kuulub 32% Eesti Raudtee töötajatest (2022: 36%). Raudteelaste Ametiühingu kollektiivlepinguga on kaetud kõik ettevõtte töötajad. 2023. a lõpus kehtisid veel läbirääkimised uue kollektiivlepingu üle, mis allkirjastati 2024. aasta jaanuarikuus.

Tööohutus ja -tervishoid

Tööohutuses lähtume Eesti Vabariigi töötervishoiu ja tööohutuse õigusaktidest, rahvusvahelisest töötervishoiu ja -ohutuse standardist ISO 45001 ning riskihindamiste tulemustest. Rakendame ohutuse, tööohutuse, kvaliteedi ja keskkonna juhtpõhimõtteid ühtse süsteemina.

Usume, et õnnetusi, vahejuhtumeid, vigastusi, tööga seotud haigusi ning ebatavalisi toimingud ja töötingimusi saab ennetada. Meie eesmärk on teha tervise, ohutusega ja heaoluga seonduv kultuur osaks Eesti Raudtee töötajate igapäevasest tööst. Töötame pidevalt töökoha ohutumaks muutmise nimel, tehes ohutusringkäike, kõrvaldades ohte, ennetades riske, reageerides terviseprobleemidele ning võttes kasutusele meetmeid tööheaolu edendamiseks. Tõstame pidevalt töötajate töötervishoiu ja tööohutuse alast teadlikkust sisekoolitustega ning sisemistes infokanalites avaldatud artiklitega. Töökeskkonna ohutegurite hindamine on järjepidev tegevus, mille käigus uuendame töökeskkonna riskianalüüsi ning ohutusjuhendeid.

2023. a alustasime tööohutuse ja -tervishoiu digiuuendustega. Eesmärk on luua automatiseeritud töövoog, viia tööohutuse protsessid ühte kohta, et töötajatel oleks vajalik info hõlpsasti kättesaadav, toimingud kiired ja mugavad ning töökeskkonnaspetsialistil täielik ülevaade oma vastutusvaldkonnast. Sellega seoses muutsime uute töötajate tööohutusosalase juhendamise protsessi lihtsamaks, lisades võimaluse läbida sissejuhataja juhendamine ka videoloenguna, mis võimaldab juhendamise korraldada ilma töökeskkonnaspetsialisti juuresolekuta ka otsesel juhil. Jätkame uue tööohutusosalase veebipõhise, interaktiivse e-õppe keskkonna loomisega, mis võimaldaks hallata ka õppesisu (õppematerjalid, õppeülesanded, juhendamise tagasiside, testid jne).



Juhendamiste kaardid, tervisekontrolli otsused ja tööõnnetuste raportid digitaliseerisime ja viisime elektroonilisse dokumendihaldussüsteemi. Oluline edasimineku oli ka tööriiete ja töökaitsevahendite tellimise portaali kasutuselevõtt, mis võimaldab paremini jälgida, et kõikidel töötajatel oleks olemas vajalikud tööriided ja pidada nende üle nõuetekohaselt arvestust. Muutsime tervisekontrollide korraldust töötaja jaoks lihtsamaks ning automatiseerisime tervisekontrollidele meeldetuletuse lähenevastest tervisekontrolli tähtaegadest.

Väärtustame tervist hoidva ja tervislikke eluviise soodustava töökeskkonna loomist. Töötingimuste parendamise osas soetasime 2023. aastal elektrilised jalaraamid Telliskivi kontori töötajate töölaudadele, kes seda soovisid, ning lisaks 24/7 töötoolid meie jaamakorraldajatele. 2023. aastal korraldasime oma ettevõttes esmakordselt ka tervisenädala, kus töötajad said osa võtta erinevatest tegevustest – põnevatest loengutest, mis tutvustasid nippe kontorijoogast kuni vaimse terviseni välja, sportlikest ühisüritustest ning tervisega seonduvatest loosimängudest.

Peame väga oluliseks töötajate vaimse tervise toetamist. Selleks on siseveebis loodud inforuum "vaimse tervise esmaabi" ning juhendmaterjal psühholoogiliselt raskete olukordadega toimetulekuks. Pingeliste konfliktiolukordade lahendamiseks ning töötajate läbipõlemise vältimiseks kaasisime tööpsühholoogi, kes viis läbi nii individuaalseid, kui ka meeskondlike nõustamisi. Toetame vaimse tervise teemalise teadlikkuse kasvu ning oskuste omandamist läbi veebikoolituste.

2023. aastal juhtus Eesti Raudtee töötajatega kaks tööõnnetust (2022: 1):

- 10.02.2023 toimus õnnetus kesklaos, kus rööbasteede vahel astus töötaja lumekihi all peidus olnud jäätunud kohale, kukkus ning tagajärjeks oli põlveluumurd. Õnnetuse tagajärjel oli töötaja 161 päeva töövõimetuslehel;
- 11.12.2023 toimus liiklusõnnetus maanteel, milles tööautoga tööülesandeid täinud töötaja sai kergelt vigastada.

Toimunud tööõnnetuste korral analüüsime tekkepõhjuseid, et vältida samalaadse õnnetuse kordumist. Samal eesmärgil arutame ka peaaegu juhtunud õnnetused töötajatega läbi. Pikema perioodiga võrreldes on näha, et aastatel 2013-2023 on tööõnnetuste arv aastatega vähenenud ning viimase 5-aastase perioodi vältel püsinud vahemikus 0-3.

Koolitused ja areng

Eesti Raudtee personali arenduse ja koolituse strateegilised eesmärgid on juhtimiskvaliteedi tõstmine, digioskuste ja tööks vajaliku keeletaseme omandamine, samuti organisatsiooni teadmuse hoidmine ja edasiandmine ning koostöö arendamine organisatsioonisiseselt ja väliste partneritega (sh kutse- ja kõrgkoolid).

Ettevõttes on tugev rõhuasetus sisekoolitustele. Eestis on ainult üks raudteealast tasemeharidust pakkuv õppeasutus (TTKK), mistõttu on oluline, et ettevõttes olev teadmus säiliks ja seda antakse edasi. Kuna Eesti Raudteel töötab palju peagi pensionile suunduvaid pika kogemusega professionaalseid töötajaid, jagavad nad oma praktilisi teadmisi noorele põlvkonnale. Meie ettevõttes andsid 2023. a oma teadmisi edasi 50 sisekoolitajat.



Koolitustel osalemiste arv

		Koolitustel osalemiste arv	Keskmine koolitustundide arv töötaja kohta struktuuriüksuste kaupa
JUHATUS		26	45
RISKIJUHTIMISE JA SISEAUDITI OSAKOND		8	8
TARISTUTEENISTUS		666	10
LIIKLUSTEENISTUS		1470	27
OHUTUSTEENISTUS		63	15
FINANTSTEENISTUS JA IT OSAKOND		201	36
JUHATUSE ALLUVUUSES OLEVAD OSAKONNAD		261	35
EHITUSTEENISTUS		130	29
RAHVUSVAHELISTE SUHETE JA KOMMERTSTEENISTUS		37	8

2023. aasta olulisemad tegevused töötajate koolitamisel olid järgmised.

- Jätkusid ettevõtte-sisesed eesti keele kursused, kus osales 15 töötajat. Samuti toetasime töötajate õpinguid e-õppekeskkonnas Speakly, kus õppis 24 töötajat
- 646 töötajat läbis küberturbe alase e-koolituse
- Jätkasime keelekohvikute projektiga, mille raames meie töötajatest keelementorid viisid läbi eesti keele vestluskursuseid töökaaslastega, kes tahavad praktiseerida eesti keelt
- Alustasime keelesõbra programmiga, kus keelementor vestleb vahetult ühe töötajaga eesti keeles
- ITIL (IT-teenuste valiku, planeerimise, tarnimise ja hoolduse standardraamistiku) koolitus juhtidele
- ESG ja jätkusuutlikkuse teadlik juhtimine organisatsioonis juhtidele
- Toote juhtimise koolitus juhtidele ja projektijuhtidele
- Põlvkondadevaheliste erinevuste ja sellega seotud juhtimisalaste väljakutsete koolitus juhtidele
- Meeskonna *coaching*'u (mõttetreeningu) koolitus turvanguüsteemide projektide osakonnale
- Efektivsete ja tulemuslike koosolekute koolitus projektijuhtidele
- Riskijuhtimise koolitus projektijuhtidele
- Õiguskaitsevahendite koolitus juhtidele ja projektijuhtidele
- Protsesside juhtimise koolitus valdkonnajuhtidele
- Muudatuste juhtimise koolitus projektijuhtidele
- Andmekaitsealane koolitus töötajatele
- Tehisintellekti – uue põlvkonna AI lahenduste koolitus töötajatele

Sisekoolitused on osaliselt suunatud e-õppekeskkonda. Veebikeskkonnas Confluence on 35 koolitust, millel töötajad saavad iseseisvalt õppida.

Motiveerimaks töötajaid eesti keele oskust täiendama ja sooritama keeletaseme eksameid, premeerime töötajaid, kes on sooritanud positiivsele tulemusele B1, B2 või C1 taseme eksami. 2023. aastal premeeriti rahaliselt ühte B1 taseme lõpetajat, kahte B2 taseme lõpetajat ja kolme C1 taseme lõpetajat.



Mitmekesisus, võrdne kohtlemine, mitte-diskrimineerimine

Personali valikul, töötajate hindamisel, töötajatele arenguvõimaluste loomisel, töötajate edutamisel, töötajate tasustamisel ja koondamissituatsioonis töötajate seast valiku tegemisel ei arvestata töötaja vanust, sugu, rahvust, emakeelt, tema religioosseid, poliitilisi või ühiskondlikke veendumusi ega kuuluvust legaalsesse ühendustesse.

Tahame, et meie organisatsioonikultuur oleks vaba diskrimineerimisest, ahistamisest ja alandamisest. Töötajate värbamisel on peamised valikukriteeriumid kandidaadi töökogemus, teadmised, oskused, soov end arendada ja töötada Eesti Raudteel ning sobivus tulevase töötajaskonna ja organisatsioonikultuuriga.

Eesti Raudtee töötajate hulgas on mitmesuguse taustaga, eri rahvusest ja kultuuriruumist inimesi. Töötaja päritolust olenemata austame kõikide töötajate võrdsed õigusi, kohustusi ja võimalusi töösuhtes, hariduse omandamisel ja ühiskondlikus tegevuses osalemisel. Olulised ettevõtte infomaterjalid on kättesaadavad nii eesti kui ka vene keeles. Ühisüritustele on alati oodatud kõik Eesti Raudtee töötajad.

Ühtegi diskrimineerimisjuhtumit 2023. aastal ei tuvastatud.

Aruandeaastal oli kaks töövaidlust. Esimeses neist esitas töötaja omal soovil tööandjale lahkumisavalduse, kuid hiljem nõudis ülesõutlemisavalduse tühistamist ning töösuhte kehtivuse tuvastamist. Töövaidluskomisjoni otsusega jäeti töötaja nõuded rahuldamata. Teine vaidlus aga puudutas töölepingu erakorralise ülesõutlemise tühisust, kus töötaja avaldus Eesti Raudtee vastu rahuldati osaliselt ning tema kasuks mõisteti välja hüvitis.

ÜHISKONDLIK PANUS

Noorte kaasamine

Eesti Raudtee on kaasanud noori Eesti Õpilasmaleva kaudu. Ka võõrustasime 2023. aasta alguses Muuga kaubajaamas noorte trainspotterite (raudteehuvilised või rongivaatlejad, kes tunnevad huvi rongide ja raudteetranspordisüsteemide vastu ning kellele meeldib rongidest ja taristust pilte või videoid teha) gruppi. Tegime raudteefännidele raudteeohutuskoolituse ning näitasime neile raudteejaama suletud territooriumi, mida nad muidu külastada ei saaks. Meie jaoks on äärmiselt oluline, et need inimesed saaksid oma hobiga tegeleda turvaliselt.



Toetustegevus ja koostööprojektid

2023. aasta kevadel toetati Eesti Raudtee nõukogu otsusega Lavassaares asuvat MTÜ Eesti Muuseum-raudtee restaureerimist ja välieksponaatide arendamist 5000 euroga ning annetati neile 100 kasutatud tammepuuliiprit.

Liikmemaksuna toetame ka raudteeohutuse eest seisva MTÜ OLE tegevust, 2023. aastal 120 000 euroga.

2023. aastal toetasime 12 660 euroga Eesti Raudteelaste Ametiühingu tegevust.

Samuti panustasime koostööprojektidesse nii oma oskusteabe, taristu kui ka töötajate ajaga.

- Aitasime Eesti Raudteelaste Liidul korraldada meile kuuluvates hoonetes sündmusi, sh jõuluürituse.
- Meie taristut filmiti ja pildistati 2023. aastal erinevate projektide raames. Lubame tegijatel seda tasuta teha, kui nad järgivad meie seatud tingimusi ja ohutusnõudeid. 2023. aastal pöördus Eesti Raudtee poole üle kümne filmi- ja seriaalitegija, kes soovisid meiega koostööd teha. Neid oli nii välismaalt kui ka Eestist. Näiteks filmiti 3. augustil 2023 produktsioonifirma Allfilm poolt Muuga ja Maardu jaamade vahel kaubarongide liikumist Eesti mängufilmi „Frank“ tarbeks. Tartus asuval taristul filmiti mängufilme „Aurora“ ja „Elu ja Armastus“ ning taolisi projekte on olnud teisigi.
- Eesti Raudtee töötajad käisid Lavassaares asuval Muuseumiraudteel heakorratööl abiks ning vahetasid näiteks rööpaud Aurupäevade tarbeks.
- Juba mitmendat aastat järjest olime heaks partneriks spordihuvilistele. Nimelt läbib Tallinna Maratoni teekond ka meie taristut.
- Narva Keskraamatukogu, kultuuriministri, haridus- ja teadusministri, Integratsiooni Sihtasutuse esindajate ja Narva linnapea koostöös avasime Narva jaamas reisiraamatukogu.
- Juuniküüditamise ohvreid mälestati naiskodukaitsjate eestvedamisel Balti jaama ja ka paljude teiste Eesti raudteejaamade ooteplatvormide leinalintidesse dekoreerimisega.
- Meie taristut kasutavad ka kunstnikud
 - Balti jaamas on koostöös MTÜ Okapi galeriiga meie aedadel kunstitänava projekt, kus teatud perioodi tagant vahetatakse näituse väljapanekut. Seal on kajastatud erinevaid teemasid: Ukraina rinde fotograafiat, naiste rolli ühiskonnas ja muud olulist.
 - Kunstiprojektide tarbeks on atraktiivsed paigad ka jaamahooned. Üks neist on Kiltsi, kus meil ka varasemalt on olnud kunstitöid akendel. MTÜ Meie Kiltsi oli Kiltsi raudteejaamas maalinäitus „Elu on maal“, mis oli ajendatud Elroni Stadler-rongide 10. aastapäevast.



Töötajate vabatahtlik tegevus

Eesti Raudtee soodustab töötajate panust heategevusse ja ühiskondlikku teavitustegevustesse ning võimaldame neil seda teha tööajast. Peamiselt käivad Eesti Raudtee töötajad oma vabast tahtest rääkimas raudteeohutusest koolides ja lasteaedades, seda nii algatuse „Tagasi kooli“ raames kui ka omal initsiatiivil. Näiteks käisid ettevõtte töötajad rääkimas ettevõttest, raudtee valdkonnast üldisemalt ning raudteeohutusest Tallinna Südalinna, Tartu Forseliuse ja Lääne-Virumaa Haljala koolides. Samuti külastas juba teist aastat järjest ettevõtte peakontorit Digiruum Huvikooli lastelaager, kes said osaleda ohutuslases töötoas, et korrata üle ja kinnistada raudtee turvalisust puudutavad reeglid. Veel tutvustati neile liiklusjuhtimiskeskust ning telekommunikatsiooni- ja turvanguüsteemide valdkonda.

AS EESTI RAUDTEE 2023. MAJANDUSAASTA ARUANNE



SISUKORD

Tegevusaruanne	82
Raamatupidamise aastaaruanne	86
Finantsseisundi aruanne	86
Koondkasumiaruanne	87
Omakapitali muutuste aruanne	88
Rahavoogude aruanne	89
Raamatupidamise aastaaruande lisad	90
Lisa 1. Raamatupidamise arvestuspõhimõtted	90
Lisa 2. Finantsriskide juhtimine	99
Lisa 3. Materiaalne põhivara	103
Lisa 4. Immateriaalne põhivara	104
Lisa 5. Varud	105
Lisa 6. Nõuded ja ettemaksed	105
Lisa 7. Omakapitali muutused	106
Lisa 8. Laenud ja liisingukohustised	106
Lisa 9. Võlad tarnijatele ja muud kohustised	107
Lisa 10. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	108
Lisa 11. Müügitulu ja muud äritulud	108
Lisa 12. Ärikulud	109
Lisa 13. Finantstulud ja -kulud	110
Lisa 14. Tulumaks	110
Lisa 15. Tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused ning tingimuslikud varad	111
Lisa 16. Tehingud seotud osapooltega	112
Lisa 17. Sihtfinantseerimine	113
Kasumi jaotamise ettepanek	114
Juhatuse liikmete allkirjad	114
Tegevusalade loetelu	115

TEGEVUSARUANNE

Tegevusvaldkond

Eesti Raudtee (edaspidi ka Ettevõte) tegutseb korraga mitmes rollis: võrguvaldaja ja raudteeinfrastruktuuri-ettevõtjana majandame, käitame, hooldame, uuendame ja aitame kaasa avaliku raudtee arendamisele. Raudteeinfrastruktuuri majandamise põhiülesannetena jaotab Eesti Raudtee endale kuuluva avaliku raudtee läbilaskevõimet, annab seda kasutada veo-ettevõtjatele ja kogub infrastruktuuri kasutustasusid.

24.02.2022 algas Venemaa Föderatsiooni agressioon Ukraina Vabariigis. 28.04.2022 kinnitas majandus- ja taristuminister omaniku ootused aktsiaseltsile Eesti Raudtee. Dokumendis anti ettevõttele juhis hinnata Venemaa ja Valgevene ettevõtjatega ärisuhete eetilistust ning loobuda sellistest ärisuhetest, mis ei ole vältimatult vajalikud piiriülese raudteeliikluse ja avaliku raudtee toimepidevuse tagamiseks ning seaduses ja rahvusvahelistes lepingutes ettenähtud kohustuste täitmiseks. Jätakuvalt täidab Ettevõte osalust valitseva ministri volitusel 1520 mm rööpmelaiusega raudteevõrgu osana raudteeadministratsiooni funktsiooni piiriülesel koostööl Baltimaade ja kolmandate riikidega.

Ühise välis- ja julgeolekupoliitika teostamiseks on Euroopa Liit kokku leppinud mitmed sanktsioonide pakeetid Venemaa ja Valgevene kaupadele, pankadele, ettevõtetele ja eraisikutele. Sanktsiooninimekirja on kantud ka AS Venemaa Raudteed, kes täidab Venemaa Föderatsiooni raudteeadministratsiooni funktsioone. Keelatud on investeerimisteenused Venemaa Raudteedele. Nimetatud teenuseid Eesti Raudtee ei osuta. Piiravate meetmete elluviimiseks töötas Ettevõte välja rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise korra ja moodustas ettevõttesisesel tööorganina rahvusvaheliste sanktsioonide komisjoni. See tegeleb rahvusvaheliste sanktsioonide kohaldamisega seotud küsimuste lahendamise, teostab järelevalvet rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise üle, hindab rahvusvaheliste sanktsioonide rakendamise seotud riske ettevõttes ning kinnitab nimekirja Valgevene Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni isikutest, kellega ettevõttel toimuvad regulaarsed arveldused.

Sanktsioonide järgimine tõi 2023. aastal kaasa veomahtude jätkuva languse kõikides Balti riikides, mis Eestis põhistas raudteeinfrastruktuuri ümberkujunemist peamiselt massveosteale orienteeritud kaubaraudteest euroopalikuks reisiraudteeks. Rongikasutajate arv Eestis on pärast aastate 2020-2021 COVID-19 piiranguid taas kasvanud, jõudes 2023. aastal 7,8 miljoni reisijani (sisuliselt 2019. aasta tasemeni), sellest ca 85% Eesti Raudtee infrastruktuuril. Transpordi ja liikuvuse arengukavas aastateks 2021-2035 on eesmärgiks jõuda 2035. aastal 20 miljoni raudteereisijani. Selleks soovitakse tõsta 1520 mm rööpmelaiusega raudtee kiiruseid, et vähendada aegruumilisi vahemaid Eesti suuremate tõmbekeskuste vahel.

Äritulud

AS Eesti Raudtee müügitulu oli 2023. aastal 28,58 mln eurot (2022: 29,39 mln eurot). Müügitulust 73,1% moodustasid tulud infrastruktuurile juurdepääsu tagavatest põhiteenustest (2022: 80,0%). 33,6% infrastruktuuri kasutustasudest saadi kaubaveo-ettevõtjatelt (2022: 45,2%). Aastaga vähenes kaubaveo-ettevõtjatelt saadav infrastruktuuri kasutustasu põhiteenuste eest 33,6% ja reisijateveo-ettevõtjatelt saadav kasutustasu suurenes 7,8%.

Ülejäänud osa müügitulust saadi peamiselt teenindusrajatiste (veeremi seisuteed, reisirajateabed, tablood, vedurite pöördering Koidulas, ooteruumid Tartu ja Narva vaksalites) kasutada andmisest, infrastruktuurile juurdepääsu tagavate lisateenuste ja juurdepääsu abiteenuste osutamisest, samuti kinnisvara, fiiberoptilise kiu ja vagunite rendist ning vanametalli ja elektrienergia müügist.

Muudest ärituludest (35,73 mln eurot) moodustas 72,4% raudteetaristu-ettevõtja nõue Eesti Vabariigi vastu tulemuseesmärkide riigieelarvelise sihtfinantseerimise eest. Ettevõtte pikaajalise jätkusuutlikkuse ning raudteeinfrastruktuuri kvaliteedi tagamiseks sõlmiti 2015. aasta lõpul Eesti Vabariigiga finantseerimisleping riigieelarveliste vahendite eraldamiseks. Lepinguga tagatakse, et ettevõtte tulud (mille moodustavad

infrastruktuuri kasutustasud, muust majandustegevusest saadud kasum ning riigi või muude isikute eraldatud vahendid) ning raudteeinfrastruktuuri majandamise kulud on tasakaalus.

Seisuga 31.12.2023 oli raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulude ja kulude tasakaal ajavahemiku 2015-2022 kohta tagatud. Alates 2023. aastast sisalduvad Eesti Raudtee kulude ja tulude tasakaalu tagamiseks vajalikud vahendid nii riigieelarves kui ka riigieelarve strateegias. Nimetatud finantseerimisleping on Eesti Raudtee likviidsusrisi maandavaks instrumendiks raudteekaubaveo katkemise või kaubandusembargo puhul.

Ärikulud

Eesti Raudtee ärikulud olid 2023. aastal 64,65 mln eurot (2022: 58,75 mln eurot), suurenedes aastaga ca 10,0%. Kaupade, materjalide ja teenuste kulud jäid võrreldes 2022. aastaga sisuliselt samale tasemele eelkõige elektrienergia madalama hinna ja energiasäästu programmi käivitamise tõttu. Mitmesugused tegevuskulud suurenesid 10,9% ja tööjõukulud 13,3%. Siiski jäi ärikulude suhteline kasv võrreldavaks Eesti tarbijahinnaindeksi muuduga (9,2%).

Seoses Euroopa Liidu sanktsioonidega Venemaa ja Valgevene vastu puuduvad otsesuhted Eesti Raudtee ning Venemaa ja Valgevene tarnijate vahel, olemas on ka piisavad varud tarneriskide maandamiseks keskpikas perspektiivis.

Aastatulem

Eesti Raudtee kulumieelne ärikasum (EBITDA) oli 2023. aastal 23,84 mln eurot, mida on 0,3 mln eurot rohkem kui 2022. aastal. Arvestades Eesti Raudtee kui raudteeinfrastruktuuri-ettevõtja tulude kujunemise loogikat võrdub tema EBITDA kulum ja puhta finantstulu vahega. Puhaskasumit selliste arvestusmeetodite juures Ettevõtte ei teeni.

Dividendide väljamaksmise otsustab ettevõtte üldkoosolek, kellena tegutseb Eesti Vabariigi kliimaminister. Arvestades kaubaveomahu järjepidevat vähenemist, põhimõtet raudteeinfrastruktuuri kasutustasu määramisel järgida erinevate turusegmentide võimekust seda tasu maksta ja suurt investeerimisvajadust eeldab ainuaktsionär, et AS Eesti Raudtee ei teeni lähiaastatel kasumit. Omaniku ootustes on sõnastatud, et kuna Ettevõtte ei ole vabaturul tegutsev äriühing, siis riik ei oota Eesti Raudteelt stabiilseid dividende, vaid vastav otsus tehakse, arvestades Ettevõtte võimalusi pikaajalises plaanis.

Eesti Raudteel oli seisuga 31.12.2023 varasid 489,82 mln eurot (31.12.2022: 417,38 mln eurot), millest 407,05 mln eurot ehk 83,1% (31.12.2022: vastavalt 346,28 mln eurot ja 83,0%) moodustas põhivara. Tähtsamad kreditoride nõutavad rahandussuhtarvud vastasid kokkulepitule (vt raamatupidamise aastaaruande lisa 2.6).

2023. majandusaastal valuutakursside, intressimäärade ja börsikursside muutumisega seonduvaid riske ei realiseerunud. Täpsemalt käsitatakse finantsinstrumentide arvestuspõhimõtteid raamatupidamise aastaaruande lisas 1.7. ja finantsriske lisas 2. Finantsinstrumentide finantsriskide juhtimise eesmärgiks on ennetavate maandamismeetmete väljatöötamine ja rakendamine, et tagada Ettevõtte likviidsus ja krediidi-kõlblikkus.

Investeeringud

Eesti Raudtee kui infrastruktuuri-ettevõtja strateegiliseks ülesandeks on omaniku ootustes seatud tehnoloogilise mahajäämuse vähendamine ja kaasaegsete lahenduste kasutusele võtmine liiklusjuhtimises ja taristu majandamises. Selle saavutamiseks investeeritakse aastatel 2022–2028 ca 643 mln eurot, mis läbi raudtee uueneb kooskõlas riigi strateegiadokumentidega. Suurimateks investeerimisprojektideks on raudtee elektrifitseerimine (strateegiaperioodil ca 285 mln eurot), turvangu- ja liiklusjuhtimissüsteemide uuendamine (ca 155 mln eurot), raudtee rekonstrueerimine kiiruste tõstmise võimaldamiseks (ca 119 mln eurot) jpt. Kõik investeerimisprojektid sisaldavad endas ka raudteeohutust parendavat komponenti.

2023. aastal investeeriti 83,9 mln eurot (2022: 55,6 mln eurot). Suuremad investeerimisprojektid olid alljärgnevad.

- Turvangusüsteemide moderniseerimine ja liiklusjuhtimissüsteemi uuendamine 19,8 mln eurot
- Kõverate õgvendamine ja raudtee kapitaalremont Tallinn–Tartu–Koidula ja maade omandamine Tartu–Valga raudteeliinidel 15,5 mln eurot
- Avaliku raudtee elektrifitseerimine 10,3 mln eurot
- Tapa sorteerimispargi rekonstrueerimine 10,1 mln eurot
- Tallinn–Keila–Paldiski/Riisipere raudtee kapitaalremont 5,6 mln eurot
- Tapa uue administratiivhoone rajamine 3,0 mln eurot
- Raudtee tõsteremont ja liiprite massvahetus 3,0 mln eurot
- Raudteeületuskohtade renoveerimine 2,9 mln eurot
- Kõverate õgvendamine ja raudtee kapitaalremont Tapa–Narva raudteeliinil 2,7 mln eurot
- Raudtee kapitaalremont Tartu–Valga liinil 2,7 mln eurot

Vastutustundlik tegevus

Eesti Raudtee on koostanud globaalse aruandlusalgatuse (GRI) jätkusuutlikkuse aruandluse standardi kohase aruande, milles on käsitatud ettevõtte tegevust ja peamisi tuleminäitajaid riskijuhtimise, inimressursi juhtimise, inimõiguste järgimise ja korruptsioonivastase võitluse valdkondades, samuti ettevõtte tegevuse keskkonnamõjusid. Nimetatud aruandest on näha, et 2023. aastal ei olnud ettevõtte ega tema tarnijatega seotud ühtegi korruptsioonijuhtumit. Ka ei esinenud Eesti Raudtees ühtegi diskrimineerimisjuhtumit, kuivõrd ettevõtte organisatsioonikultuur on vaba ebavõrdsest kohtlemisest, ahistamisest ja alandamisest. Eesti Raudtee tegevuse mõju keskkonnale on ettevõtte suurust arvestades mõõdukas, nt kasutab Ettevõtte taastuvatest allikatest pärinevat elektrienergiat ning selle tarbimine vähenes 2023. aastal võrreldes 2022. aastaga 15,1%.



RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	3	386 594	337 149
Immateriaalne põhivara	4	8 296	3 689
Ettemaksed põhivara eest	3	12 148	5 258
Pikaajalised nõuded		7	184
Põhivara kokku		407 045	346 280
Käibevara			
Varud	5	9 737	7 349
Nõuded ja ettemaksed	6	29 038	31 698
Raha ja pangakontod		44 004	32 053
Käibevara kokku		82 779	71 100
VARAD KOKKU		489 824	417 380
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
Omakapital			
Aksiakapital		80 303	80 303
Kohustuslik reservkapital		4 473	4 473
Jaotamata kasum		91 341	91 341
Omakapital kokku	7	176 117	176 117
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	8	70 161	45 754
Sihtfinantseerimine	17	211 636	171 756
Muud võlad		256	383
Eraldised		270	237
Pikaajalised kohustised kokku		282 323	218 130
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	8	4 234	3 402
Võlad ja ettemaksed	9	26 151	19 627
Sihtfinantseerimise ettemaksed tegevustoetuseks	17	284	88
Eraldised		715	16
Lühiajalised kohustised kokku		31 384	23 133
Kohustised kokku		313 707	241 263
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED KOKKU		489 824	417 380

Lisad lehekülgedel 90-114 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne*tuhandetes eurodes*

	Lisa	2023	2022
ÄRITULUD			
Müügitulu		28 581	29 392
Muud äritulud		35 730	29 637
ÄRITULUD KOKKU	11	64 311	59 029
ÄRIKULUD			
Kaubad, materjal ja teenused	12.1	12 062	11 940
Mitmesugused tegevuskulud	12.2	4 852	4 375
Tööjõukulud	12.3	22 110	19 506
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3,4	24 180	23 304
Muud ärikulud		1 444	-376
ÄRIKULUD KOKKU		64 648	58 749
ÄRIKASUM/-KAHJUM		-337	280
Finantstulud ja -kulud	13	337	-280
ARUANDEAASTA KASUM		0	0
ARUANDEAASTA PUHASKASUM		0	0
ARUANDEAASTA KOONDKASUM		0	0

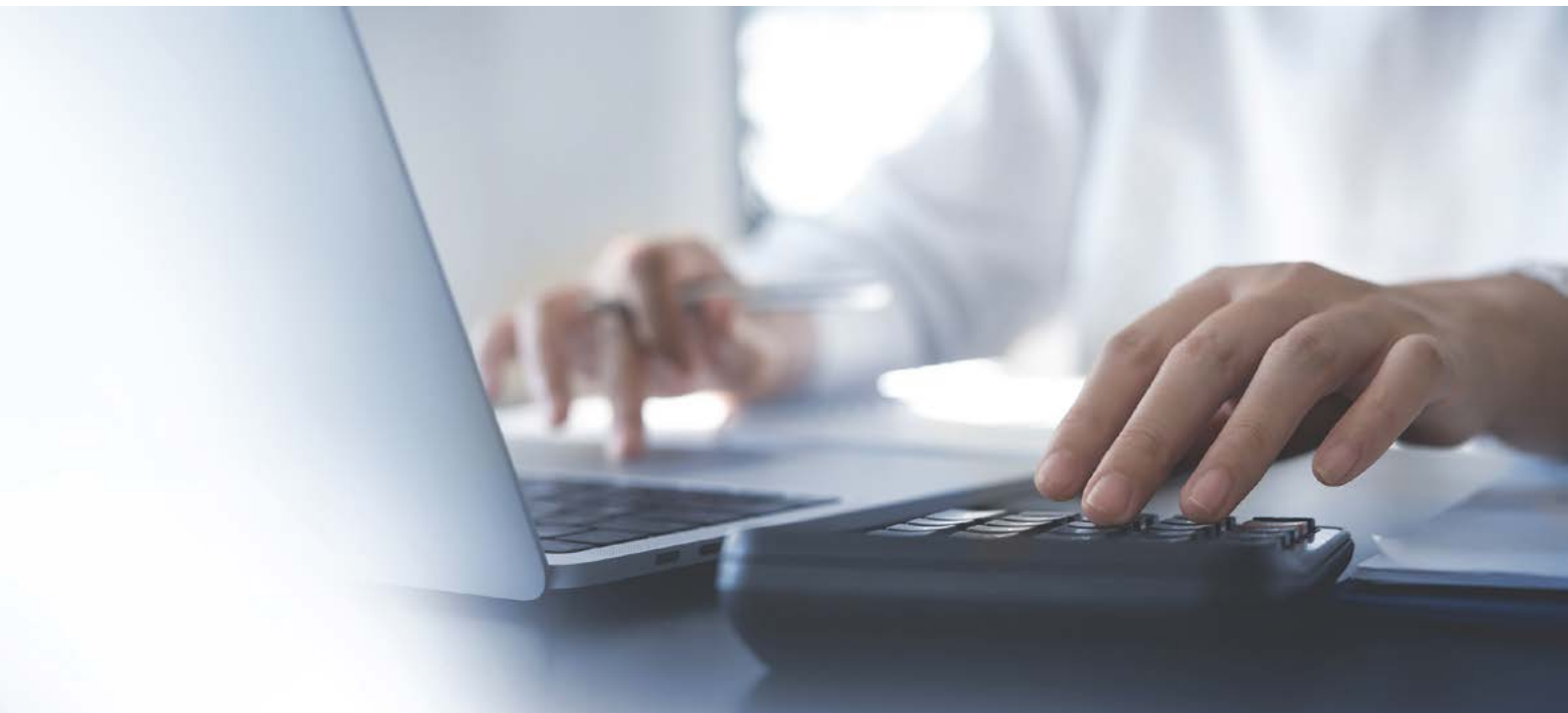
Lisad lehekülgedel 90-114 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

Omakapitali muutuste aruanne

<i>tuhandetes eurodes</i>	Aktsiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	KOKKU
SALDO SEISUGA 31.12.2021	80 303	4 473	91 341	176 117
2022. aasta koondkasum	0	0	0	0
SALDO SEISUGA 31.12.2022	80 303	4 473	91 341	176 117
2023. aasta koondkasum	0	0	0	0
SALDO SEISUGA 31.12.2023	80 303	4 473	91 341	176 117

Täpsem informatsioon aktsiakapitali ja muude omakapitali kirjete osas toodud lisas 7.

Lisad lehekülgedel 90-114 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad



Rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST

	Lisa	2023	2022
Aruandeaasta kasum		0	0
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3,4	24 180	23 304
Põhivara sihtfinantseerimise amortisatsioon	17	-7 885	-7 938
Kasum/kahjum põhivara müügist ja likvideerimisest	3	-5	-58
Eraldiste korrigeerimine/ümberrhindlus		713	-859
Hoonestusõiguse tasu		-128	-128
Riigieelarveline tegevustoetus		-25 855	-20 716
Kahjum finantstuludelt/kuludelt	13	-337	280
Muud korrigeerimised		75	-179
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	6	-2 238	-1 401
Varude muutus	5	-2 388	-806
Kasutatud varud põhivara ehitusel	3,5	-2 504	-1 110
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	9	-488	294
Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine riigieelarvest	17	19 668	26 592
Saadud intressitulu	13	1 142	58
Makstud intressid	13	-822	-317
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST KOKKU		3 128	17 016

RAHAVOOD INVESTEERIMISEST

Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	3	-71 939	-47 936
Laekunud materiaalse põhivara müügist	3	5	60
Saadud põhivara sihtfinantseerimine riigieelarvest	17	1 600	1 986
Saadud põhivara sihtfinantseerimine	17	57 805	12 920
Antud laenude tagasimaksed		0	1
RAHAVOOD INVESTEERIMISEST KOKKU		-12 529	-32 969

RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST

Saadud laenud	8	25 000	15 000
Saadud laenude tagasimaksed	8	-2 050	-2 030
Kapitalirendi osamaksed	8	-1 598	-1 490
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST KOKKU		21 352	11 480

RAHAVOOD KOKKU**11 951 -4 473**

Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	32 053	36 526
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	44 004	32 053
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	11 951	-4 473

Lisad lehekülgedel 90-114 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Üldine informatsioon

AS Eesti Raudtee on Eesti Vabariigis 14.01.2009 registreeritud 100% riigile kuuluv äriühing. Ettevõtte kuulub Eesti Vabariigi Kliimaministeeriumi haldusalasse.

AS Eesti Raudtee raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 18. märtsil 2024.

Lisa 1 Raamatupidamise arvestuspõhimõtted

1.1 Arvestusmeetodid ja hindamiselused ning nende muutused

Ettevõtte 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS – *International Financial Reporting Standards*), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse meetodil.

Muutused arvestuspõhimõtetes

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused, mis muutusid Ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2023

Raamatupidamise aastaaruanne koostatakse järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Ettevõtte järgib alati samu arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi. Arvestuspõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja nende tõlgenduste alusel või kui uus arvestuspõhimõte või esitusviis annab objektiivsema ülevaate grupi finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest. Käesoleva aruande koostamisel rakendatud arvestuspõhimõtted on samad, mida kasutati Ettevõtte 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aruandes.

IAS 1 ja IFRS rakendusjuhendi nr 2 muudatused „Arvestuspõhimõtete avalikustamine”. IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks finantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust olulisest teabest. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestuspõhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet. Selle muudatuse toetamiseks muudeti ka IFRS rakendusjuhendit nr 2 „Olulisuse otsuste tegemine”, et anda juhiseid olulisuse mõiste rakendamiseks arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2024 või hilisematel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

- Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2024 või hiljem algavatele aruandeperioodidele)

Muudatused selgitavad, et kohustised liigitatakse kas lühiajalisteks või pikaajalisteks sõltuvalt aruandeperioodi lõpus kehtivatest õigustest. Kohustised on pikaajalised, kui ettevõttel on aruandeperioodi lõpus oluline õigus lükata edasi arveldust rohkem kui kaheteistkümneks kuuks. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust.

2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustised ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustiste klassifitseerimist.

Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandeperioodi lõpus või enne seda, isegi kui laenuandja nõustub pärast aruandeperioodi lõppu sellest tingimusest loobuma.

Vastupidi, laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingu eritingimusi rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks sisaldavad muudatused selgitust sellise võla liigitamise nõuete kohta, mida ettevõtte võib rahuldada, muutes seda omakapitaliks. Arveldus on defineeritud kui kohustise tasumine sularahaga, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega.

- Muudatused standardis IAS 7 "Rahavoogude aruanne" ja IFRS 7 "Finantsinstrumendid. Avalikustatav teave. Tarnija finantskokkulepped"

Vastuseks finantsaruannete kasutajate murele rahastamiskokkulepete ebapiisava või eksitava avalikustamise pärast andis IASB 2023. aasta mais välja IAS 7 ja IFRS 7 muudatused, et nõuda avalikustamist ettevõtte tarnijate finantskokkulepete kohta. Need muudatused nõuavad ettevõtete tarnijate finantskokkulepete avalikustamist, mis võimaldaks finantsaruannete kasutajatel hinnata nende kokkulepete mõju ettevõtte kohustistele ja rahavoogudele ning ettevõtte likviidsusriskile. Täiendavate avalikustamismõnede eesmärk on suurendada tarnijate finantskokkulepete läbipaistvust. Muudatused ei mõjuta kajastamise ega mõõtmise põhimõtteid, vaid ainult avalikustamismõndeid.

Ettevõtte hindab muudatuste mõju finantsaruandele ebaoluliseks. Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Ettevõttele.

1.2 Olulised raamatupidamislikud hinnangud

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on kasutatud mitmeid juhtkonnapoolseid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustisi. Hinnangutes on juhtkond lähtunud oma parimast teadmisest ning need ei pruugi kokku minna hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodil koondkasumiaruandes. Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju 2023. a aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

a) Põhivara kasuliku eluea määramine

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusiga osutub üldjuhul pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Põhivara kaalutud keskmine amortisatsioonimäär on 3,71% põhivara soetusmaksumusest. Amortisatsioonimäärade muutus ühe protsendipunkti võrra muudaks amortisatsioonikulu 6,3 miljoni võrra aastas.

b) Põhivara kaetava väärtuse määramine

Ettevõtte koostas seisuga 31. detsember 2023 põhivara kaetava väärtuse testi Ettevõtte põhivarale tervikuna, leides diskonteeritud tulevaste rahavoogude meetodil varade kasutusväärtuse.

Kasutades diskontomäärana Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (TTJA) poolt aktsepteeritud kapitali kaalutud keskmist hinda 5,36% (2022. aastal 4,71%), ja jätkukasvumäärana rahandusministeeriumi poolt prognoositud pikaajalist inflatsioonimäära (2,3%), ületab põhivara kaetav väärtus nende bilansilist jääkmaksumust.

1.3 Materiaalne põhivara

Soetusmaksumus

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses.

- Ostetud põhivara soetusmaksumus koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta.
- Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb asukoha ettevalmistamise kuludest, valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele ja teenustele ning hüvitistest tööjõule.

Kulum

Materiaalse põhivara objekti iga osa, millel on oluliselt erinev kasulik eluiga ning mille soetusmaksumus on oluline võrreldes selle objekti kogumaksumusega, amortiseeritakse eraldi.

Põhivara kulumit arvestatakse lineaarsel meetodil vara hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Erandiks on maa, mida ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara kasulikud eluead vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus põhivara aastainventuuri käigus ning korrigeeritakse vajadusel põhivarade eluigasid edasiulatuvalt. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt kehtestatust, muudetakse vara järelejäänud kasulikkude eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Põhivara kasulik eluiga

Põhivara kasulik eluiga määratakse lähtudes juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta.

Ettevõttes kasutatavad põhivaraobjektide eeldatavad kasulikud eluead on järgmised.

Ehitised	
Hooned	10 - 100 aastat
Rajatised	5 - 100 aastat
Raudteed	20 - 50 aastat
Masinad ja seadmed	2 - 30 aastat
Muu inventar	3 - 15 aastat

1.4 Immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivara all kajastatakse soetatud tarkvara, mis on piiratud kasuliku elueaga.

Kapitaliseeritavad tarkvara arenduskulud sisaldavad tööjõukulusid ja muid arendamisega otseselt seotud kulutusi. Tarkvara kulud amortiseeritakse kuludesse 5 aasta jooksul.

Arvutitarkvara jooksva hooldusega seotud kulud kajastatakse kuludena nende tekkimise hetkel.

1.5 Varud

Varude arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

1.6 Finantsinstrumendid

Finantsvarad

Klassifitseerimine

Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategoorias. Klassifitseerimine sõltub Ettevõtte ärimudelitest finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal Ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ning Ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglasest väärtusest, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Ettevõtte ärimudelitest finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes ärituludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Ettevõtte kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõttel ei ole investeeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Ettevõtte mõõdab väärtuse langust järgmiselt:

- nõudeid ostjate vastu summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- sularaha ja raha ekvivalente, mille krediidiriski aruandeperioodil on hinnatud madalaks summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega;
- kõigi muude finantsvarade puhul 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumite summas, kui krediidirisk (st finantsvara eeldatava eluea jooksul esinev maksejõuetuse risk) ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud; kui risk on märkimisväärselt suurenenud, mõõdetakse krediidikahjumit summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, saadud laenud, viitvõlad ja muud võlad) võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mille hulka kuuluvad tehingutasud. Edaspidi hinnatakse finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustistega kaasnevad intressikulud kajastatakse finantskuluna.

Pikaajaliste kohustistena on finantsseisundi aruandes kajastatud kohustised, mille maksetähtaeg on hiljem kui üks aasta peale bilansikuupäeva või kui Ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu. Ülejäänud kohustised on kajastatud lühiajalistena.

Viitvõlgadena on kajastatud lepingu või mõne muu alusdokumendi alusel tekkepõhiselt arvestatud võlad, mis tasutakse järgmisel perioodil.

1.7 Mitte finantsvara väärtuse langus

Igal aruande kuupäeval hinnatakse kriitiliselt, kas on märke, mis võiksid viidata varade, välja arvatud kinnisvarainvesteeringud, väärtuse langusele. Kui ilmneb märke varade väärtuse võimalikust vähenemisest, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test.

Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse, kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab vastava vara kaetava väärtuse. Varade väärtuse vähenemisest tulenev kahjum kajastatakse perioodi kuludes.

Ettevõtte põhivarade kaetav väärtus on suurem kahest näitajast: kas vara õiglane väärtus (miinus müügi-kulutused) või kasutusväärtus. Vara kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulised tulevased rahavood nende nüüdisväärtuseni, kasutades diskontomäära, mis peegeldab nii hetke turuhinnangut raha väärtuse muutumisele ajas, kui ka varaga seonduvaid spetsiifilisi riske. Vara puhul, mis ei genereeri oluliselt iseseisvaid rahavoogusid, leitakse kaetav väärtus raha teeniva üksuse kohta, mille koosseisu nimetatud vara kuulub.

Põhivarade osas tühistatakse varasemad allahindlused juhul, kui on indikaatoreid, mille kohaselt vara väärtuse langust enam ei eksisteeri ja toimunud on muudatused hinnangutes, mis olid aluseks vara kaetava väärtuse leidmisel.

Varasem allahindlus tühistatakse ainult sellises ulatuses, et allahindluse tühistamise järgne vara jääkväärtus ei ületaks vara jääkväärtust, mis oleks kujunenud, arvestades normaalset amortisatsiooni, kui vara allahindlust tehtud ei oleks.

1.8 Tulude kajastamine

Müügitulu on tulu, mis tekib Ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida Ettevõtte on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Ettevõtte kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Tulud raudteeinfrastruktuuri kasutusest

Eesti Raudtee tagab kõigile raudteeveo-ettevõtjatele raudteeseaduses kindlaks määratud korras teenused, milleks on üldistatult Ettevõttele kuuluva infrastruktuuri kasutada andmine raudteeveo-ettevõtjatele. Teenuseid osutatakse vastavalt raudteeinfrastruktuuri kasutamise lepingule, mis sõlmitakse läbilaskevõime saanud raudteeveo-ettevõtjatega iga aasta detsembrikuu teisel pühapäeval algavaks ja järgmise aasta detsembrikuu teisele pühapäevale eelneval laupäeval lõppevaks liiklusgraafikuperioodiks. Raudteeinfrastruktuuri kasutustasud juurdepääsu tagavate põhi- ja lisateenuste ning juurdepääsu abiteenuste eest määratakse vastavalt majandus- ja taristuministri poolt kehtestatud metoodikale TTJA peadirektori poolt terveks liiklusgraafikuperioodiks segmentide kaupa. Kasutustasu teenindusrajatiste kasutada andmise eest määratakse Ettevõtte juhatuse poolt samuti terveks liiklusgraafikuperioodiks. Tulu raudteeinfrastruktuuri kasutusest kajastatakse perioodil, mil Ettevõtte on teenuseid osutanud.

Kinnisvarateenused

Kinnisvarateenustena kajastatakse renditulu, mis on saadud ruumide rendist ja renditud pindade kommunaalteenuste vahendamisest. Kinnisvarateenuse tulu kajastatakse teenuse osutamise perioodis.

Varude müük

Ettevõtte kajastab varude müügina peamiselt vanametalli müüki, mis tekib infrastruktuuri uuendamise protsessis vanade materjalide vahetamisel uute vastu. Lisaks vanametallile realiseerib ettevõtte oma tegevuseks mittevajalikuks osutunud muid varusid ja materjale. Müügitulu varade müügist kajastatakse, kui kontroll vara üle on kliendile üle antud.

Muud teenused

Muude teenustena käsitletakse erinevaid teenuseid, kus Ettevõtte on teenuse põhiosutaja, näiteks vagunite kasutada andmist, tasu eksamineerimise läbiviimisest jmt. Teenustasu kajastatakse teenuse osutamise perioodil.

1.9 Töötajate hüvitised

Töötajatega seotud lühiajalised kohustised (palgavõlad, puhkusetasude kohustis, tulemustasude reserv) kajastatakse diskonteerimata väärtuses ning tekkepõhiselt vastavalt töötajate poolt teenuse osutamisele. Palgavõla ja puhkusetasude kohustise tekkimise aluseks on töötajatega sõlmitud lepingud ning töölepinguid reguleerivad seadused, millest tuleneb Ettevõttele juriidiline kohustis teha väljamakseid.

Töösuhte lõpetamise hüvitised on töövõtja hüvitised, mida makstakse, kui Ettevõtte otsustab lõpetada töösuhte töövõtjaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või kui töövõtja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Kohustis tekib eeskätt töösuhte lõpetamise tagajärjel, seetõttu peab Ettevõtte kajastama töösuhte lõpetamise hüvitisi ainult siis, kui Ettevõtte on selgelt kohustunud lõpetama töösuhte töövõtja või töövõtjatega enne nende tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või maksma töösuhte lõpetamise hüvitisi, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist ja Ettevõtte ei saa pakkumist tagasi võtta.

Kui hüvitis kuulub väljamaksmisele enam kui 12 kuud pärast aruande kuupäeva, on hüvitist diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Puhkusetasu võlg on kajastatud kohustise tekkimise perioodil, see tähendab siis, kui töötajal tekib nõudeõigus. Väljateenitud puhkusetasu või selle muutus on kasumiaruandes kajastatud kuluna ning finantsseisundi aruandes arvele võetud lühiajalise kohustisena.

Ettevõtte kajastab preemiate maksmisega seotud eeldatavaid kulusid siis ja ainult siis, kui tal on juriidiline või faktiline kohustis teha selliseid makseid ja kui kohustist on võimalik usaldusväärselt hinnata.

1.10 Tulumaks

Tulumaks erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt ja vastuvõtukuludelt ning ettevõtlusega mitteseotud kuludelt kajastatakse tegevuskuludes tekkepõhiselt.

1.11 Rendiarvestus

Ettevõtte kui rendileandja

Rendile antud varad kajastatakse finantsseisundi aruandes materiaalse põhivarana. Rendile antud põhivara amortiseeritakse vara kasuliku eluea jooksul analoogselt muu sarnase varaga. Renditulu (miinus rendilevõtjale antud soodustused) näidatakse kasumiaruandes aruandeperioodi tuluna.

Ettevõtte kui rentnik

Esmase mõõtmise

Esmasel kajastamisel mõõdab rentnik kasutamisoiguse esemeks oleva vara soetusmaksumuse rendiperioodi alguse seisuga. Kasutamisoiguse esemeks oleva vara maksumus sisaldab:

- rendikohustise algsel mõõtmisel kindlaks tehtud summat;
- kõiki rendiperioodi alguses ja enne seda tehtud rendimakseid, millest on lahutatud saadud rendistiimulid;
- kõiki rentniku esmaseid otsekulutusi;
- rentniku hinnangulisi kulusi, mis tekivad seoses alusvara lammutamise ja teisaldamisega, selle asukoha taastamisega või alusvara seisundi taastamisega vastavalt rendi tingimustele.

Kasutamisoiguse esemeks olev vara on kajastatud finantsseisundi aruandes kirjel „Materiaalne põhivara“.

Rentnik mõõdab rendiperioodi alguses rendikohustise selleks kuupäevaks tasumata rendimaksete nüüdisväärtuses. Rendimaksed diskonteeritakse rendi sisemise intressimääraga, kui seda määra on võimalik hõlpsasti kindlaks teha. Kui seda määra ei ole võimalik hõlpsasti kindlaks teha, kasutab rentnik rentniku alternatiivset laenuintressimäära, mis on intressimäär, mida rentnik peaks sarnases majanduskeskkonnas

maksma sarnaseks perioodiks ja sarnase tagatisega laenu võtmiseks, et omandada kasutamissoiguse esemeks oleva varaga sarnast vara.

Rentniku alternatiivse laenuintressimäära leidmisel on ettevõtte kasutanud kolmanda osapoole poolt saadud laenu intressimäära.

Edasine mõõtmine

Pärast rendiperioodi algust mõõdab rentnik kasutamissoiguse esemeks olevat vara soetusmaksumuse mudeli järgi.

Rendikohustise ümberhindamiseks diskonteerib rentnik muudetud rendimaksed muudetud diskontomääraga juhul, kui esineb üks järgmistest olukordadest:

- a) muudetakse rendiperioodi. Rentnik teeb muudetud rendimaksed kindlaks muudetud rendiperioodi põhjal; või
- b) muutub alusvara ostuõiguse hinnang. Rentnik teeb kindlaks muudetud rendimaksed, et need vastaksid ostuõiguse alusel tasumisele kuuluvate summade muutusele.

Rentnik teeb järelejäänud rendiperioodi muudetud rendimaksed kindlaks muudetud lepinguliste maksete põhjal. Selleks kasutab rentnik muutmata diskontomäära, välja arvatud juhul, kui rendimaksete muutus on tingitud muutuvate intressimäärade muutusest.

Ettevõtte on otsustanud mitte rakendada IFRS 16 nõudeid lühiajaliste rendilepingute ja selliste rendilepingute suhtes, mille alusvara väärtus on väike. Lühiajaliste rendilepingutega ja selliste rendilepingutega, mille alusvara väärtus on väike, seotud maksed kajastatakse lineaarselt kuluna kasumiaruandes. Lühiajalised rendilepingud on lepingud, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või lühem. Väikese väärtusega rendilepingud on IT-seadmete rendilepingud.

1.12 Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse finantsseisundi aruandes aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel tekkinud kohustisi, millel on seaduslik või lepinguline alus, mis nõuab tulevikus varast loobumist ja mille maksumust saab usaldusväärselt määrata, kuid mille lõplik maksumus või maksetähtaeg ei ole kindlalt fikseeritud.

Eraldiste hindamisel on lähtutud juhatuse hinnangust, kogemustest ja vajadusel ka sõltumatute ekspertide hinnangutest. Pikaajaline eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes selle diskonteeritud väärtuses.

Ettevõtte lasub kohustus tasuda Ettevõtte süül töövõime kaotanud isikutele nende eluea jooksul töövõime kaotuse hüviseid. Eraldise hindamisel on aluseks võetud hüviseid saavate isikute arv, väljamaksete eeldatav periood ja hüvitise suurus.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aruande lisades (lisa 15) tingimuslike kohustistena ning neid ei kajastata Ettevõtte finantsseisundi aruandes.

1.13 Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine võetakse arvele selle õiglasel väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset.

Varade sihtfinantseerimine

Ettevõtte lähtub varade sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist, mille kohaselt sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse arvele tema soetusväärtuses ning varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summas kajastatakse finantsseisundi aruandes pikaajalise kohustisena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustis tulusse saadud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse finantseerimislepingus ettenähtud tulemuseesmärkide täitmise hetkel. Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kasutab Ettevõtte brutomeetodit, mille kohaselt kajastatakse kompenseeritavat kulu ja saadud toetust eraldi vastavalt kulus ja tuludes.

1.14 Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Varade ja kohustiste hindamisel on arvestatud oluliste asjaoludega, mis ilmneshid raamatupidamise aastaaruande koostamisperioodil ning mis on seotud aruandeperioodil või eelnevatel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades.

1.15. Tehingud seotud osapooltega

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks AS Eesti Raudtee nõukogu ja juhatuse liikmed ning teised isikud ja ettevõtjad, kes saavad kontrollida või oluliselt mõjutada ettevõtte finants- ja äriotsuseid. Lisaks loetakse seotud osapoolteks eespool loetletud isikute lähikondlased ja nendega seotud ettevõtted. Kuna AS Eesti Raudtee aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile, on raamatupidamise aastaaruande koostamisel loetud seotud osapoolteks ka Eesti Vabariigi kontrolli või valitseva mõju all olevad raudteeveoga seotud ettevõtted.

1.16 Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit/-kahjumit, elimineerides mitterahaliste tegevuste mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Lisa 2 Finantsriskide juhtimine

2.1 Finantsriskide tegurid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid:

- tururisk, mis hõlmab valuutakursiriski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ja hinnariski;
- krediidirisk;
- likviidsusrisk.

Ettevõttes kinnitatud finantsriskide juhtimise kord kehtestab reeglid finantsriskide maandamiseks ettevõttesiseselt. Suurimaks riskiks Eesti Raudteele on likviidsusrisk, et suuta täita kõik ettevõttele võetud kohustused ning tagada jätkusuutlik investeringute tase.

2.2 Tururisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Varasid ja kohustisi, mis on nomineeritud eurodes, loetakse valuutariski suhtes neutraalseteks varadeks ja kohustisteks. Ettevõtte on avatud valuutariskidele eelkõige seoses Šveitsi frangi ja Vene rublaga.

31. detsembri 2022 ja 31. detsembri 2023 seisuga puudusid Ettevõttel olulised valuutakursiriskid, kuna kohustised olid valdavalt eurodes.

Järgnevas tabelis on esitatud Ettevõtte avatud valuutaposisioonid aruande kuupäeval.

tuhandetes eurodes

	31.12.2023		31.12.2022	
	CHF	RUB	CHF	RUB
Raha ja raha ekvivalendid	116	0	693	0
Nõuded	83	0	209	0
Kohustised	0	-22	-310	-9
Netoposisioonid	199	-22	592	-9

Nende valuutade netoposisioonid on Ettevõtte seisukohalt ebaolulised ning võimalikud valuutakursimuutused ei omaks olulist mõju Ettevõtte finantsaruannetele.

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu.

Rahavoogude intressimäära risk tekib Ettevõtte ujuva intressimääraga võlakohustistest ja seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Ettevõtte on EIB laenu väljamaksmisel fikseerinud intressimäärad, et kaitsta end EURIBORi muutumistest. Intressimäärad on toodud lisas 8.

2.3 Krediidirisk

Krediidirisk seisneb ettevõtte võimalikus kahjus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoole võimetusest oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha arvelduskontodel, deposiitidel, nõuded ostjate vastu, sihtfinantseerimisega seotud nõudeid ja muud nõuded.

Aruande kuupäeva seisuga on ostjatelt laekumata nõuete osas moodustatud allahindluse reserv nende arvete osas, mille maksetähtajad on oluliselt ületatud. Oodatava krediitkajumi eraldise moodustamisel on arvestatud asjaoluga, et Ettevõtte on õiguslik alus nõuete sissenõudmiseks ning allahinnatud nõuete osas on algatatud või algatamisel kohtumenetlused.

Nõuete allahindlus ostjatelt laekumata nõuete osas seisuga 31.12.2023 on esitatud järgnevalt.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Allahindluse saldo aruandeperioodi alguses	81	87
Aruandeperioodi allahindlused (lisa 12.2)	-81	0
Aruandeperioodil laekunud nõuded	0	-6
Allahindluse saldo aruandeperioodi lõpus	0	81

Sihtfinantseerimisega seotud nõuded on finantsseisundi aruandes kajastatud vaid selles osas, milles esineb kindlus nende nõuete laekumises, kuna Ettevõtte poolt on täidetud kõik tingimused, mis on seatud sihtfinantseerimislepingus. Võttes arvesse sihtfinantseerimislepingu partneri varasemat maksekäitumist ja finantsseisu, puudub Ettevõtte kahtlus nõuete laekumise osas, mistõttu krediitkajumi mõju Ettevõtte hinnangul puudub.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid ning üle 3-kuulise tähtajaga pangadeposiidid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediitkajumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 31. detsembri 2022 ja 31. detsembri 2023 seisuga.

Ettevõtte raha ja raha ekvivalente ning üle 3-kuulise tähtajaga hoiuseid hoitakse suurpankades Swedbank, SEB Pank ning Luminor Eesti.

tuhandetes eurodes

Arvelduskontod ja deposiidid	31.12.2023	31.12.2022	Reiting Moody's järgi
Swedbank	18 688	21 962	Aa2
SEB Pank	15 175	77	Aa2
Luminor Eesti	10 141	10 014	Baa1
	44 004	32 053	

Arvestades pangareitinguid, hindab juhatus raha ja raha ekvivalentidega seotud krediidiriski minimaalseks.

2.4 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk seisneb ohus, et Ettevõtte ei ole piisavalt finantsvarasid oma kohustuste tähtajaliseks täitmiseks.

Likviidsuse tagamiseks peab Ettevõtte omama likviidsuspuhvrit (vabade vahendite mahtu) minimaalselt 2 miljoni euro väärtuses. Vabu vahendeid on lubatud paigutada ainult deposiitidesse, vahendite paigutamise muudesse instrumentidesse otsustab nõukogu.

Likviidsusrisi juhtimiseks kasutatavad instrumendid on laenu- ja võlakirjad, kasutus- ja kapitalirent, müügi-tagasirent, faktooring, garantii, akreditiiv ja derivatiivid. Ühte panku paigutatava deposiidi väärtus ei tohi ületada 50% ettevõtte kõikidest rahalistest vahenditest deposiiti paigutamise hetkel. Ettevõtte hajutab oma rahalisi vahendeid erinevate pankade vahel lähtuvalt panga poolt rakendatavast arvelduskonto jäägi tasust.

Alljärgnevas tabelis on toodud finantskohustiste analüüs maksetähtaegade lõikes, sealhulgas hinnangulised tuleviku intressimaksed seisuga 31.12.2023 ja 31.12.2022.

31.12.2023

<i>tuhandetes eurodes</i>	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Lisa
Pangalaenud	64 913	72 175	4 051	15 613	9 395	43 116	8
Rendikohustised	9 483	10 453	2 318	1 975	4 401	1 759	8
Võlad tarnijatele	20 455	20 455	20 455	0	0	0	9
Kokku	94 851	103 083	26 824	17 588	13 796	44 875	

31.12.2022

<i>tuhandetes eurodes</i>	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood	Kuni 1 aasta	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Lisa
Pangalaenud	41 963	44 850	2 840	3 011	17 208	21 791	8
Rendikohustised	7 194	8 020	1 617	1 271	3 303	1 829	8
Võlad tarnijatele	13 746	13 746	13 746	0	0	0	9
Muud võlad	195	195	195	0	0	0	
Kokku	63 098	66 811	18 398	4 282	20 511	23 620	

2.5 Tegevusrisk

Ettevõtte näeb tegevusriskina eelkõige äri katkemist ja varade olulist kahjustamist. Ettevõtte on kindlustanud varakahju ja ärikatkestuse vastu ning omab tegevuse vastutuskindlustust kaitseks kolmandate isikute nõuete eest. Lisaks omab ettevõtte kindlustuslepinguid juhtkonna (juhatuse, nõukogu, juhtivtöötajad) vastutuse ja tööandja vastutuse kaitseks. Päästerongi töötajad on kindlustatud õnnetusjuhtumi vastu. Ettevõtte omab kindlustuslepinguid ka küberturvalisuse kaitseks ning mootorsõidukite kahjustuse vastu.

2.6 Kapitali juhtimine

Ettevõtte kõik aktsiad kuuluvad riigile. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb Eesti Vabariik Kliimaministeeriumi kaudu.

Seoses Ettevõtte liitmisega valitsussektori koosseisu alates 01.01.2024 tuleb laenu võtmiseks taotleda luba Vabariigi Valitsuselt.

Ettevõtte eesmärgiks on omada piisavalt kapitali usaldusväärsuse säilitamiseks finantsturgudel. Ettevõtte käsutuses on mitmed krediidiinstrumendid, mille kestvus ja maht võimaldavad juhtkonnal ellu viia järgnevas 12 kuuks kavandatud investimisprogrammi.

Ettevõtte on oma laenulepingutes võtnud kohustuse mitte ületada kokku lepitud omakapitali suhet koguvärsse ja netovõla suhet EBITDAsse. Ettevõtte omakapital on piisav võimaldamaks vajadusel täiendavate laenuvahendite kaasamist. 31. detsembri 2023 seisuga oli omakapitali osakaal bilansimahust 36% (31.12.2022: 42,2%). Täiendavalt vaata Ettevõtte omakapitali kohta lisast 7.

tuhandetes eurodes

	31.12.2023	31.12.2022
Võlakohustised (lisa 8)	74 395	49 156
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 2.3 ja 8)	44 004	32 053
Netovõlg (võlakohustised – raha ja raha ekvivalendid) (lisa 8)	30 391	17 103
Omakapital	176 117	176 117
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	206 508	193 220
Võlakohustiste suhe kogukapitali	36%	25%
Netovõla suhe kogukapitali	15%	9%

2.7 Õiglane väärtus

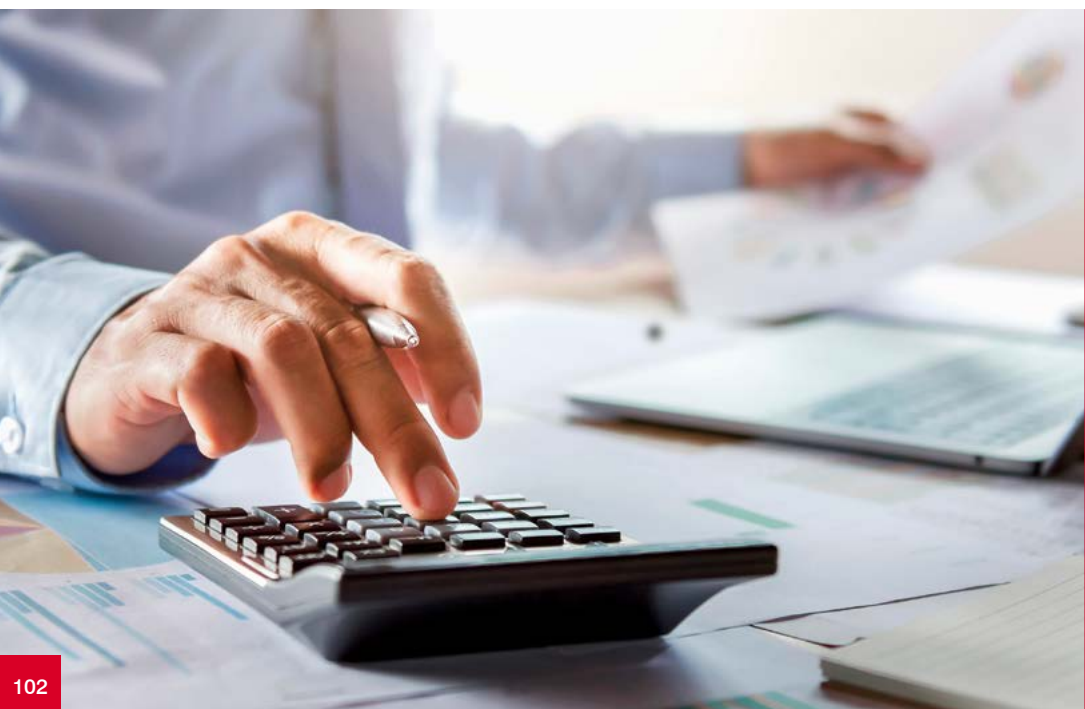
IFRS 7-s määratakse kindlaks õiglase väärtuse hindamistehnikate hierarhia, mis põhineb sellel, kas hindamistehnika sisendid on jälgitavad või mitte. Jälgitavad sisendid kajastavad sõltumatutest allikatest saadud turuandmeid; mittejälgitavad sisendid kajastavad oletusi turu kohta. Nende kahte liiki sisendite alusel on loodud järgmine õiglase väärtuse mõõtmise hierarhia:

1. tase – (korrigeerimata) noteeritud hinnad identsetele varadele või kohustistele aktiivsetel turgudel;
2. tase – muud sisendid kui 1. tasemel sisalduvad noteeritud hinnad ja mis on vara või kohustise osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest);
3. tase – vara või kohustise sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglane väärtus määratakse hindamistehnikate abil. Hindamistehnikates kasutatakse võimaluse korral jälgitavaid turuandmeid, kui need on kättesaadavad, ja toetutakse nii vähe kui võimalik Ettevõtte enda hinnangutele.

Ettevõtte hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja -kohustiste õiglased väärtused oluliselt Ettevõtte finantsseisundi aruandes, seisuga 31.12.2023 ja 31.12.2022, kajastatud jääkväärtustest.

Ostjate vastu suunatud lühiajaliste nõuete ja tasumata arvete jääkväärtus, millest on maha arvatud allahindlused, võrdub hinnanguliselt nende õiglase väärtusega.



Lisa 3 Materiaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Maa ja ehitised	Kasutus-õigusega rendipinnad	Masinad ja seadmed	Kasutus-õigusega sõidukid	Muu inventar	Lõpetamata ehitus	Kokku	Lisa
Saldo seisuga 31.12.2021								
Soetusmaksumus	471 607	4 523	86 409	1515	1 150	17 045	582 249	
sh EL ja KOV toetus	173 168	0	13 834	0	0	0	187 002	
Akumuleeritud kulum	-222 637	-1 500	-51 672	-1 194	-970	0	-277 973	
sh EL ja KOV toetus	-45 892		-2 193	0	0	0	-48 085	
Jääkmaksumus 31.12.2021	248 970	3 023	34 737	321	180	17 045	304 276	
2022 a toimunud muutused								
Ostud ja parendused	189	0	1 564	0	53	50 670	52 476	
sh kapitalirendi tingimustel	0	0	689	0	0	0	689	
Kasutusõigusega varade muutus	0	2 151	0	-22	0	0	2 129	
Ümberklassifitseerimised	30 083	0	714	0	0	-30 872	-75	
sh EL ja KOV toetus	17 848	0	18	0	0	-17 866	0	
Ümberklassifitseerimised varudest	0	0	0	0	0	1 110	1 110	
Müüdud ja mahakantud varad jääkväärtuses	-1	0	0	0	0	0	-1	
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-17 113	-542	-4 750	-244	-65	-52	-22 766	
sh EL ja KOV toetus	-7 198	0	-740	0	0	0	-7 938	17
Saldo seisuga 31.12.2022								
Soetusmaksumus	495 777	6 666	82 136	364	1 071	37 901	623 915	
sh EL ja KOV toetus	188 873	0	13 820	0	0	0	202 693	
Akumuleeritud kulum	-233 649	-2 034	-49 871	-309	-903	0	-286 766	
sh EL ja KOV toetus	-50 946	0	-2 901	0	0	0	-53 847	
Jääkmaksumus 31.12.2022	262 128	4 632	32 265	55	168	37 901	337 149	
2023 a toimunud muutused								
Ostud ja parendused	158	0	931	0	5	66 043	67 137	
sh kapitalirendi tingimustel	0	0	185	0	0	0	185	
Kasutusõigusega varade lisan-dumine	0	3 671	0	0	0	0	3 671	
Ümberklassifitseerimised	37 628	0	12 668	-2	0	-50 824	-530	
sh EL ja KOV toetus	27 414	0	8 707	0	0	-36 121	0	
Ümberklassifitseerimised varudest	0	0	0	0	0	2 504	2 504	
Müüdud ja mahakantud varad jääkväärtuses	0	0	1	0	0	0	1	
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-17 587	-567	-5 064	-53	-67	0	-23 338	
sh EL ja KOV toetus	-7 068	0	-817	0	0	0	-7 885	17
Saldo seisuga 31.12.2023								
Soetusmaksumus	529 267	10 337	93 111	0	929	55 624	689 268	
sh EL ja KOV toetus	215 445	0	22 525	0	0	0	237 970	
Akumuleeritud kulum	-246 940	-2 601	-52 310	0	-823	0	-302 674	
sh EL ja KOV toetus	-57 214	0	-3 715	0	0	0	-60 929	
Jääkmaksumus 31.12.2023	282 327	7 736	40 801	0	106	55 624	386 594	

Ettevõtte on teinud ettemakseid põhivara investeringuprojektide ettevalmistamiseks seisuga 31.12.2023 summas 12 148 tuhat eurot (31.12.2022: 5 258 tuhat eurot). Ettemaksed on seotud raudtee elektrifitseerimise ja turvangusüsteemide uuendamise projektidega.

2023. aastal müüdi põhivara müügihinnaga 5 tuhat eurot (2022: 60 tuhat eurot). Kasum varade müügist on kajastatud koondkasumiaruandes muude äritulude all summas 0 eurot (2022: 58 tuhat eurot), vt ka lisa 11.3.

Ettevõttel on 0-väärtuseni amortiseerunud põhivarasid nende soetusmaksumuses alljärgnevalt.

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Ehitised (hooned ja rajatised)	52 150	51 550
Masinaid ja seadmed	19 129	17 258
Muu inventar	573	715
Kokku	71 852	69 523

Seisuga 31. detsember 2023 ja 31. detsember 2022 Ettevõtte põhivarasid laenu tagatiseks panditud ei olnud.

Lisa 4 Immateriaalne põhivara

<i>tuhandetes eurodes</i>	Immateriaalne vara	Lõpetamata tarkvara-projektid	Kokku immateriaalne vara
Saldo seisuga 31.12.2021			
Soetusmaksumus	5 208	1452	6 660
Akumuleeritud kulum	-3 954	0	-3 954
Jääkmaksumus 31.12.2021	1 254	1 452	2 706
2022.a. toimunud muutused			
Ostud ja parendused	541	907	1 448
Ümberklassifitseerimised	105	-30	75
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-540	0	-540
Saldo seisuga 31.12.2022			
Soetusmaksumus	3 235	2329	5 564
Akumuleeritud kulum	-1 875	0	-1 875
Jääkmaksumus 31.12.2022	1 360	2 329	3 689
2023.a. toimunud muutused			
Ostud ja parendused	1 066	4383	5 449
Ümberklassifitseerimised	124	-124	0
Kulum ja põhivara väärtuse langus	-842	0	-842
Saldo seisuga 31.12.2023			
Soetusmaksumus	4 426	6588	11 014
Akumuleeritud kulum	-2 718	0	-2 718
Jääkmaksumus 31.12.2023	1 708	6 588	8 296

Lõpetamata tarkvaraprojektides kajastuvad liikluskorralduse juhtimissüsteemi arendustööd, mille eeldatav valmimine on planeeritud 2027. aastaks.

Lisa 5 Varud

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Teeameti varuosad	5 026	5 080
Telekomi ja turvanguüsteemide ameti varuosad	4 202	1 827
Elektrivõrkude ameti varuosad	371	313
Muud varud	138	129
Varud kokku	9 737	7 349

Aruandeperioodil nagu ka eelneval perioodil ei olnud vajadust varusid alla hinnata. 2023. aastal on materjale kasutatud põhivara ehitusel summas 2 504 tuhat eurot (2022.a.: 1 110 tuhat eurot).

Lisa 6 Nõuded ja ettemaksed

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Ostjatelt laekumata arved	2 017	2 242
Laekumata tegevuskulude toetus (lisa 17)	14 905	8 716
Sihtfinantseerimisnõuded (lisa 17)	6 119	17 205
Maksude ettemaksed (lisa 10)	5 525	3 124
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	200	227
Muud lühiajalised nõuded	272	184
Nõuded ja ettemaksed kokku	29 038	31 698

Ebatõenäoliselt laekuvate arvete liikumine

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Allahindluse saldo aruandeperioodi alguses	81	87
Aruandeperioodi allahindlused (lisa 12.2)	-81	0
Aruandeperioodil laekunud nõuded	0	-6
Allahindluse saldo aruandeperioodi lõpus	0	81

Lisa 7 Omakapitali muutused

7.1 Aktsiakapital

Kõik AS Eesti Raudtee aktsiad kuuluvad Eesti Vabariigile. Nende valitsejaks ja aktsionäriõiguse teostajaks on Kliimaministeerium, mida esindab aktsionäride üldkoosolekul kliimaminister.

Seisuga 31. detsember 2023 on ettevõtte aktsiakapital 80 303 tuhat eurot (2022.a. 80 303 tuhat eurot), mis koosneb 80 302 814 üheliigilisest lihtaktsiast nimiväärtusega 1 euro aktsia kohta. Kõigi aktsiate eest on täielikult tasutud.

Iga aktsia annab tema omanikule õiguse osaleda ettevõtte aktsionäride üldkoosolekul ning annab võrdselt ühe hääle otsuste tegemisel. Kõigil aktsiatel on võrdsed õigused kasumi jaotamisel ning likvideerimisjaotisele Ettevõtte võimaliku likvideerimise korral.

Ettevõtte põhikirjas fikseeritud maksimaalne lubatud lihtaktsiate arv on 127 823 296 ja maksimaalne aktsiakapital 127 823 tuhat eurot.

7.2 Kohustuslik reservkapital

Aastal 2023 nagu ka 2022 kohustuslikku reservkapitali sissemakseid ei tehtud.

Lisa 8 Laenud ja liisingukohustised

Võlakohustised seisuga 31.12.2023

<i>tuhandetes eurodes</i>	Saldo	sh pikaajaline osa	sh lühi-ajaline osa	tagasi-makse tähtaeg	intressimäär
Swedbank laenuleping	14 913	12 844	2 069	15.12.2025	6 kuu EURIBOR + 0,95%
EIB laenuleping	50 000	49 778	222	31.12.2048	keskmise 2,02%
Rendikohustised	9 483	7 539	1 943		keskmise 3,41%
Kokku võlakohustised (vt lisa 2.6)	74 396	70 161	4 234		

Võlakohustised seisuga 31.12.2022

<i>tuhandetes eurodes</i>	Saldo	sh pikaajaline osa	sh lühi-ajaline osa	tagasi-makse tähtaeg	intressimäär
Swedbank laenuleping	16 963	14 913	2 050	15.12.2025	6 kuu EURIBOR + 0,95%
EIB laenuleping	25 000	25 000	0	31.12.2048	keskmise 0,74%
Rendikohustised	7 194	5 841	1 353		keskmise 2,44%
Kokku võlakohustised	49 156	45 754	3 402		

2023. aastal kajastati kasumiaruandes pangalaenude ning võlakirjade intressikulu summas 664 tuhat eurot (2022: 187 tuhat eurot) (lisa 13).

Netovõlg

<i>tuhandetes eurodes</i>	Raha ja raha ekvivalendid	Võlakohustised tagasimaksega kuni 1 aasta	Võlakohustised tagasimaksega üle 1 aasta	Kokku
Netovõlg 31.12.2021	36 526	-3 414	-31 422	1 690
Saadud laenud		0	-17 840	-17 840
Tagasimaksed		3 520	0	3 520
Klassifitseerimine pikaajalisest lühiajaliseks		-3 508	3 508	0
Netovõlg 31.12.2022	32 053	-3 402	-45 754	-17 103
Saadud laenud		0	-28 887	-28 887
Tagasimaksed		3 648	0	3 648
Klassifitseerimine pikaajalisest lühiajaliseks		-4 480	4 480	0
Netovõlg 31.12.2023	44 004	-4 234	-70 161	-30 391

4.03.2020 sõlmis ettevõtte laenulepingu Euroopa Investeeringuspangaga (EIB) 95 miljoni euro suuruse laenu võtmiseks 25-aastase tähtajaga. Laenu eesmärgiks on finantseerida ettevõtte investeerimiskava Eesti raudteevõrgu kaasajastamiseks. 12.12.2022 allkirjastati lepingu lisa, millega suurendati laenu-summat 113,5 miljoni euroni ning pikendati tähtaega 31.12.2048. Nimetatud laenust on tehtud neli välja-makset: 2021. aastal 10 miljonit, 2022. aastal 15 miljonit ja 2023.aastal 25 miljonit eurot. Väljamaksete int-ress on fikseeritud, et maandada EURIBOR-i muutusest tingitud mõjusid.

31. detsembri 2023 ja 31. detsembri 2022 seisuga ei olnud Ettevõtte varasid laenude tagatiseks seatud.

Lisa 9 Võlad tarnijatele ja muud kohustised

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2023	31.12.2022
Võlad kaupade ja teenuste eest	20 738	14 950
sh võlad tarnijatele põhivara eest	17 254	9 903
Muud võlad	63	63
Viitvõlad töötajatele	3 450	3 114
Maksuvõlad (vt lisa 10)	876	774
Tulevaste perioodide tulud	1 024	726
Kokku	26 151	19 627

Lisa 10 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

tuhandetes eurodes

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	2 785	0	1 757	0
Üsiskisiku tulumaks	0	294	0	257
Erisoodustuse tulumaks	0	8	0	8
Sotsiaalmaks	0	528	0	467
Kogumispensionimakse	0	12	0	12
Töötuskindlustusmakse	0	34	0	30
Ettemaksukonto jääk	2 740	0	1 367	0
Kokku (vt lisa 6 ja 9)	5 525	876	3 124	774

Lisa 11 Müügitulu ja muud äritulud

11.1 Müügitulu tegevusalade lõikes

tuhandetes eurodes

	2023	2022
Infrastruktuuriteenused	23 556	25 113
Renditulud	505	528
Varude müük	2 483	1 707
Muud teenused*	2 037	2 044
Kokku müügitulud	28 581	29 392

* Muude teenustena kajastatakse vahendatud elektri müüki, vagunite renti ja muid veeremiteenuseid ning mitmesuguseid ühekordseid teenuseid (eksamineerimine, vagunite registritoimingud jne).

11.2 Müügitulu geograafiline jaotus

tuhandetes eurodes

Müük Euroopa Liidu riikidele	2023	2022
Eesti	26 644	29 211
Läti	1 789	71
Leedu	12	18
Muud riigid	46	52
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Venemaa	90	40
Kokku müügitulud	28 581	29 392

Oluline osa Ettevõtte tuludest seondub teenuste osutamisega Eesti Vabariigi valitseva mõju all olevatele ettevõtetele, vaata ka tehinguid seotud osapooltega lisast 16.

11.3 Muud äritulud

tuhandetes eurodes

	2023	2022
Tegevuskulude sihtfinantseerimine (lisa 17)	25 856	20 716
Põhivara sihtfinantseerimine (lisa 17)	7 885	7 938
Trahvid, viivised, hüvitised	1 584	160
Kasum põhivara müügist	5	58
Muud äritulud	400	765
Kokku äritulud	35 730	29 637

Lisa 12 Ärikulud

12.1 Kaubad, materjal ja teenused

tuhandetes eurodes

	2023	2022
Raudtee remont ja hooldus	3 074	2 770
Energiakandjad	2 351	3 515
Materjalid, varuosad ja töövahendid	1 721	866
Turvateenused	1 104	868
Kinnisvara hooldus	899	877
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	750	1 307
Masinate ja seadmete hooldus	627	570
Side-, elektri- ja turvangusüsteemide hooldus	284	508
Muud raudteefrastruktuuriga seotud teenused	1 252	659
Kaubad, materjal ja teenused kokku	12 062	11 940

12.2 Mitmesugused tegevuskulud

tuhandetes eurodes

	2023	2022
IT kulud	1 197	871
Kommunaalkulud	1 035	1 074
Töötajatega seotud kulud	512	432
Üüri-, rendi- ja hoonestusõiguse kulud	377	389
Mitmesugused äriteenused	320	380
Bürookulud	311	132
Riiklikud ja kohalikud maksud	304	322
Transpordikulud	262	195
Kindlustuskulud	218	208
Koolituskulud	149	150
Lähetuskulud	122	97
Keskkonnakulud	54	71
Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete eraldis (lisa 6)	-81	-7
Muud kulud	72	61
Kokku tegevuskulud	4 852	4 375

12.3 Tööjõukulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Töötasud, tulemustasud, puhkusetasud ja preemiad	16 857	14 845
Tööjõukuludelt arvestatud maksud	5 253	4 661
Kokku tööjõukulud	22 110	19 506

Töötajate arv

Keskmine töötajate arv taandatud täistööajale	688	675
---	-----	-----

Lisa 13 Finantstulud ja -kulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2023	2022
Intressitulud	1 142	58
Intressikulud	-822	-317
sh intressikulu laenudelt	-1 123	-350
intressikulu kapitalirendilt	-158	-130
intressikulude kapitaliseerimine	459	163
Kasum/kahjum valuutakursi muutustest	17	-21
Finantstulud ja -kulud kokku	337	-280

Lisa 14 Tulumaks

Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist Ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali dividendidena väljamaksmisel. Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Ettevõtte jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2023 on 91 341 tuhat eurot. Võttes arvesse äriseadustikus ette nähtud kohustust kanda vähemalt 5% aruandeaasta puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali on seisuga 31. detsember 2023 võimalik jaotamata kasumist teha väljamakseid summas kuni 91 341 tuhat eurot (2022: 91 341 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis kaasneb kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena 31. detsembri 2023 seisuga, on 18 268 tuhat eurot (2022: 18 268 tuhat eurot) ning netodividendid 73 073 tuhat eurot (2022: 73 073 tuhat eurot).

Ettevõtte juhatuse kasumi jaotamise ettepaneku kohaselt ei maksta 2023. aastal välja dividende.

Lisa 15 Tingimuslikud ja siduvad tulevikukohustused ning tingimuslikud varad

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustised

Maksuhaldur ei ole algatanud ega läbi viinud Ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli perioodil 01.01.2023-31.12.2023. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Ettevõtte juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata riigile kuuluvatele ettevõtetele olulise täiendava summa.

Ehituslepingutest tulenevad kohustised

Ettevõttel on seisuga 31. detsember 2023 aastateks 2024 kuni 2045 sõlmitud lepinguid, millest lepingu perioodi lõpuni tulenevaid kohustisi on kokku 328,6 miljonit eurot (2022: 233,1 miljonit eurot).

Olulisemad sõlmitud ehituslepingud on seotud järgmiste investeeringuprojektidega:

- raudtee elektrifitseerimine;
- kõverate õgvendamine ja raudtee kapitaalremont;
- taristuülene turvanguüsteemide uuendamine;
- ülesõitude moderniseerimine;
- liiklusjuhtimissüsteemi moderniseerimine.

Sihtfinantseerimisest tulenevad kohustused

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondil on sihtfinantseerimise lepingu rikkumisel õigus vahendid tagasi küsida. Ettevõtte on kohustatud tagama sihtfinantseeritud vara säilimise ja sihtotstarbelise kasutamise viie aasta jooksul, arvates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest. 31.12.2023 seisuga oli välismaist sihtfinantseeringut saadud 228,0 miljonit eurot (31.12.2022: 186,7 miljonit eurot), millest 134,4 miljoni euro ulatuses ei olnud nimetatud viieaastane tähtaeg veel saabunud.

Poolelioletavad kohtuvaidlused

1) Harju Maakohu menetluses on Capital Kinnisvara OÜ avaldus kinnistule Tehnika tn 16 kinnistu kaudu avalikult kasutatavalt teelt juurdepääsu saamise ja nõusoleku andmiseks kohustamise nõudes. Kuna praegu pääseb Capital Kinnisvara OÜ enda kinnistule läbi Toompuiestee 37//Tallinn-Balti ja Toompuiestee 35/ Tehnika tn 16d kinnistute, millest esimene on Eesti Raudtee hoonestusõiguse all olev raudteemaa ja teine Eesti Raudteele kuuluv ärimaa, on Eesti Raudtee kaasatud menetlusse puudutatud isikuna, kuna kohus kaalub ühe võimaliku lahendusena juurdepääsutee servituudi määramist läbi nimetatud kinnistute. Eesti Raudtee ei ole nõus servituudi määramisega läbi nimetatud kinnistute ning on enda vastuväited esitanud. Otsuse tegemise kuupäev ei ole menetlusosalistele veel teada.

2) Eesti Raudtee vaidlustas Jõelähtme Vallavalitsuse 31.08.2023 korralduse nr 745, millega vallavalitsus Eesti Raudtee hinnangul ebaõigesti määras kinnistutele Nuudi tee 19, Maardu raudteejaam ja Keldrimäe uueks sihtotstarbeks tootmismaa (varasemalt transpordimaa), kuna tootmismaa maamaksumäär on kõrgem kui transpordimaa maamaksumäär. Kõne all olevaid katastriüksusi ei kasutata tegelikult mitte millegi tootmise eesmärgil, seal ei ladustata toodangut ning katastriüksustel puuduvad tootmis- ja tööstusehitised. Võimalikku rahalist mõju ja menetluse tulemusi ei ole võimalik praegu prognoosida.

Lisa 16 Tehingud seotud osapooltega

Ettevõtte juhatus avalikustab tehingud juhtimisorgani liikmetega ja nende lähikondsetega seotud ettevõtetega ning tehingud Eesti Vabariigi kontrolli või valitseva mõju all olevate rauteevaldkonna ettevõtetega.

Juhatuse liikmete lepingutes on ette nähtud juhatuse liikme tagasikutsumise korral lahkumishüvitis 3 kuu tasu ulatuses.

Saldod seotud osapooltega

tuhandetes eurodes

Nõuded

	31.12.2023	31.12.2022
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	0	23
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	1 756	2 336

Kohustised

Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	0	1
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	771	669

Tehingud seotud osapooltega

tuhandetes eurodes

Müüdud teenused

	2023	2022
Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	0	198
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	22 423	29 292

Ostetud teenused

Tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud ettevõtted	41	194
Eesti Vabariigi valitseva kontrolli all olevad raudtee-ettevõtted	62	118

tuhandetes eurodes

Arvestatud tasud

2023	2022
499	458



Lisa 17 Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimise nõue (lisa 6)

tuhandetes eurodes

	31.12.2023	31.12.2022
Saamata põhivara sihtfinantseerimine	6 033	17 205
Riigieelarvest saamata tegevuskulude toetus	14 903	8 716
Muude sihtfinantseeritavate projektide nõuded	86	0

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

tuhandetes eurodes

	2023	2022
Riigieelarvest määratud sihtotstarbeline toetus tulude-kulude tasakaalu tagamiseks (lisa 11.3)	25 856	20 716
Muude sihtfinantseerimiseprojektide tulud	17	66

Varade sihtfinantseerimine

tuhandetes eurodes

	2023	2022
Varade sihtfinantseerimisega seotud kohustused perioodi alguses	171 843	147 822
EL fondid (soetatud põhivarad)	120 646	110 598
EL fondid (saadud ettemaksed)	16 529	4 078
kodumaine sihtfinantseerimine	31 104	31 329
ettemakstud põhivara sihtfinantseerimine riigieelarvest	3 564	1 817

Liikumised arvestusperioodil

Soetatud põhivarade sihtfinantseerimiskohustuse lisandumine	47 813	31 959
EL fondid	42 213	29 247
kodumaine sihtfinantseerimine	5 600	2 712
Sihtfinantseerimisega soetatud kohustuste arvestamine tulusse	-7 885	-7 938
EL fondid	-6 528	-6 748
kodumaine sihtfinantseerimine	-1 357	-1 190

Pikaajalised varade sihtfinantseerimisega seotud kohustused perioodi lõpul

	211 771	171 843
EL fondid (soetatud põhivarad)	148 282	120 646
EL fondid (saadud ettemaksed)	24 578	16 529
kodumaine sihtfinantseerimine	37 706	31 104
ettemakstud põhivara sihtfinantseerimine riigieelarvest	1 205	3 564

Ettevõtte ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium sõlmisid 28. detsembril 2015 finantseerimislepingu, millega tagatakse ettevõtte tegevuskulude finantseerimine tulude ja kulude tasakaalu tagamiseks 5-aastase perioodi jooksul. Leping on pikendatud kuni 31.12.2025. Finantseerimisel on olulised üldised kasutajakesksed tulemuslikkuse eesmärgid järgmistes valdkondades: rongiliikluse tulemuslikkus rongiliini kiiruse ja töökindluse seisukohast, võrgustiku läbilaskevõime, ohutuse tase, tegevuse maht, keskkonnakaitse ning tarbijate rahulolu. Kuna nimetatud lepingus seatud eesmärgid ei seonu otseselt põhivarade soetamisega kajastatakse saadud vahendeid tegevuskulude sihtfinantseerimisena.

15.09.2022 andis majandus- ja taristuminister välja käskkirja nr 201 „Perioodi 2021-2027 Aktsiaseltsi Eesti Raudtee infrastruktuuri arendamise investeeringute kava kinnitamine“. 2023. aasta jaanuaris allkirjastati rahastusotsused EL programmiperioodi 2021-2027 investeeringuprojektide finantseerimiseks kokku summas 319 miljonit eurot, millest 85% finantseeritakse EL ühtekuuluvusfondist ning 15% riigieelarvest. Programmi raames viiakse ellu raudtee elektrifitseerimise ja kõverate õgvendamise ja raudtee kapitaalremont vastavalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud „Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunavale tegevuskavale aastateks 2021-2028“.

2023. aastal lõppes EL rahastusperiood 2014-2020, millega lõppesid Eesti Raudtee investeeringuprojektid kogusummas 98,13 miljonit eurot. Projektid hõlmasid raudtee rekonstrueerimist ja liiklusjuhtimise moderniseerimist Lääne-Harju piirkonnas ja raudtee kapitaalremonti Tapa sorteerimispargis ning Tapa-Narva ja Tapa-Tartu raudteeliinidel.

Kasumi jaotamise ettepanek

AS Eesti Raudtee 2023. aasta puhaskasum oli 0 eurot.

AS Eesti Raudtee juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kinnitada jaotamata kasumi jäägiks 91 341 tuhat eurot.

Juhatuse liikmete allkirjad

AS Eesti Raudtee 31. detsembril 2023 lõppenud majandusaastate aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

Kaido Zimmermann
Juhatuse esimees-peadirektor

Andrus Kimber
Juhatuse aseesimees-finantsdirektor

Arvo Smiltinš
Juhatuse liige-tehnikadirektor

18. märts 2024

Tegevusalade loetelu

tuhandetes eurodes

Tegevusala	EMTAK kood	2023	2022
Infrastruktuuri kasutada andmine	52219	23 083	24 715
Vagunite rentimine	77391	216	81
Ostetud ja edasimüüdud elektrienergia	35141	905	1 394
Elektroonilise side teenused	61901	472	397
Kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	505	528
Varude müük	45311	2 483	1 706
Muud teenused	82991	917	571
		28 581	29 392



GRI SISUKORD

Eesti Raudtee aastaaruanne on koostatud kõige levinuma jätkusuutlikkuse aruandluse standardi, globaalse aruandlusalgatuse GRI (*Global Reporting Initiative*) nõuete kohaselt. Aruanne kajastab neid keskkonnaala-seid, sotsiaalseid ning vastutustundliku juhtimise ja turukäitumise teemasid, mis on kõige olulisemad Eesti Raudtee tegevust, mõju ja huvigruppide ootusi silmas pidades.

GRI standard	Number	Nimetus	Asukoht aruandes ja/või selgitus
--------------	--------	---------	----------------------------------

Raporteerimise alused (GRI 101: 2016)

Üldised näitajad (GRI 102: 2016)

Organisatsiooni ülevaade

102-1	Organisatsiooni nimi	lk 3
102-2	Tegevused, kaubamärgid, tooted ja teenused	lk 8, 115
102-3	Peakontori asukoht	lk 3
102-4	Tegevuskohad	lk 6
102-5	Omandivorm ja õiguslik vorm	lk 8
102-6	Teenindatavad turud	lk 6, 38-42
102-7	Organisatsiooni suurus	lk 8, 24, 67, 122
102-8	Põhiandmed töötajate kohta	lk 67, 122 (Kõik tegevused viiakse ellu oma töötajatega, v.a alltöövõtjad projektipõhistes hangetes.)
102-9	Tarneaabel	lk 57 Ettevõtte tegevuse tulemusel peavad rongid saama raudteel sujuvalt ja ohutult liikuda. Selle tagamiseks teeb ettevõtte ise, alltöövõtjate abil ja tarnijatelt kaupu soetades järgmisi tegevusi: - raudtee korrashoid - telekomi- ja turvagusüsteemide korrashoid - tehnika ja kinnisvara haldamine - elektrivarustus - liikluskorraldus - turvalisuse ja ohutuse tagamine - materjalidega varustamine - ehitus- ja arendustegevus - mitmesugused tugifunktsioonid
102-10	Aruandeperioodil toimunud olulised muutused	lk 25
102-11	Ettevaatusprintsipi põhinev lähenemine keskkonnaküsimustes	lk 58-63
102-12	Vabatahtlikud initsiatiivid	lk 77-79
102-13	Liikmelisus ühingutes	lk 33

Strateegia

102-14	Nõukogu esimehe ja juhatuse esimehe pöördumine	lk 10-11
102-15	Peamised mõjud, riskid ja võimalused	lk 20-23, 27-28

Eetika ja ausameelsus		
102-16	Väärtused, põhimõtted, standardid ja käitumisnormid	lk 27
102-17	Eetikaküsimuste tuvastamine ja lahendamine	lk 27
Juhtimine		
102-18	Juhtimisstruktuur	lk 24-30 (Lõppvastutus sotsiaalse ja keskkonnamõju küsimustes on AS Eesti Raudtee juhatusel)
Huvigruppide kaasamine		
102-40	Huvigruppide nimekiri	Ettevõtte olulisemad huvigrupid on töötajad, kliendid, reisijad, tarnijad ja alltöövõtjad, koostööpartnerid ja teised valdkonna organisatsioonid, ainuaktsionär ja avaliku sektori institutsioonid ning laiem Eesti avalikkus
102-41	Kollektiivlääbirääkimiste kokkulepped	lk 73
102-42	Huvigruppide kindlakstegemine ja valik	Huvigruppideks loetakse tegevusega otse seotud pooli, kelle tegevus mõjutab ettevõtet või keda ettevõtte oma tegevusega mõjutab, ning avalikkust
102-43	Huvigruppide kaasamise viis	lk lk 32-33, 44, 53, 65, 70 (Lisaks: lähimate huvigruppidega toimub suhtlus igapäevatoos käigus (vt GRI 102-40). Laiema huvigruppide ringi ootusi ettevõtte tegevusele kaardistati 2019. aasta lõpus veebiküsitluse kaudu aastaaruande ettevalmistamise raames. Samuti toimus 2023. aastal ka kliendi rahulolu küsitlus)
102-44	Peamised tõstatatud teemad ja küsimused	lk 21, 23
Aruande parameetrid		
102-45	Konsolideeritud üksused	AS-ile Eesti Raudtee täiendavad konsolideeritavad üksused puuduvad
102-46	Aruande teemade ja ulatuse määramine	lk 3
102-47	Oluliste teemade nimekiri	lk 14-15, 20-23
102-48	Eelmiste aruannete informatsiooni parandamine	Parandused puuduvad.
102-49	Muudatused aruandluses	Tegemist on ettevõtte viienda GRI standardile vastava aruandega ja kajastab senisest raportitest laiemat teemade ringi
102-50	Aruande periood	lk 3
102-51	Eelmise aruande kuupäev	Eelmine majandusaasta aruanne avalikustati 10.05.2023
102-52	Aruandlustsükkel	Aruanne avaldatakse kord aastas
102-53	Kontaktisik aruandega seotud küsimustes	Monika Lilles (monika.lilles@evr.ee)
102-54	GRI standardi nõuetele vastavuse kinnitus	Aruanne on koostatud GRI standardi kohaselt põhinõuete (Core) tasandil
102-55	GRI sisukord	lk 116-121
102-56	Väline kontroll	GRI nõuete täitmist ei ole kolmandad pooled kontrollinud

Jätkusuutlikkuse fookusteemad

Kvaliteet, toimepidevus, läbilaskevõime, graafikute täpsus

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 30, 35, 45
	mitte- GRI	Tulemusnäitajad	lk 45

Majandustulemused (GRI 201: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 82-84, 87
	201-1	Loodud ja jaotatud majanduslik väärtus	lk 87

Kaudne majanduslik mõju (GRI 203: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 20-23
	203-1	Infrastruktuuri investeeringud ja toetatud teenused	lk 84
	203-2	Oluline kaudne majanduslik mõju	lk 20-23

Ostupõhimõtted (GRI 204: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 57
	204-1	Ostud kohalikelt tarnijatelt	lk 57

Korruptsioonivastane tegevus (GRI 205: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 27
	205-1	Tegevusega seotud korruptsiooniriskide hindamine	Kogu ettevõtte tegevust katva üldise riskihindamise tulemusena on teada, millises riskis korruptsioon avalduda võib (eelkõige hangetega seoses)
	205-2	Korruptsiooniennetuse põhimõtete kommunikatsioon ja koolitus	lk 27 (Põhimõtted on kättesaadavad kõikidele töötajatele. Koolitusel peavad osalema kõik hangete korraldamise, otsustusõiguse ja juhtasemega töötajad)
	205-3	Kinnitatud korruptsioonijuhtumid ja meetmed	2023. aastal ei olnud töötajate ega alltöövõtjatega seotud juhtumeid ja menetlusi

Energiakasutus (GRI 302: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 50, 60-61
	302-1	Organisatsioonisisene energiatarbimine	lk 50, 60-61

Elusloodus (GRI 304: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 63
	304-1	Tegevuskohad looduskaitse alal või kõrge bioloogilise mitmekesisuse väärtusega piirkonnas	lk 63

Emissioonid (GRI 305: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 60
	305-1	Otsene kasvuhoonegaaside emissioon (skoop 1)	lk 60 (Andmed vaid nende katlamajade kohta, mille puhul on ettevõttel kohustus emissioone välisõhus mõõta)
	305-7	NO _x , SO _x ja muud olulised õhuheited	Lämmastikuühendid NO _x – 0,207 tonni Väävliühendid SO _x – 0,029 tonni Tahked osakesed summaarselt PM – 0,12441 tonni Lenduvad orgaanilised ühendid VOC – 0,0057 tonni Süsinikdioksiid CO ₂ – 197,75 tonni Süsinikoksiid CO – 0,13 tonni Andmed vaid nende katlamajade kohta, mille puhul on ettevõttel kohustus emissioone välisõhus mõõta
	mitte-GRI	Elektrifitseerimine	lk 46

Jäätmed ja heitvesi (GRI 306: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 62
	306-2	Jäätmete liigid ja utiliseerimise meetod	lk 62 (Ettevõtte ei arvuta mitteohtlike jäätmete kogust. Ohtlikud jäätmed antakse üle jäätmefirmale, ülevaade täpsest utiliseerimise meetodist puudub)
	306-3	Olulised lekked	lk 63

Keskkonnanõuete täitmine (GRI 307: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 58-64
	307-1	Keskkonnaseadustele ja -regulatsioonidele mittevastavused	Mittevastavusi ei esinenud

Tööhõive (GRI 401: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 66-76
	401-1	Värvatud ja lahkunud töötajad	lk 67 (Ettevõtte tegutseb ühes riigis ega pea seetõttu arvestust väiksemate regioonide kaupa)
	mitte-GRI	Muud näitajad kollektiivi kohta	lk 66-67, 68, 122

Töotervishoid ja ohutus (GRI 403: 2018)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 73-74
	403-1 kuni 403-7		lk 73-74
	403-9	Tööõnnetused, kutsehaigused, töölt puudumised ja kaotatud päevad, surmaga lõppenud tööõnnetused	lk 74 (Ettevõtte töötajatega juhtus 2 tööõnnetust 2023. Ettevõtte ei mõõda alltöövõtjatega seotud tööohutuse näitajaid)
	mitte-GRI	Ohutuskoolitused töötajatele	lk 53-54

Koolitus ja haridus (GRI 404: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 74-76
	404-1	Koolitustunnid töötaja kohta	lk 75-76 (Kuna koolitustel osalemisel on võrdsed võimalused nii meestele kui naistele, siis ei pea ettevõtte arvestust sugude kaupa.)
	404-2	Töötajate oskuste arendamise programmid ja tugi töösuhte lõppemisel	lk 75-76 (Arenguprogrammid vms oskuste alane tugi töösuhte lõpetamisel puudub)
	404-3	Tulemus- ja arenguestlused	Kõik ettevõtte töötajad läbivad tulemushindamise ja arenguestlused
	mitte-GRI	Juhtide arenguprogrammid	lk 76

Mitmekesisus ja võrdsed võimalused (GRI 405: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 76
	405-1	Juhtorganite ja kogu kollektiivi mitmekesisus	lk 122

Mitte-diskrimineerimine (GRI 406: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 76
	406-1	Diskrimineerimisjuhtumid ja meetmed	lk 76

Kohalik kogukond (GRI 413: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 32, 65
	413-2	Tegeliku ja potentsiaalse negatiivse ühiskondliku mõjuga tegevused	lk 59-60
	mitte-GRI	Elanikelt laekunud kaebused	lk 60

Klientide tervis ja ohutus (GRI 416: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 29,52
	416-1	Toodete ja teenuste tervislikkuse ja ohutusega seotud mõju hindamine	Ohutusega seotud riskid on hinnatud kogu raudteetaristu ja põhitegevuse ulatuses
mitte-GRI		Ohutuse ja turvalisuse näitajad	lk 53-55
mitte-GRI		Ohutuslane teadlikkus ühiskonnas	lk 53

Sotsiaalmajanduslike nõuete täitmine (GRI 419: 2016)

Juhtimisviis (GRI 103: 2016)	103-1 kuni 103-3		lk 21-23
	419-1	Sotsiaalmajanduslikele seadustele ja regulatsioonidele mittevastavused	Ei esinenud



Informatsioon töötajate kohta 31.12.2023

	Juhatus ja juhtkonna liikmed		Ülejäänud kontoritöötajad (v.a juhatus ja juhtkond), insenerid jt nn tehnilised töötajad		Töölised		Kokku
							
Kuni 30 aastaste töötajate arv			14	8	15		37
31-50 aastaste töötajate arv	2		94	92	63		251
51 aastaste ja vanemate töötajate arv	5		103	183	113	10	415
- sh 61 aastaste ja vanemate töötajate arv		1	38	66	41	5	151
- sh pensionäridest töötajate arv			18	26	23	5	
Töötajate arv kokku	7	1	211	283	191	10	703
Kuni 30 aastaste uute töötajate arv			4	4	9		17
31-50 aastaste uute töötajate arv			17	14	12		43
51 aastaste ja vanemate uute töötajate arv			12	9	5		26
- sh 61 aastaste ja vanemate uute töötajate arv			3	2	1		6
- sh pensionäridest uute töötajate arv				3			3
Uusi töölepingu sõlmimisi kokku	0	0	33	27	26	0	86
Kuni 30 aastaste ettevõttest lahkunud töötajate arv			4	3	5		12
31-50 aastaste ettevõttest lahkunud töötajate arv			6	9	5		20
51 aastaste ja vanemate ettevõttest lahkunud töötajate arv			5	16	8		29
- sh 61 aastaste ja vanemate ettevõttest lahkunud töötajate arv				2	1		3
- sh pensionäridest ettevõttest lahkunud töötajate arv			2	7	2		11
Aasta jooksul lõpetatud töölepinguid kokku			15	28	18	0	61



Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 18.03.2024

aktsiaselts Eesti Raudtee (registrikood: 11575838) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
KAIDO ZIMMERMANN	Juhatuse liige	18.03.2024
ANDRUS KIMBER	Juhatuse liige	18.03.2024
ARVO SMILTINŠ	Juhatuse liige	18.03.2024

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

aktsiaseltsi Eesti Raudtee aktsionäridele

Arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt aktsiaseltsi Eesti Raudtee (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2023 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- bilanssi seisuga 31. detsember 2023;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad olulist teavet arvestuspõhimõtete kohta ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab aastaraamatut, tegevusaruannet ja GRI sisukorda (kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Ettevõttest ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatuse kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärarvamuste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infore, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Lauri Past
Vandeauditiitor, litsents nr 567

Kristiina Veermäe
Vandeauditiitor, litsents nr 596

AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusluba nr 6
Tatari 1, 10116 Tallinn

18. märts 2024
Tallinn, Eesti

Audiitorite digitaalallkirjad

aktsiaselts Eesti Raudtee (registrikood: 11575838) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAURI PAST	Vandeaudiitor	18.03.2024
KRISTIINA VEERMÄE	Vandeaudiitor	18.03.2024

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muud maismaaveondust teenindavad tegevusalad	52219	23083000	80.76%	Jah
Mootorsõidukite osade ja lisaseadmete hulgimüük	45311	2482652	8.69%	Ei
Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	82991	917000	3.21%	Ei
Elektrienergia müük	35141	904963	3.17%	Ei
Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitus	68201	504766	1.77%	Ei
Elektroonilise side muud teenused	61901	471973	1.65%	Ei
Raudteeveeremi rentimine	77391	216350	0.76%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6158610
E-posti aadress	raudtee@evr.ee
Veebilehe aadress	http://www.evr.ee